ADEVĂRUL
în procesul lui
CORNELIU Z. CODREANU

— MAIU 1938 —

ADEVĂRUL ÎN PROCESUL
lui Corneliu Z. Codreanu
— MAIU 1938 —

Cuvânt înainte

Publicarea acestei broşuri îşi află justificarea în dorinţa unanim simţită de poporul românesc să cunoască adevărul în procesul Corneliu Codreanu — adevăr ascuns cu grije şi tenacitate, marelui public, de către organele conducătoare ale statului, prin măsuri excepţionale de supraveghere şi înăbuşire ne mai întâlnite la noi până acum.

Intr'adevăr — nu mai e o taină pentru nimeni — acest proces s'a desfăşurat în condiţii cari amintesc procedeele justiţiare ale vecinilor noştri din Rusia Sovietică: s'au călcat în picioare cele mai elementare reguli de legalitate, dreptate şi omenie. Toate acestea, cu scopul evident de a smulge o sentinţă monstruoasă şi mai ales pentru a convinge opinia publică de vinovăţia lui Corneliu Codreanu, care a acceptat mai degrabă, cu seninătate şi bărbăţie cununa mucenicie decât să-şi vadă ţara sfâşiată de lupte interne.

Cu o lună de zile înainte de începerea procesului, întreg aparatul de stat a pornit o violentă campanie împotriva şefului Mişcării Legionare, acuzându-l de cele mai grele păcate faţă de ţară, fără ca acesta, înlănţuit şi pus la secret să poată schiţa cel mai elementar gest de apărare.

Cu ocazia procesului, peste cinci sute de avo-

cați înscriși în apărare au fost împiedecați să ia parte, iar un număr însemnat dintre ei, pentru această „mare cutezanță" de a-și exercita dreptul cu care sunt învestiți de legile țării, au fost trimiși în lagărul de concentrare dela Miercurea Ciucului. Să se adauge la acest ne mai pomenit abuz eliminarea, din ordin, a unor importanți martori ai lui Corneliu Codreanu, aflați la Miercurea Ciucului, împreună cu presiunile exercitate asupra celorlalți martori ai apărării, cu intenția de ai determina să renunțe la imperativul conștiinții lor și să nu apară în proces. la rândul lui

Publicul a fost exclus dela desbateri, cu excepția ziariștilor oficiali și a corespondenților străini, căror deasemenea li s'au impus anumite restricțiuni. Ceeace a îngăduit censura sălbatecă să apară în presă — afară de ziua întâi — sunt numai frânturi incoherente și neesențiale din mărturii și pledoarii. Cât privește ordonanța definitivă și rechizitoriul s'au bucurat de cea mai largă publicitate, iar prin zelul și dărnicia Ministerului de Interne s'au răspândit în broșuri galbene, pline de venin, până în cel din urmă sat.

Tipărind această carte, nu avem intențiunea să convingem neamul românesc de nevinovăția lui Corneliu Codreanu. Adevărul cu toate oprelișțile oficiale, a pătruns în mijlocul mulțimii. *Apariția acestei cărți înseamnă dovada categorică a ceeace sentimentul public de mult a înregistrat și reținut: MAREA NELEGIUIRE SĂVÂRȘITĂ ÎMPOTRIVA LUI CORNELIU CODREANU.*

București 1 August 1938

ZIUA I-a

In fața tribunalului militar al corpului 2 armată, s'a început eri judecarea procesului lui Corneliu Zelea Codreanu.

Se știa din vreme că sala tribunalului militar, dela Malmaison, care a fost renovată și frumos amenajată mai lunile trecute, avea să fie neîncăpătoare pentru un proces care e privit cu deosebit interes.

De aceea parchetul militar a luat încă de acum câteva zile, măsuri spre a nu se permite intrarea în sală decât a persoanelor special îndrituite a asista: reprezentanții presei române și străine, avocații și rudele acuzatului.

Iar ieri de dimineață, încă dela ora 6 aceste măsuri au început a fi aplicate pe teren, sub supravegherea primului procuror militar d. lt.-col Zeciu, ordinea fiind menținută de numeroși comisari de poliție, lucrând sub conducerea unui procuror militar, d. căp. magistrat Ștefan Tărțăneanu.

Intrarea la Tribunalul militar se face printr'o alee lungă de 50—60 m. și lată de vre-o 6—8 metri. La porțile de intrare sunt postați comisari și soldați jandarmi. Aici se face verificarea cărților de intrare și a carnetelor de identitate.

Intr'un colț de bancă, stau mama acuzatului, d-na Eliza Codreanu, iar alături de dânsa d-na Elena Cordeanu, soția lui Corneliu Codreanu,

Ședința se deschide la orele 10, tribunalul fiind alcătuit din următorul complet:

D. Prim președinte colonel magistrat Dumitru C-tin, asistat de d-nii: lt. colonel Ionescu Nicolae, maior Grumăzescu Dumitru, căpitan Bărdacă Gheorghe, căpitan Dumitrescu Nicolae, prim procuror maior

magistrat Ionescu Radu, grefier Tudor D. Petre.

Se procedează la interogatorul acuzatului.

D. preşedinte col, mag, *Dumitru C-tin :* Cum te numeşti?

D-l Corneliu Zelea Codreanu : Corneliu Zelea Codreanu.

D. Preşedinte : — De câţi ani eşti?

D-l, C. Z. C. — De 38 ani.

D. Preşedinte : — Unde eşti născut?

D-l C. Z. C. : — La Iaşi,

D. Preşedinte : — Unde eşti domiciliat?

D-l C Z. C. : — Bucureşti, Casa Verde.

D. Preşedinte : — Profesiunea?

D-l C. Z. C. : — Avocat,

Tudor D Petre, grefier, dă citire ordinului d-lui general comandant al corpului II, prin care se desemnează membrii judecători.

Se procedează la formalitatea luării jurământului d-lor magistraţi de către d. preşedinte al tribunalului,

Apărarea ridică un incident cerând amânarea.

D-ra Lizeta Gheorghiu, avocat: Domnule preşedinte, subsemnaţii apărători, cari facem această cerere, avem onoarea să ridicăm următorul incident de amânare.

D Preşedinte : Nu se poate face aceasta decât după apelul martorilor.

D-ra Lizeta Gheorghiu : Domnule preşedinte, în conformitate cu art. 336. după luarea identităţii acuzatului se trece la această amânare. Poate că luarea identităţii martorilor ar fi o formalitate care a obosi tribunalul inutil...

D. Preşedinte : Tribunalul nu oboseşte niciodată.

D-ra Lizeta Gheorghiu, avocat: In conformitate cu legea, suntem în drept a desvolta, incidentul de amânare.

D. Preşedinte ; D. procuror are ceva de obiectat?

D. Procuror : Nu am nimic de obiectat.

D-ra Lizeta Gheorghiu, avocat; Ca să fiu scurt, am să citesc incidentul, pe care îl voiu depune în dublu exemplar, în conformitate cu textul legii, pe masa onor. Tribunal.

Domnule Prim preşedinte,

Subsemnaţii avocaţi, apărători ai d-lui Corneliu Zelea Codreanu, în virtutea prevederilor art, 294 şi 336 al codului J. M. avem onoare a ridica următorul incident de viciată sesizare a tribunalului de judecată şi nesocotirea dreptului de apărare.

IN FAPT:

I. Potrivit rechizitorului definitiv al d-lui procuror militar Gheorghe Atanasiu, cu nr. 20 din 6 Maiu 1938, precum şi potrivit ordonanţei definitive Nr. 38547-938, 17 Maiu a d-lui jude instructor maior Dan Pascu, trimiterea în judecată a d-lui Corneliu Zelea Codreanu s'a făcut pentru imputaţiuni bazate pe acte cuprinse, aşa cum arată rechizitoriul şi ordonanţa definitivă, într'un număr de 20 dosare, la care se trimite în mod expres.

Ori, atât potrivit adresei Nr. 213 din 16 Mai 1938 a cab. V instrucţie către parchetul tribunalului militar pag. 105. dosar Nr. 2785-938, cât şi adresei Nr 17130 din 17 Mai 1938, a parchetului tribunalului militar către camera de acuzare, reiese că onor. camerei de punere sub acuzare nu i-au fost trimise toate dosarele, adică toate volumele cauzei, lipsind dosarele Nr, 12, 14, 15, 16, 17 şi 18

IN DREPT:

In conf. cu prev. art. 200 al. ultim C. J. M. în caz de crime ministerul public va înainta dosarul camerei de acuzare în trei zile dela primirea lui.

Ori, necontestat, în speță, toate cele 20 de volume formau „dosarul cauzei", și toate trebuiau puse la dispoziția camerei de acuzare, pentruca aceasta să se pronunțe în deplină cunoștință de cauză.

Art. 276 din proc. pen. deasemenea arată că se face convocarea camerei de acuzare numai după ce este în posesiunea tuturor actelor și pieselor care constituesc dosarul cauzei.

In deosebi, în speță, prin faptul că piesele aflate în volumele cari constituiau dosarul cauzei au constituit indiciile de vinovăție pentru judecătorul de instrucție și procurorul militar, acestea nu puteau lipsi din deliberarea camerei de acuzare decât prin nesocotirea flagrantă a legii, care duce la nulitatea deciziei Nr. 17 din 17 Maiu 1938 a camerei de acuzare de pe lângă corpul II armată.

Nulitatea acestei deciziuni atrage viciata sesizare a tribunalului de judecată și solicităm retrimiterea dosarelor la camera de acuzare pentru a se proceda în conformitate cu prevederile legii

Dar mai considerăm cu totul viciată sesizarea tribunalului de judecată și nulă decizia Camerei de acuzare și pentru următoarele două considerațiuni:

In fapt:

Ordonanța definitivă a d-lui judecător de instrucție poartă data de 17 Maiu 1938 cu nr. 38547, iar decizia camerei de acuzare este dată în aceiași zi de 17 Maiu 1938, cu nr. 17.

Este iarăși fapt necontestat că ultimul interogatoriu, prevăzut de art. 210 al C. J. M. s'a luat inculpatului în ziua de 16 Maiu 1938.

Deci era o imposibilitate materială ca inculpatul să fi luat cunoștință de ordonanța definitivă înainte de a se fi pronunțat decizia camerei de acuzare.

In drept.

Art. 221 din Cod J. M. arată că procedura camerei de acuzare de pe lângă corpurile de armată, privind tribunalele militare, este aceea prevăzută în codul de procedură penală.

Art. 276 proc. pen., arată la al. 9: „Ministerul public, partea civilă și inculpatul au dreptul de a depune memorii scrise". Deci, textul de lege spune „au dreptul", prin urmare este vorba să repetăm de „un drept" al inculpatului.

Dar, ce fel de „drept" era în speță când ordonanța definitivă se dă în aceiași zi cu decizia camerei de acuzare și, bineînțeles, ordonanța definitivă a trebuit să mai treacă și la ministerul public, căci acesta din urmă înaintează dosarul camerei de acuzare.

Ce fel de memorii putea să mai facă inculpatul? El nici nu știa că s'a dat vre-o ordonanță definitivă, nu putea să-i cunoască cuprinsul, nu i s'a comunicat nimic, nu a fost citat deloc pentru camera de acuzare. S'a nesocotit, așa dar, „flagrant„ dreptul acuzatului și decizia camerei de acuzare dată în astfel de condițiuni, nu poate subsista.

Dar mai relevăm,

In fapt:

In cauzele criminale, consilierul raportor al camerei de acuzare trebuie să menționeze în raportul ce face, dovezile strânse, calificarea juridică etc.

In speță, se vede din examinarea raportului, o afirmație surprinzătoare a d-lui consilier raportor, anume că inculpatul își recunoaște faptele. Este suficient a se citi interogatoriile inculpatului, spre a se vedea cât este de eronată această afirmație și cum

a putut ea înfăţişa camerei de acuzare o situaţie cu totul falsă. Desigur, nu recunoaşterea că s'au aflat la mine actele, dovedeşte existenţa crimei, ci recunoaşterea faptului delictual în sine, înseamnă o recunoaştere a imputaţiunii.

Dar, probabil plecând dela aceşte premize cu totul eronate, camera de acuzare se mulţumeşte a reeditare, rezumativ, cuprinsul ordonanţei definitive şi a rechizitoriului d-lui procuror, fără însă să se ocupe sub nici o formă de apărarea inculpatului.

In drept:

Art. 281, proc. pen. aplicabil tribunalelor militare, cont. art. 221 C. J. M. arată categoric că în deciziune „Camera este obligată a se pronunţa asupra mijloacelor de apărare invocate în cuprinsul instrucţiei“. Al. final al acestui articol arată apoi, „că toate dispoziţiunile acestui articol sunt prescrise sub pedeapsă de nulitate“.

Este clar deci, că decizia camerei de acuzare prin care se înlătură nemotivat susţinerile de apărare ale inculpatului, nu poate avea fiinţă legală. In speţă mai mult, camera de acuzare n'a voit nici măcar să ştie sau să discute susţinerile de apărare ale inculpatului. Ori cu acest procedeu nu se poate trimite în judecată un om pentru învinuire de crimă,

In consecinţă, decizia camerei de acuzare, învestind tribunalul militar al corpului II armată, prin nesocotirea flagrantă a legii, rugăm a se considera viciat sesizat tribunalul militar şi a se trimite afacerea la camera de acuzare, spre a da deciziunea cu păstrarea normelor de lege.

Cu stimă,
(ss) *Lizeta Gheorghiu*
avocat

D-ra avocat *Lizeta Gheorghiu*: In consecinţă, d-le presedinte şi onorat tribunal, vă rog să luaţi cunoştinţă de incidentele ridicate, pe care le depunem în dublu exemplar pe masa onoratului consiliu.

D l *Preşedinte:* D. procuror are cuvântul,

D. prim procuror, maior magistrat *Ionescu Radu:* D-le preşedinte, onorat consiliu, socot încă dela început că incidentele ridicate de onorata apărare sunt lipsite de temeiu legal pentru consideraţiunile următoare:

Netrimiterea la camera de punere sub acuzare a dosarelor care formează în ansamblu procesul, ţin să relevez dela început că atât ordonanţa definitivă cât si noi, ne vom întemeia considerentele şi concluziile noastre pe o anumită şi limitată serie de acte, aflate în acele dosare menţionate în cererea de incident, acte cari se găsesc în copii legalizate de judecătorul de instrucţie în volumul I, care a fost supus deliberării camerei de acuzare. Cu alte cuvinte, camera de acuzare în cazul când nu a avut toate dosarele, a avut totuşi materialul necesar, material pe care ordonanţa definitivă şi rechizitoriul scris îşi întemeiau concluziile, încât deciziunea care s'a pronunţat este o deciziune pronunţată în conformitate cu dispoziţiunile legii.

In ceeace priveşte celelalte incidente, pentru toate acelaş argument: Este drept că legea de procedură, atât cea militară, cât şi legea de procedură penală comună, la care ne trimite codul de justiţie militară, prevăd anumite termene fixe şi obligatorii peste care nu se poate trece.

Obligaţiunea pentru Camera de acuzare nu este să se facă aceasta în termen de trei zile obligatorii, adică să lase să se scurgă cele trei zile şi numai după acest termen, să fixeze termen pentru a păşi la judecarea cauzei. Nu. Este suficient că înăuntrul a-

cestor trei zile să se fi respectat termenul obligat de lege şi este procedură îndeplinită. Ca atare, desigur că deciziunea dată de Camera de acuzare are existenţă legală şi ca atare şi din acest punct de vedere incidentele urmează a fi respinse.

D, *Cosmovici:* Am cere respectuos cuvântul în replică.

D. *Prim-preşedinte:* Aveţi cuvântul dar vă rugăm să fiţi cât mai scurt.

D. *Cosmovici:* D-le prim-preşedinte şi onorat Tribunal, iau cuvântul în special pentru a combate începutul concluziunilor puse de d. procuror general „Incă dela început sunt lipsite de temei" — aşa a început d-sa. Acest „încă" ne jenează în primul rând pentrucă apărăm aici într'un proces de gravitatea căruia suntem conştienţi, aşa că nu ne-am permite să începem cu un incident care să nu aibă prestigiul legalităţii şi fundamentul lui în lege.

Iată de ce credem noi esenţial — numai o singură parte din petiţie vom desvolta — că dv. astăzi nu sunteţi sesizaţi legal. Potrivit legii dvs. organice, codul de justiţie militară, în afacerile criminale, ordonanţa definitivă urmează să fie comunicată Camerei de punere sub acuzare, iar Camera de punere sub acuzare este aceea care vă sesizează pe dvs.

Iată. citesc acest aliniat al art 220:

„Oricare ar fi concluziunile ordonanţei definitive în caz de crime, Ministerul public va înainta dosarul Camerei de acuzare în trei zile dela primirea lui, iar în caz de alte infracţiuni, direct instanţei de judecată, împreună cu toate anexele şi lista martorilor propuşi",

Procedura Camerei de acuzare este aceea prevăzută în art, 221 al legii dv. organice. Iată-l:

„Procedura înaintea Camerei de acuzare este aceea prevăzută în codul de procedură penală pentru Camera de acuzare respectivă, în măsura aplicabilă la tribunalele militare şi dacă nu contravine dispoziţiilor exprese din codul de faţă".

Iar codul de procedură penală în art. 270 are următorul cuprins:

„Dacă faptul este calificat crimă prin lege şi Camera de acuzare constată probe şi indicii suficiente contra inculpatului, ordonă trimiterea acestuia înaintea Curţi cu juraţi", adică înaintea dvs. a onoratei curţii. prin substituire şi prin trimiterea codului de justiţie militară Prin urmare dvs. sunteţi sesizaţi de către deciziunea Camerei de punere sub acuzare, în speţă prin deciziunea nr. 17 din 17 Maiu 1938.

Ori, ce constatăm noi? Constatăm că onorata Cameră de punere sub acuzare a dvs. a corpului II armată, a suferit din cauza aceleiaşi lipse, de care am suferit noi. apărarea până astăzi adică dosarele cauzei — sunt 20 care în înţ lesul legii formează un singur dosar — nu i-au fost trimise

Prin urmare, spunem noi, dacă Camera de punere sub acuzare îmi găseşte o învinuire, ei bine sunt în drept s'o ştiu: aţi citit toate piesele din dosare, pentru că altfel nu mă puteţi acuza?

Adresa cu care se trimit aceste dosare face menţiune, chiar în dosarul dvs. dela instrucţia că s'au trimis numai 11 dosare. Şi atunci spunem: nu poţi d-ta, onorată Cameră de punere sub acuzare să mă aduci aici pentru crimă, dacă din 20 de dosare, n'ai văzut decât 11. Mai este încă o jumătate din dosare pe care trebuia s'o cerceteze.

Iată argumentul nostru, argumentul legii în baza căruia judecaţi dvs potrivit Constituţiunii:

„In toate cazurile Camera de punere sub acuzare este datoare să statueze pentru fiecare din inculpaţii trimişi înaintea sa, asupra tuturor infracţiunilor care rezultă din actele dela instrucţie".

Ei bine, unde sunt actele dela instrucţie dacă nu sunt în dosare? Onoratul domn procuror a spus: sunt în cópii certificate.

Voi reveni şi asupra acestui lucru.

In fine, intervine aici nulitatea prevăzută de art. 281, care vi se impune: Decizia Camerei de punere sub acuzare trebuie să conţină o expunere amănunţită a faptului comis.

Ei bine, când textul legii cere o expunere amănunţită a faptelor comise, vreau să ştiu dacă, cu 50 procente din dosare se poate spune că este o expunere amănunţită?

Còpii certificate? Din 10 dosare să fie într'un singur dosar? Numai atât şi ar fi suficient să spun că nu există cópii certificate la dosar, căci nu poţi pune într'un singur dosar copii certificate după nouă dosare. Este o imposibilitate materială.

Dar, în fine, să trecem Camera de punere sub acuzare este obligată sau să se pronunţe asupra mijloacelor esenţiale, — şi voiu dovedi că sunt mijloace esenţiale acestea care lipsesc, pentrucă lipseşte dosarul în care se pot găsi.

Mai departe: „Toate aceste dispoziţiuni sunt prescrise sub pedeapsă de nulitate"

Prin urmare noi spunem: Dacă deciziunea Camerei de punere sub acuzare este nulă şi dacă dvs. sunteţi sesizaţi prin deciziunea Camerei de punere sub acuzare, sesizarea dvs. este ilegal făcută. Ceeace este nul nu există. Nu puteţi judeca fiindcă n'aţi fost sesizaţi de către Camera de punere sub acuzare.

Şi acum, fiindcă nu vreau dela început să pledez lucruri neîntemeiate, ţinem să arătăm că ordonanţa îşi însuşeşte rechizitorul definitiv, iar în rechizitorul definitiv sunt reţinute ca acte esenţiale următoarele cu trimitere din rechizitorul definitiv în dosar. Iată dosarul nr. 14, pag. 114, vă rog, dosarul nr. 14 nu există; dosarul 15 pag. 254 — dosarul nr. 15 pag. 254 nu există: dosarul nr. 17 pag. 50 — dosarul nr. 17 pag 50 nu există. Mă opresc pentrucă m'aţi oprit dvs.

Toate sunt la fel, dosarele nu există. Şi atunci spunem; De vreme ce Camera de punere sub acuzare, ca şi noi până astăzi aici, n'am putut cunoaşte toate dosarele, Camera de punere sub acuzare potrivit art. 221, 227 din cod. pen n'a putut să pronunţe o deciziune valabilă ci a pronunţat o deciziune nulă, potrivit legii. Pe cale de consecinţă, dvs nu sunteţi sesizaţi fiindcă ceeace e nul nu există. Nu aveţi sesizare.

Acesta este incidentul nostru, serios, încă dela început.

D. Prim-proc. maior magistrat Ionescu Radu: D-le prim preşedinte, numai câteva cuvinte. Menţin, în totul, primele mele concluziuni, cu adăogirea că onor. Tribunal se găseşte în faţa unei decizii a Camerei de punere sub acuzare, decizie care învesteşte Tribunalul cu judecarea acestui proces.

Că bine a fost decizia dată, sau că rău a fost dată, dv. nu aveţi calitatea a repudia această decizie şi a spune: nu judecăm!

De aceea, dv. sunteţi obligaţi, din acest punct de vedere, a trece la judecarea procesului, deşi încă odată repet, concluziile mele sunt pentru respingerea incidentului ca nefondat.

D-ra Lizeta Gheorghiu (apărare): Domnule preşedinte, concluziile noastre, în acest incident, sunt: dv. sunteţi învestiţi cu putere discreţionară,

constatând că această decizie a Camerei de punere sub acuzare e nulă,

D. președinte magistrat colonel, *Dumitru Constantin*: Suspend ședința pentru deliberare,

Ședința se suspendă.

La redeschidere

D. prim președinte col. magistrat *Dumitru Constantin*:

— Pentru motivele cari se vor vedea, Tribunalul respinge incidentul,

D-ra avocat LIZETA GHEORGHIU: Domnule președinte, vă rog să-mi îngăduiți a desvolta următorul incident, în conformitate cu art. 294 al. final și art. 336 C. J. M.

Din cele 13 acte enumerate în rechizitoriul definitiv, sub titulatura: „Sustragere și deținere de acte interesând siguranța statului“ au fost găsite numai 9 în dosarele care ne-au fost puse la dispoziție, pentru studierea și organizarea apărării. Două din aceste acte nu au putut fi găsite la paginile la care se fac trimiterile; ori două nu au putut fi găsite, deoarece dosarele care le cuprind nu ne-au fost puse la dispoziție.

Aceste acte sunt socotite corp delict și au servit ca temei acuzațiunilor, atât ale d-lui procuror militar cât și ale d-lui judecător de instrucție.

Cele două acte greșit indicate sunt:

1) Ordinul secret nr. 16 al Inspectoratului de jandarmi Craiova (dos. nr 9 Casa Verde, pag. 515);

2) Broșura nr. 8 secretă a Inspectorului general de jandarmi (dosar Lugoj, pag 1).

Cele două acte al căror dosar nu ne-a fost pus la dispoziție sunt:

1) Ordinul telegrafic cifrat nr. 586 938, al Insp. general al jandarmeriei (dosar nr. 14 colonel Stănescu pag 87);

2) Ordinul personal confidențial nr 116 din 27 iulie 1937 al prefecturii jud. Prahova (dosar nr. 14 colonel Stănescu pag 100)

D-l președinte și onor Tribunal, noi apărătorii până la ora 21, când am plecat aseară de aici, nu primisem aceste dosare; în schimb însă am avut onoarea să constatăm că aceste dosare au fost cerute cu o adresă a onoratei comisii, fiind reclamate de organele de cercetare. Deci, în loc ca aceste dosare să servească pentru pregătirea apărării, probabil că ele au servit astă noapte pentru a se face noui cercetări, care să servească înainte la acuzare în loc să servească dreptului sfânt al apărării.

In consecință, pe baza prevederilor art. 335 C. J M., solicităm un nou termen pentru ca apărarea și inculpatul, în timp util, să își poată pregăti apărarea; punându-li se la dispoziție toate actele care formează dosarul cauzei, în deosebi că este vorba de acte care au hotărît trimiterea în judecată fiind considerate drept dovezi de culpabilitate, și deci nu pot fi excluse dela examenul inculpatului și apărării.

D-l Prim președinte: D-l comisar regal are cuvântul.

D. Prim procuror: D-le președinte, onor tribunal. Aceleași întâmpinări pe care le am făcut pentru respingerea primului incident, le mențin drept concluzii de respingere și pentru acest incident

Apărarea nu se poate plânge în fața domniilor voastre că nu a avut cunoștință de piesele încriminate, piese care formează fundamentul întregului proces, acuzarea în acest proces. Ele au figurat în dosarul nr. 1 în copie legalizată de către d. judecător de instrucție, încât nu vă puteți plânge astăzi că nu

vă puteți plânge astăzi că nu ați avut posibilitatea să luați cunoștință de ele.

Cu toate acestea după, informațiile pe care le am avut — pentru că această chestiune și mai cu seamă cererile pe care le-ați făcut în timpul studierii dosarelor nu mă privesc — știu că dosarele v'au fost aduse la cunoștință.

D-ra Lizeta Cheorghiu (apărare): Când?

D. Prim procuror: Eu nu pot să știu lucrul acesta, dar în orice caz știu că ați avut posibilitatea să luați cunoștință de piesele pe care, și judecătorul de instrucție și noi ne vom întemeia concluziile noastre.

D-ra Lizeta Gheorghiu: D-le președinte noi nu putem primi această ofensă, pentru că noi nu afirmăm niciodată neexactități.

D. Prim procuror: De aceea, d-le președinte și onorat tribunal vă rog să binevoiți a respinge incidentul.

D Sebastian Radovici, avocat: D-le președinte, și onorat tribunal, cred că nimeni nu are interes ca un proces în care se aduce cele mai grave acuzațiuni unui om, un proces care interesează atât de viu opinia publică, a acestei țării, să se judece altfel decât cu o instrucție complectă și — țin să subliniez — cu o apărare complectă. Ori este incontestabil că din dosarele care trebuiau să mi se pună la dispoziție, lipsesc câteva, piesele acuzatoare care se găsesc în special în dosarul nr. 14, care există, piesele acuzatoare care se pretind a fi cele mai grave, pentrucă pe baza lor, inculpatul Corneliu Zelea Codreanu, este trimis în judecata d-lor voastre pentru crimă de trădare. Ori, atunci, onorat tribunal, mă întreb cum este posibil ca noi să răspundem la această acuzare, fără să cunoaștem piesele acuza-

toare?. S'a spus de către d. prim procuror că aceste piese ar exista în copie în dosarul instrucțiunii. Ei bine, refuz să iau cunoștință de copii, atunci când este vorba de piese cari constituesc însăși corpul delict, când se pretinde că ele constituesc însăși crima săvârșită. In asemenea împrejurări, acestea nu au nici o valoare dacă nu sunt puse la dispoziție în original.

Dealtfel, credem că și pentru valoarea juridică și etică a sentinței ce trebuie să pronunțați, cererea noastră trebuie să fie admisă și ca atare vă rugăm să binevoiți a o admite.

D. Prim Președinte: D. avocat Cosmovici are cuvântul.

D. avocat *Haria Cosmovici*: D-le președinte, onorat tribunal, vă rog să-mi permiteți să fac o observație din partea d-lui Codreanu; nu este a mea ca avocat.

Această observație este următoarea: dacă lipsesc piese din dosar și dacă dosarul nu l-a avut la dispoziție, d Codreanu a fost privat personal de dreptul de apărare, pentrucă numai cunoscând piesele dela dosar și având dosarul, putem ști ce martori să propunem și cu ce dovezi să ne apărăm.

Deci, dorința este să se adaoge ca argument următorul lucru: nu pot ști cum să mă apăr, dacă nu știu cu ce mă ataci.

Insist asupra chestiunii originalelor, fiindcă d. Codreanu vrea să vadă originalele.

Știți care a fost primul cuvânt cu care am fost întâmpinați noi, apărătorii în momentul când domnia sa a fost adus dela Jilava aici?

— Arătați-mi, vă rog, originalele.

Ori, aceste originale nu există.

D. prim președinte: Tribunalul va delibera.

Şedinţa se suspendă; Tribunalul intră în deliberare.

La redeschidere:

D. prim preşedinte: — Pentru motivele care se vor vedea, Tribunalul respinge şi al doilea incident.

In chestia unor martori.

D-ra Lizeta Gheorghiu: Domnule preşedinte, vă rog să-mi daţi voie ca tot pe scurt să ridic un incident.

Domnule Preşedinte, subsemnaţi apărătorii ai d-lui Corneliu Zelea Codreanu, avem onoarea a vă ridica următorul incident de amânare, pentru nesocotirea dreptului de apărare:

In conformitate cu art. 254 C. J. M. d. preşedinte, cu ocazia îndeplinirii formalităţilor prevăzute de acest text, trebuia să notifice inculpatului lista martorilor, informatorilor, etc., pe care acuzarea îi cere a fi chemaţi pentru desbaterile orale.

In speţă, cu ocazia îndeplinirii formalităţilor prevăzute de art. 254 C. J. M. faţă de acuzat i s'a notificat un singur martor — Ghiocel — propus de acuzare, abia în ziua de 22 Maiu, orele 18 (6 p. m.) In ajunul procesului s'a comunicat de către d. grefier deci fără nici o calitate, o nouă listă de martori ai acuzării.

Este firesc, că apărarea nu-şi mai poate administra contra proba şi în orice caz această notificare este în totul neregulată şi contrară legii.

Vă rugăm pe baza art. 335, 336 C. J. M. să binevoiţi a amâna procesul, pentru a ne pregăti apărarea în întregul ei şi pentruca acuzarea să aibă po-

sibilitatea să-şi propună din timp, martorii trebuincioşi' din toate punctele de vedere, acuzării.

Ori, domnule preşedinte, sunt 5 sau 6 martori, care sunt pe o listă separată la dosar. Aceşti martori ne-au fost comunicaţi abia aseară, întâmplător. Asupra acestor martori nu ne-am putut face niciun fel de contraprobă, nici un fel de contralistă în apărare.

D. Prim procuror: Domnule preşedinte şi onorat tribunal, opun ca argument aceiaşi dispoziţie din acelaş text de lege invocat de onorata apărare pentru admiterea celui de al treilea incident, ridicat acum; şi anume dispoziţiile finale din art 254, în care se arată obligaţia de a prezenta lista martorilor sau informatorilor, cu ocazia îndeplinirii formalităţilor prevăzute în prima parte a art. 254 din C. J. M. şi având noi facultatea — înţelegând prin „noi" atât pe mine cât şi apărarea — să propună martori într'un termen arătat şi anume nu se vor cita decât acele persoane a căror adresă a fost complect arătată, iar lista acestora se va propune cel mai târziu în 5 zile după îndeplinirea de către preşedinte a formalităţilor prevăzute de art. 254.

In orice caz, vă fac declaraţia solemnă că aceşti martori dacă dvs. ve-ţi socoti că nu au fost regulat notificaţi, eu renunţ de a fi audiaţi ca martori şi rog onoratul tribunal ca în virtutea puterilor discreţionare pe care i le acordă legea, să admită a fi audiaţi ca informatori.

D. avocat H. COSMOVICI: — domnule preşedinte, daţi-ne voie să adăugăm următoarele lucruri:

Sunt două feluri de probe într'un proces: Este proba care pleacă din iniţiativa mea, dar mai este o contraprobă sau cum spune textul pe care a binevoit să-l citească d. procuror general: informa-

tori, martori experți în descărcare.

Cu alte cuvinte d-ta, cu anumite probe mă încarci, mi le pui în spinare.

Ei bine, dați-mi voie să mă descarc... Acesta este înțelesul aliniatului 2. Eu nu am de unde să știu ceeace d-ta îmi pui în spinare, dă-mi voie, după ce iau cunoștință să propun și eu martori în descărcare. Aceasta este utilitatea și redacțiunea textului.

D. PRIM PROCUROR: Onorat consiliu, eu am făcut declarațiunea formală că renunț ca aceste persoane propuse în ultimul timp ca martore să fie audiate. Dar nu se poate contesta existența unui text de lege care îmi dă dreptul și mie și dvs. domnilor apărători, rămânând ca d. președinte singur să aprecieze, — dacă în cursul desbaterilor putem propune să se aducă aici în instanță orice fel de mijloace care ar putea fi folositoare pentru aflarea adevărului.

Domnilor, am declarat dela început că renunț ca aceste persoane să fie audiate ca martori: dar cer în schimb aplicarea dispozițiunilor art 309 care spune:

„Președintele din oficiu sau la cererea părților, poate să cheme în cursul desbaterilor să asculte ca informatori orice persoane ar părea necesare să fie audiate pentru descoperirea adevărului, dând la nevoie contra acestor persoane, chiar mandat de aducere".

Deaceea socot că în conclazie am fost în respectul dispozițiunilor legii.

D-ra Lizeta Gheorghiu: — Ne vom referi și noi la puterile discreționare ale onoratului domn președinte cerându-i să ne acorde asupra acestor mar

tori contraprobă și în special să dispună ca dela cazierul judiciar să mi se aducă fișa acestor martori.

D. Prim președinte: Se suspendă ședința pentru deliberare.

La redeschidere.

D. Prim președinte: Tribunalul ia act de renunțarea la audierea ca martori a celor propuși cu lista ulterioară, renunțare făcută din partea ministerului public și v'a aprecia în cursul desbaterilor dacă este cazul să fie audiați alți informatori.

Respinge incidentul.

Martorii:

La ora 11 și un sfert începe apelul martorilor. Sunt strigați d-nii: *D. Ghiocel, Ion Crăcăuanu, prof. Ion Zelea Codreanu, av. Mihail Polihroniade, av. Al. Chr. Tell, prof. Ioan Dobre, col, Zăvoianu, Dorin Hasnaș, Traian Cotigă, Gh. Stoenescu, Gh Ciorogaru, Ilie Negoescu, prof. Dragoș Protopopescu,* absenți, *prof. Nichifor Crainic (prez.) av. Crânganu, Arnold Roth, Carol Becker, Henri Ghica, pr. Ion Dumitrescu, Ioan Cantacuzino (prez.) Ing. Voicu Popescu, dr. Ion Cantacuzino (prez.) prof. Vasile Cristescu, Nicolae Totu, Victor Gârcineanu, col. Gh. Polihroniade, col. Petre Bolintineanu, Paraschiv Georgescu (prez.), amiral Teodorescu, g-ral dr Popovici, g-ral dr. farm. Grințescu, g-ral dr. D. Constantinescu (prez.), prof Mihail Manoilescu, prof. Dan Rădulescu, Iuliu Maniu (prez.), prof. Ion Găvănescul, Ion Mihalache, prof. Simion Mehedinți (prez.), prof. C. Giurescu, av. Jean Naum. col. C. Bolintineanu, Petre Bolintineanu, Ilie Gârneață, Traian Brăileanu, Nellu Ionescu-Iași, Emil Zgoanță*

(prez), Ion Banea, av. Petre Pogonat, col. Const. Stănescu, prof. J Frollo (pr), D R. Ioanițescu, prof Em Antonescu (prez) prof G Forțu (prez.), prof. dr. D. Gerota (prez), av. D. Popa, pr. Ion Mota, prof George Mirnu, Dumitru Livezeanu (pr.), Alex Hodoș, prof. Vintilă Dongoroz, Eugen Petit (prez), Gh Solomonescu, Nic. Georgean, dr. Al. Vaida Voevod, Gr. Iunian, col Const. Malamuceanu, M. Sandulache, g-ral div Ion Antonescu (prez), g ral. Gh Moruzi, g-ral C. Comănescu, g-ral Mihail Ignat, g-ral, Dona, g ral Constandache, (prez). g-ral Petrovicescu, (prez). g-ral M Racovița, (pr.), g ral N. Rujinschi, prof. Nae Ionescu, ing. Cime, Alex. Cantacuzino, pr Gr. Cristescu, col. rez Cristescu, g-ral Artur Văitoianu, C. Argetoianu, col Emil Pălăngeanu, g-ral Ilie Șteflea, g-ral D. Coroamă, g-ral Virgil Rădulescu, maior Florin Rădulescu, D. Stoicescu. Alex, Vergatti, Gr Manoilescu (prez.). av. C Cănganu, Vasile Iasinschi, Gh Furdui, pr Andrei Mihăilescu, prof. Radu Gyr, Sima Simulescu, ing. Eugen Ionică, Binică Dobre. col Piperescu g-ral Gabriel Marinescu, Gr. Coandă, ing. Fotiade, Ion Foti, Const. Iarca, prof Pantazi, (pr). prof Chirnoagă (prez) av D. Gerota, dr Runcescu-Câmpina (prez.), dr. V Trifu, Traian Herseni (prez.), Ernest Bernea, prof. N. Pop, g ral C. Iacob, col. Const. Luca ing. Ion Gigurtu, Eugen Demetriu, Neagoe Flondor, N. Urlich, dr P Topa, g ral Sănătescu, g ral Ștefan Ionescu.

Din 117 martori ai apărării, sunt prezenți 27

La d av Em Zgoanță, se renunță ca martor, d-sa intrând între apărători.

Patru informatori propuși ulterior sunt absenți.

D Prim președinte: D. procuror are cuvântul cu privire la martori.

D. Prim procuror: Domnule președinte, onorat tribunal, v'ași ruga să dați cuvântul onoratei apărări pentrucă eu am un singur martor care și acela este lipsă.

Aș vrea să ascult apărarea dumnealor în ceace privește martorii cari lipsesc, pentru ca eu să răspund la argumentele dumnealor și în acelaș timp să fac și obiecțiunile mele în ceeace privește martorul meu.

D Prim președinte: Apărarea are cuvântul.

D. avocat *Horia Cosmovici:* Domnule președinte, onorat tribunal, cu privire la martori trebue observat dela început că sunt de două categorii — deși toți aceștia — când vom judeca incidentul — onorata Curte l-a reținut — vom arăta că prin faptul că n'am avut dosarele, intră într'o categorie — dar totuși noi îi considerăm acum de două categorii.

Prima categorie o formează martorii din afară. In ce sens? Adică aceia cu care, în calitatea mea, pe care o aveam, și n'o contest și o recunosc — de șef al mișcării legionare și de conducător spiritual al partidului Totul pentru țară, am venit în contact. In acest sens, este o serie de martori, pe care îi pun în categoria celor în afară de mine.

Dar cea mai importantă categorie o constitue a doua: martorii care n'au fost în afară de mine, martorii care au fost lângă mine, — findcă vedeți dv. nu se poate nega că dacă n'am spune adevărul aci, în fața dv. adevăr în virtutea căruia dv. pretindeți — și este just — că judecați, am face rău.

Ei bine, acest inculpat de astăzi, Corneliu Zelea Codreanu, dacă ar fi fost singur n'ar fi ajunș aci. A fost șeful unui partid și al unei mișcări. Ei bine, ori cum am face, cei care au fost lângă el, cei care l-au ajutat și l-au înțeles, cei care au executat ceeace

el a crezut și a formulat, vrem să fie aci. Este legitim.

Această a doua categorie de martori se numește categoria martorilor de fapt, a martorilor care știu lucruri pe care cei din afară nu le pot ști, decât în măsura în care contactul cu ei a legitimat să cunoască anumite chestiuni.

Prin urmare, asupra acestui prim punct conchid în felul următor: Mă judecați pentru o activitate politică; singur n'am putut-o face. Cum am făcut o, cum am executat-o, cum am infiltrat'o în sufletul celor care m'au aprobat, aceasta trebue să v'o spună ei. Sunt martorii de fapt. De aceștia nu mă puteți priva Și cred că dv. veți înțelege rostul acestei argumentări a noastre.

Acum, din cauza măsurilor excepționale, suntem într'o situație juridică nouă, care n'a mai apărut până astăzi. Sunt aceia cari au făcut parte — unii da, alții nu; nu se știe, fiindcă noi n'avem de unde o ști și nici n'o pot ști și nici n'am avut de unde lua cunoștință — sunt acei martori care astăzi au așa numitul domiciliul forțat, adică sunt oameni care în virtutea unui jurnal al consiliului de miniștrii și al ministerului de interne, sunt forțați să stea într'un anumit loc: în speță Miercurea Ciucului. Această forțare a fost mai întâiu în trei locuri, actualmente este într'unul singur: la Miercurea Ciucului.

Ei bine, este o problemă nouă de drept, pe care trebue să o judecați dv. și eu o pun cu atât mai mult cu cât ordonanța cât și rechizitorul se ocupă și analizează — deși noi nu subscriem la felul cum analizează — cele trei puteri în stat.

Dv. reprezentați una din aceste trei puteri în stat; potrivit Constituției și legilor țării. Insă potrivit Constituției și legilor țării, și anume potrivit cu noua constituție Regele Carol II art. 1, deși divizați sub

acest aspect, totuși sunteți unitari, pentrucă reprezentați statul, care nu poate fi decât unitar.

Iată care este importanța. Art. 1 din noua Constituție spune: „Regatul României este un stat unitar și indivizibil". Este unul. Dacă este unul, oricum își manifestă puterea lui, fie pe cale judecătorească, fie pe cale administrativă, fie pe cale executivă, dar prin faptul că este unul, dv. faceți parte integrantă aci — cu privire la aceste măsuri luate de Statul Român — din el, sunteți una.

Ori iată o măsură: domiciliul forțat. Forțezi un om să stea într'un anumit loc. Dacă este „forțat" înseamnă că acela nu este domiciliul lui. Și dacă puterea executivă îl forțează unde să stea, puterea judecătorească, una cu puterea executivă, nu poate să nu recunoască că stă acolo, fiindcă așa vrea Statul.

Ei bine, noi am indicat adresele la Miercurea Ciucului pentru martorii care sunt acolo. Citațiile trebuiau îndeplinite. Nici măcar nu ni s'ar putea imputa o neglijență sau o lipsă de zel. Ținem foarte mult la acest lucru ca în acest proces să nu ni se impute lipsa de zel. Prin urmare, suntem în imposibilitate de a-i aduce pe aceștia.

Conchid, unind partea a doua cu ceeace am spus la început: sunt martorii mei de fapt. E foarte greu și mi-e imposibil să mă apăr. Deci vreau ca acești martori, dv. înțelegând rostul lor, să trimiteți să-i aducă și până atunci, dacă ar fi să ne legăm de ce spune textul, și suntem obligați să o facem art. 290, fiindcă vrem să rămână constant în acest proces, contrar de orice crede oricine. Noi vrem să ne judecăm. Și atunci vă rog să aplicați art. 290.

„Dacă procedura nu este îndeplinită pentru vreunul din martorii chemați, aceasta nu v'a împiedeca

luarea interogatorului învinuitului, ascultarea celorlalți martori prezenți sau luarea oricăror măsuri, după care instanța va statua, dacă este loc, sau nu, să amâne judecarea pricinei".

Deci facem uz de dreptul pe care ni-l dă art. 290. Vom proceda la interogator, vom asculta martorii prezenți, vom face totul, însă acești martori de fapt trebue să ne fie aduși, fiindcă noi n'avem putere să-i aducem.

Iată pentruce vă rugăm respectuos a primi concluziunile noastre și dispune amânarea procesului până ce vor fi aduși acești martori de fapt.

D. Prim președinte: D. prim procuror are cuvântul.

D. Prim procuror: D-le președinte și d-lor judecători, sunt în acord cu onorata apărare în ceeace privește concluziunile, nu însă și cu considerentele. Ar fi inutil să desvolt în fața dv. argumentele care m'au împiedecat chiar să fiu de acord cu justificarea pe care o prezintă apărarea pentru a ajunge la concluziunea la care s'a oprit: anume, să ceară onor trib. aplicarea art. 290 din codul justiției militare.

Intrucât și d-lor ca și noi suntem animați de a proceda la judecarea procesului, bineînțeles cu paza formelor legale, deaceea socot că ar fi inutil să răpesc timpul onoratului tribunal de vreme ce în concluziuni sunt de acord cu onorata apărare.

D. prim președinte: se ia act.

Suspend ședința pentru deliberare.

Ședința se suspendă.

La redeschidere d. prim președinte, col. magistrat *Const. Dumitriu:* deliberând asupra ultimului incident unește incidentul cu fondul.

Martorii absenți vor fi aduși cu mandate telegrafice.

Martorii se vor prezenta azi, 24 Mai, la ora 8.30.

D. grefier P. Tudor dă apoi citire ordonanței definitive de trimitere în judecată.

D. advocat H. Cosmovici: D-le Președinte și onorat Tribunal vă rugăm în mod respectuos să binevoiți a lua act că noi avocații, pentru nevoia apărării, posedăm în gențile noastre material și cărți din acelea pentru cari Dvs. condamnați zilnic: Este vorba de literatura legionară vândută în librării până mai acum câtăva vreme. Intrucât putem fi călcați oricând și de ori cine și supuși percheziției domiciliare, vă rugăm a reține declarația noastră pentru ca în ipoteza în care vom apărea în fața onoratului Tribunal, în altă calitate decât ca avocați, să avem jurisprudența stabilită.

Dl Prim Președinte Col. Magistrat Dumitru Const. Dacă s'ar întâmpla așa ceva vă promitem concursul nostru.

Dl avocat H. Cosmovici: Sperăm că nu, ca d-lui Codreanu

Ședința de după amiază

D. prim președinte, colonel magistrat *Dumitru Constantin*:

Ordonanța definitivă și decizia Camerii de punere sub acuzare fiind citite, legea vă dă dreptul să propuneți tot ce credeți că este util pentru apărare.

In acelas timp, previn onorata bancă a apărării, că conform art. 291 este datoare să se exprime cu deferență față de instanță.

D. prim procuror, maior magistrat *Ionescu Radu :*

D-le presedinte, mai înainte ca acuzatul să pășească la dezvoltarea mijloacelor sale de apărare v'ași ruga să-mi permiteți să vă aduc la cunoștință

şi să vă rog în acelaşi timp să binevoiţi a organiza interogatorul care se ia, întrucât învinuitul, fiind dat în judecată pentru trei fapte distincte şi anume: crimă de trădare, delict de uneltire contra ordinei sociale şi crimă de răzvrătire, urmează a se sistematiza expunerea ce se va face şi pe care trebuie să o facă, întrucât în ceeace priveşte infracţiunea prevăzută de art. 209 şi anume delictul da uneltire contra ordinei sociale, urmează a se ţine şedinţă secretă, potrivit art. 274 din C. J. M.

D. av Sebastian Radovici: asupra cererii d lui prim procuror, d-le preşedinte, noi apărarea având la dispoziţie parte din dosare, le-am studiat împreună cu inculpatul şi am avut grija, prevenind chiar observaţia pe care a făcut-o chiar d. prim procuror să căutăm să fie sistematizate explicaţiunile pe care are dreptul şi este chemat să le dea înaintea dvs. Aşa că, în privinţa aceasta inculpatul având în vedere ordonanţa, având în vedere capetele principale de învinuire v'a răspunde precis la fiecare şi nu va căuta să vă răpească decât timpul necesar la care are dreptul pentru complecta sa desvinovăţire.

In acelaş timp ţinem să vă declarăm că nimic din ceeace v'a declara nu va fi de natură să provoace măsura unei şedinţe secrete; dimpotrivă, cred că şi judecata aceasta care se face la lumina zilei are tot interesul să se cunoască explicaţiile pe care le va da inculpatul.

Ordonanţa de trimitere în judecată a fost publicată în toate ziarele, este cunoscută dela un capăt la altul al ţării şi ar fi curios, ar fi bizar, chiar ca atunci când cel dat în judecată pe o asemenea încriminare gravă să nu poată să se explice decât în şedinţă secretă, să ştie că desbaterile nu ajung în opinia publică. Atunci măsura ar fi ilegală şi nedreaptă,

Dvs. aveţi puteri suverane ca atunci când veţi constata contrar declaraţiilor noastre, că prin declaraţiile pe care le face inculpatul se ating chestiuni cari privesc ordinea în Stat, de aşa natură încât ar necesita o desbatere secretă la momentul oportun să luaţi măsura pe care o credeţi. Dar până atunci vă rog să ascultaţi în şedinţă publică, în faţa opiniei publice a ţării explicaţiile şi desvinovăţirile pe cari, pe larg, în mod precis şi cu sufletul curat le va da inculpatul în faţa dvs.

D av. H. COSMOVICI: D-le preşedinte, numai două cuvinte.

Concluziile d-lui prim procuror sunt în complectă contradicţie cu invitaţia pe care aţi binevoit să o faceţi inculpatului. I-aţi spus acuzatului Codreanu: Cunoaşteţi învinuirile cari vi se aduc; aveţi dreptul, potrivit legii, să vă apăraţi.

Ori, d. prim procuror ar dori ca această apărare să se facă aşa cum crede d-sa.

D. prim procuror, maior magistrat *Ionescu Radu:* Nu!

D. av. Horia Cosmovici: Dar atunci cu privire la sistematizarea materialului, cine spune sistematizarea lui, spune aranjarea materialului într'un anumit fel. Dacă dv. cereţi să se sistematizeze materialul, înseamnă că cereţi să se facă pledoaria în locul celui ce are dreptul să o facă.

Omul l'aţi putut acuza cum aţi vrut, în ce ordine aţi crezut că este bine şi util, dar lăsaţi-l să se apere în ordinea în care crede că este bine să se apere.

Interogatorul, în sensul pledoariei, este ceva strict personal şi el se apără aşa cum îl îndeamnă conştiinţa, aşa cum îl ajută capul şi numai capul său.

Noi apărarea, credem că nu vom mai avea mult de adăogat după apărarea lui Corneliu Zelea Codreanu.

Acum, în privința ședinței secrete, ea nu se motivează decât cu un singur lucru: ceeace se spune, trebue să rămână la secret. Lăsați mai întâiu să se spună și pe urmă apreciați dacă este nevoe să fie la secret, sau public.

Noi, care am avut marea usurare de a studia împreună primiți alături de inculpat apărarea și de a examina planul său, pe care să-l formăm și noi după planul lui, noi vă putem spune că nimic nu va putea motiva o ședință secretă.

Și atunci, vă rugăm, în felul în care am lucrat și colaborat, și am fost acceptați de inculpatul de astăzi să-l apărăm știm că este atâta curățenie și atâta lucru spus cu rost și cât trebue, cu orice risc cât trebue, nu mai mult decât trebue, încât faptul de a motiva o ședință secretă pe un probabil lucru cari ar stingheri, vă spun cinstit că ne întristează. Nu veți auzi nimic care să motiveze o ședință secretă. Dacă veți auzi, sunteți suveran să o hotărâți dar numai ulterior.

D. prim procuror, maior magistrat *Ionescu Radu*: Domnule președinte, as vrea să dau numai o explicațiune. Atunci când v'am făcut dvs. acea cerere, nu am înțeles a produce o oarecare greutate modului de a se apăra și a si prezenta mijloacele de apărare.

Am fost poate înțeles greșit. Eu am vrut doar să atrag atențiunea onoratului consiliu și să-l rog ca atunci când v'a veni în discuțiune infracțiunea prevăzută de art. 209 adică delictul în contra ordinei sociale, atunci doar să apreciați dvs. dacă nu este cazul să se facă ședință secretă. Incolo, fără îndoială,

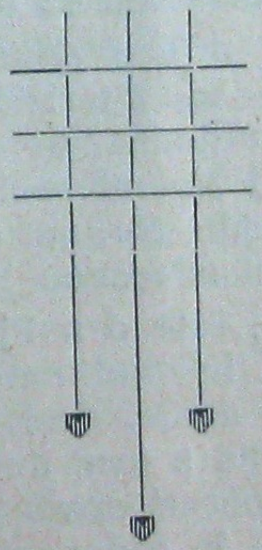
ar fi un lucru contrar conștiinței mele să impun unui consiliu, ceeace nu pot să fac, să impieteze asupra mijloacelor de disculpare a acuzatului.

Acestea erau explicațiile pe care voiam să le dau.

D-ra av. LIZETA GHEORGHIU: Domnule președinte, onorat consiliu, cred că ordonanța definitivă care a fost publicată și difuzată cât și actul de acuzare, nu sunt secrete în punctele lor: ori tocmai acestea sunt și punctele noastre de apărare.

D prim președinte colonel magistrat DUMITRU CONSTANTIN: Consiliu va aprecia la timp utilitatea ședinței secrete.

Vă rog să vorbiți în ordinea articolelor, așa încât la art. 209 să vorbiți la urmă. Aveți cuvântul.

APĂRAREA
Domnului Corneliu Z. Codreanu

D. Corneliu Zelea-Codreanu:

Domnule preşedinte, onorat consiliu, domnule procuror general.

La percheziţia cari mi s'a făcut în noaptea de 17 Aprilie, pe biuroul meu, pe ultima pagină a bloc notesului s'a găsit o notiţă. Ce conţinea acea notiţa?

Dela 1 Noembrie 1933 până la 1938, lefuri, chirii, datorii personale de 40 milioane lei. Dedesupt, Mihail Manoilescu, director 72 mii lei lunar, administratorii delegaţi: Grigore Manoilescu 52 mii lei lunar şi Mircea Manoilescu 42 mii lei lunar.

La instrucţiune m'am pomenit la un moment dat cu ea în faţă şi cu întrebarea, unde sunt cele 40 de milioane pe care le-ai cheltuit d-ta dela data de 1 Noembrie 1933 şi până în prezent. Am răspuns uimit. Nu am avut niciodată suma aceasta, nici noi, nici mişcarea.

— Nu se poate, este o notiţă pe care ţi-o arăt. Şi mi-a arătat notiţa. Imediat am dat toate explicaţiunile asupra acestei notiţe, deşi d prim procuror care mi-a făcut instrucţia a avut delicateţea şi amabilitatea să nu treacă această dovadă împotriva mea nici în rechizitoriu şi nici în ordonanţa definitivă. a fost trecut însă faptul că eu aş fi deţinut fonduri, că această mişcare a cheltuit fonduri imense şi că aceste fonduri nu puteau avea decât o origină obscură, streină, necorectă şi că urmăream să provoc în România un război civil, o revoluţie, etc.; să înarmez popula-

ţia, să cumpăr şi să fac depozite de arme. Deşi în ordonanţa definitivă şi în rechizitoriu nu a apărut şi nu este vorba despre această sumă, totuşi la Radio, în ziare, în România şi în străinătate a apărut.

Domnule preşedinte şi onorat consiliu, eu nu sunt în judecată pentru acest fapt, deci nu mă apăr împotriva acestui lucru pentru a mă descărca de o eventuala pedeapsă; nu. Imi apăr organizaţia, însăşi onoarea şi pentru aceasta să-mi permiteţi să insist puţin asupra acestei chestiuni, urmând ca pe urmă să intru în procesul propriu zis şi în ceeace sunt acuzat.

D. prim preşedinte colonel magistrat *Dumitru Constantin*: Fără să înţeleg să limitez dreptul d-vs. de apărare vă rog să ţineţi seamă că organizaţia nu este data în judecată şi că este vorba de faptele limitate. Fără a vă lua ceva din libertatea d-vs de apărare vă rog să ţineţi seamă că apărarea d vs este determinată în cadrul textelor de lege de acuzaţie. Prin urmare vă rog să treceţi asupra acestor chestiuni şi să revenim la procesul în sine.

D. Corneliu Zelea Codreanu: Domnule preşedinte eu nu am să abuzez de chestiune, dar vă rog să-mi permiteţi, este onoarea mea în joc şi s'a vorbit atât despre această chestiune. Şi atunci ce s'a întâmplat? Am dat explicaţiuni. Cu o săptămână, sau 3 zile înainte de această percheziţie s'a prezentat la mine o delegaţie de muncitori dela minele Şorecani proprietatea d-lui M. Manoilescu. Eu nu i-am cunoscut pe oameni

— „Domnule Codreanu am venit să vă raportăm ceva.

Domnul M. Manoilescu face parte din organizaţia dvs.?

— „Nu face parte. Dar este prieten, îl cunosc. Vă rog să fiu iertat că întrebuinţez numele unei fa-

milii pentru a mă desvinovăţi pe mine, dar aşa este situaţia".

— „Nouă nu ni s'au plătit lefurile dinainte de Crăciun la nici un muncitor dela fabrică. Am întrebat, dece? Nu merge bine industria? Merge bine dar ei au luat atâţia bani; nouă nu ne a dat de loc. Neam prezentat la Creditul Industrial să ia ei în proprietate aceste mine. Venim să-ţi spunem şi d-tale. De la 1 Noembrie 1933 şi până astăzi s'ar fi luat suma de 40 de milioane pentru lefuri, chirii, datorii personale. Directorii aveau 72 mii lei pe lună, iar administratorii delegaţi 52 şi 42 mii lei pe lună".

Eu nu am crezut domnilor, şi atunci am spus: dragii mei am să iau o notiţă şi am să întreb, pentrucă eu nu cred că cifrele acestea să fie exacte.

Cum să ia oamenii aceia 40 milioane?

Mi-am făcut notiţa. După aceia am auzit că într'adevăr Creditul Industrial a luat mina.

Iată domnule preşedinte şi Onor. Consiliu pentru ce am fost interogat şi de unde se trage această chestiune a celor 40 milioane pe cari le-aşi fi posedat eu.

Am pus martor pe directorul, pe inginerul fabricei de acolo, ca el să aducă pe cei 3 cari au fost în delegaţie la mine şi la Creditul Industrial, pe care eu nu-i cunosc, ca să se constate dacă au fost la mine, dacă au spus aceste lucruri şi dacă într'adevăr s'au încasat aceste sume.

Iată, am vorbit despre aceasta dar nu este suficient. Onoratul Consiliu trebue să cunoască părerile mele în această chestiune şi de aceea să-mi permiteţi să vi le expun.

Iată, în cartea mea „Pentru legionari" unde sunt toate credinţele mele scrise în mod cinstit şi corect — pentrucă eu nu le-am scris pentru procesul

acesta, eu le-am scris pentru istorie şi pentru lume — iată ce spun: (citeşte:)

Dar, domnule preşedinte şi onorat Consiliu acuzaţia care mi se aduce astăzi, prin ordonanţa definitivă am mai întâlnit-o şi este parcă, legată totdeauna de mişcările acestea de renaştere morală şi naţională, asupra căror se aruncă de către cei cari le urăsc cu toate invectivele, aruncându-le toate acuzaţiile din lume,

Iată ce ni se întâmpla nouă acum câţiva ani.

Iată ce scria despre noi o presă înstrăinată.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu*: Vă rog indicaţi pagina unde citiţi

D. Corneliu Zelea Codreanu: paginile 444-447

După ce ne califică: „Mişcare de dezordine, de anarhie, de încălcare a legilor şi teroristă, după aceea în articolul „In slujba străinilor", scrie la pag. 444:

„In slujba Streinilor".

...De un timp, nemaiştiind ce să ne pună în sarcină, presa jidănească ne acuză că luăm bani dela Mussolini. Că facem pe naţionaliştii, dar în realitate scopul nostru este de a stoarce de bani pe oricine întâlnim în cale. Acum l-am găsit pe Mussolini şi îl stoarcem pe el.:

Rând pe rând, aflăm, uimiţi, că:

„Suntem în slujba" Ungurilor care se deşteaptă";

. . . .

„Suntem în slujba Moscovei".

. . . .

„Primim bani dela jidani".

Până şi această acuzare ridicolă nu ne-a fost cruţată. Iată din ziarul jidănesc „Politica", din 10 August 1934, un pasagiu semnificatif dintr'un articol

intitulat: „Max Auschnit și Garda de Fier".

„Și la noi deci, fenomenul s'a verificat întocmai și este lucru știut de toată lumea că, cea mai însemnată mișcare a fascișmului românesc, Garda de Fier, a fost creată și susținută de marii capitaliști. Și aici vine senzația deloc senzațională: jidanul Max Auschnit a sprijinit și finanțat direct Garda de Fier. Lucrul acesta l-au afirmat doi oameni destul de serioși și cu răspundere. Dl Ministru Victor Iamandi și cunoscutul publicist Scarlat Calimachi.

După explicațiile de mai sus, faptul apare ca foarte normal.

Cine nu știe, că și Hitler a fost finanțat de marii capitaliști evrei din Germania?

La pag. 446

8. Hitler vrea să ne ia Ardealul. Iar noi, toți naționaliștii români, cari vrem să scăpăm de pacostea jidănească, suntem nici mai mult nici mai puțin, „hitleriști", adică vrem să dăm Ardealul, Nemților.

Noi însă răspundem:

Presupunem că Hitler vrea să ne facă războiu și să ne ia Ardealul. Noi, Românii, tocmai pentru ca să ne putem apăra Ardealul contra Nemților, trebue să ne scăpăm de jidani. Să rezolvăm și noi problema jidovească. Să ne întărim poziția neamului nostru stors de jidovime, stors de vlagă și pus în imposibilitate de a se apăra. Cu jidovimea care ne otrăvește și ne suge sângele, nu vom avea nici arme, nici suflet, nici carne pe noi.

9. In sfârșit, noi „primim bani", suntem stipendiați, suntem „în solda" hitleristilor —

Răspundem: A. C. Cuza luptă împotriva jidanilor dela 1890, iar noi dela 1919, 1920, 1921, 1922, când nici nu auzisem de Adolf Hitler. Șerpi veninoși!

— — — — — — — — — — — — — —

Dar domnule președinte, nu a trecut mult și

s'a întâmplat altceva. Nu a trecut mult și o nouă campanie se pornește împotriva noastră.

Adversarii noștrii ne-au găsit o nouă sursă financiară în fabrica de bancnote false din Rășinari. Senzaționala descoperire a umplut coloanele ziarelor politicianiste și jidănești. Dăm mai jos din câteva ziare, — numai titlurile le citez — „Garda de Fier și fabrica de falsificat bani de la Rășinari" „Sursa fondurilor de propagandă". La Rășinari, comună situată în apropierea Sibiului, s'a făcut o senzațională descoperire de natură a prezenta o întreagă organizare politică, în cea mai urâtă lumină, împotriva căreia guvernul, care acum are în mână cele mai zdrobitoare dovezi, va trebui să procedeze cu toată străsnicia".

„Fabrica de bani falși a Gărzii de fier". „Din cercetările intreprinse s'a constatat însă, spre stupoarea tuturor, că de data aceasta nu este vorba de o bandă de țigani sau de descreerați, cari înfruntă legea, ci de însăși Garda de fier, organizarea politică a d-lui Zelea Codreanu, care în ultimul timp s'a dedat la cea mai deșănțată campanie împotriva guvernului și a tuturor partidelor politice din România. Pentru cei cari cunosc însă mai deaproape activitatea Gărzii de fier, cu cetele care cutreeră țara dela un capăt la altul, lucru pare natural: în asemenea împrejurări trebuesc în primul rând bani. Ori se știe că propagandiștii Gărzii de fier dispuneau în ultimul timp de numeroase fonduri, cari le permiteau deplasări la sate, precum și scoaterea de ziare, înarmarea membrilor devotați cu toate cele necesare cuceririi puterii, á la Hitler"

Aici bineînțeles, se continua, avocatul Liveanu a descoperit un senzațional material compromițător, din care reese că fabrica de bani de la Rășinari ser-

vea exclusiv scopurilor politice subversive ale Gărzii de fier. Printre corespondenţa confiscată s'au descoperit scrisori dela diferite organizaţii, în special de la organizaţia din Iaşi, în care d G... îmi cerea o sumă mare de bani ca să cumpere o camionetă. Organele poliţieneşti au operat o serie de arestări şi au ridicat întreg materialul compromiţător, împreună cu aparatele, cari serveau la falsificarea banilor. Cercetările continuă cu multă asiduitate.

Un alt articol: „La furci cu fasificatorii“! Altă foaie! „Aşa a procedat asociaţia de conspiratori, zisă Garda de fier. Ea pretinde că activează în numele naţionalismului. Această ipocrizie trebue demascată în faţa opiniei publice. Naţionalismul pentru a fi servit, nu are nevoe de organizaţii oculte, de asociaţii secrete, mai ales nu are nevoe de metode ca acelea practicate de Garda de fier. Naţionalismul este o credinţă care se apără la lumina zilei, deschis, cinstit, sincer, o asociaţie care serveşte naţionalismul prin ordine secrete, prin cuiburi invizibile, celule oculte şi mai ales prin falsificare de bani, ca nişte infractori de rând. Garda de fier nu este decât o mână de aventurieri, grupată clandestin pentru cucerirea violentă a puterii de Stat, prin cea mai desănţată şi ruşinoasă demagogie. Aceasta în numele ideii naţionale“.

Mi se pare că citesc pasagii din ordonanţa de trimitere în judecată: „descoperirea bandei dela Răşinari pune în adevărata ei lumină Garda de fier. Lumea se întreabă de unde au aceşti bani pentru organizare, pentru cumpărarea de camioane, pentru călătorii, pentru intreţinerea maşinelor? de unde? Fabrica dela Răşinari indică sursa; falsificarea de bani. Garda de fier, este o gardă de falsificatori şi nu poate vorbi în numele naţionalismului“.

Iată ce ni s'a întâmplat. Am spus numai un

episod, ca să vedeţi ce ni s'a întâmplat nouă, în viaţa noastră, cât s'a aruncat cu noroi asupra sufletelor noastre, pentrucă nu a fost nimic adevărat din tot ce scrie aici. Nici măcar nu s'a făcut o cât de mică cercetare, nici măcar nu ne-a chemat la instrucţie. Dar nimic.

Iată dar, acum să-mi permiteţi să arăt cum am trăit. Este natural ca să se vadă. De unde se poate vedea? Daţi mi dosarul I, pag 210.

Iată o circulară a d-lui general Cantacuzino. Când rostesc acest nume, vreau să vă împărtăşesc dvs. această convingere pe care am avut-o eu, trăind alături de bătrânul nostru general, convingere pe care cred că o are orişice român de bună credinţă: că generalul Cantacuzino Grănicerul a fost un om de corectitudine sufletească şi în materie bănească, pe care nu cred că s'ar găsi cineva în această ţară să-i poată arunca măcar o cât de mică acuzaţie. Ei bine, aflaţi, domnule preşedinte şi Onorat Consiliu, că d. general a fost însăşi până la apropiere de moartea sa, casierul organizaţiei noastre A dorit el singur să administreze tot...

El a fost preşedintele şi casierul acestei organizatii

Iată ce scrie d. general Cantacuzino într'o circulară către şefii regionali:

„Rog puneţi vă la curent cu datorille din iconiţe, broşuri, cotizaţiuni etc., si gândiţi vă că dacă fiecare membru ar plăti 5 lei lunar egal 60 lei anual, la 50 mii de membrii ar face 3 000 000 lei anual, ceeace ar acoperi toate cheltuelile noastre, deoarece noi nu facem nici lux nici risipă“

Iată acum şi o circulară a profesorului Vasile Cristescu către judetul Vlasca:

„Ştim că mişcarea noastră este foarte săracă.

S'a făcut din nou apel la spiritul de sacrificiu al legionarilor.

S'a dispus ca fiecare judeţ să ajute centrul.

In nici un caz însă contribuţia nu va fi inferioară de 500 lei lunar.

Aceasta se va ridica treptat, pe măsura organizaţiei la 2000 lei.

Cred că spiritul de jertfă pe care în toate ocaziunile l-au arătat vlăscenii nu se va desminţi nici de astă dată".

D-le preşedinte şi onorat Consiliu, ceeace am scris eu este cuprins în cartea aceasta, şi mai pot să fie încă un număr de circulări care nu au fost trecute aici, fie pentrucă nu le-au găsit băieţii cari au tipărit aceste cărţi, sau au fost date ulterior, şi mai sunt şi interwieuri.

Acestea sunt faptele mele, aceasta este ceea ce am scris eu, şi pentru care bine înţeles răspund cu toată sinceritatea şi cu toată puterea

Eu nu pot să răspund de ceace îmi scrie altul mie; eu răspund de ce dau eu.

Veţi vedea dvs. imediat

Iată circulara din 31 Mai 1925: „Tot ce se trimite scris dela centru, ordine, circulări, manifeste, nu se împarte nimănui gratuit Se va vinde cu un leu foaia.

Onorat Consiliu, nu ştiu dacă ştiţi că în viaţa politică se tipăresc foarte multe manifeste, broşuri de către fiecare grupare politică, publicaţiuni cari de fapt se împart gratuit. Aşa se obişnueşte Este pentru prima dată în viaţa politică a României când manifestele pe care le vedeţi dvs lipite pe străzi şi cari ne aparţin nouă sunt plătite până la unul

Oricare manifest al nostru a fost cumpărat

de la sediu sau de la librării pentrucă au fost împărţite şi pe la diferite chioşcuri.

Oricine a vrut să facă un bine — dinăuntrul mişcării sau din afara mişcării — a venit cu 5 lei şi i-am dat cinci manifeste, a venit cu 100 lei şi i-am dat 100 manifeste, fiecare a luat şi fiecare a plătit.

„.. se va vinde cu un leu foaia.

Vedeţi câtă grijă, câtă muncă puneam pentru toţi! Eu nu le-am făcut toate acestea în vederea acestui proces.

Mai departe pentru hrana a 15 legionari, nouă ni se punea o mare problemă. Iată...

la pag. 37 din „circulări"

Luni 7 Oct. 1935

Cantina Legionară.

O mare problemă: cum vom putea întreţine un număr de 15 legionari funcţionând cu diverse însărcinări la Sediul Central.

Ei muncesc pentru mişcare. Le trebuie masă şi dormit.

Până acum au stat în corpul de gardă şi au luat masa la Centru în condiţii foarte grele pentru organizaţie.

Anul acesta cu transformarea corpului de gardă în „Cooperativă" am fost obligaţi să dăm o soluţie.

Ea este înfiinţarea unei cantine legionare.

In vederea aceasta am găsit casa, de acum o săptămână —

Legionarii i-au făcut toate reparaţiile necesare

„cam multe căci biata casă e aproape o dărâmătură uitată în centrul Capitalei".

Legionarii şi legionarele cu mult drag au dres păreţii, au dezinfectat, au dreş duşumelele şi au văruit cu patru varuri. —

Avem patru camere: 2 pentru dormit (pat comun, sistem Jilava); 2 pentru bucătărie şi masă.

Plita şi unele vase sunt ale soţiei mele. Restul le vom procura.

Mesele şi tacâmurile, o parte, ne-au fost împrumutate de Stelian Georgescu — Insignă. —

Masa va fi gătită în fiecare zi de legionarele de serviciu şi doamne prietene cari vor să facă un bine.

D-na Vrani va face legătura şi va da directiva acelor legionare cari nu se pricep suficient.

O masă va costa 6 lei şi va fi compusă dintr'un singur fel de mâncare bine gătit, curat, gustos şi sufcient.

Cu pâinea necesară.—

Seara e bine să fie lapte cu mămăligă (1/2 kgr. de om).—

La acest restaurant se va comanda cu insistenţă ca să se consume ceapă şi usturoi în cantitate mare.

Alimente se vor cumpăra prin „Cooperativă" cu preţul de „en gros"

Cooperativa va ajuta la lemne şi plata chiriei.

Aici vor putea mânca circa 30—40 legionari.

Şi anume:

a) Cei cu serviciile la Sediu.

b) Cei cu serviciile la Cooperativă.

c) Cei cari îndeplinesc diferite funcţiuni în mişcare.

Ex. Şeful Fraţiilor, al Centrului legionar, al Centrului Studenţesc, al Cetăţuilor.

d) Curierii cari sosesc din provincie.

e) Cei mai săraci dintre legionarii activi.

Toţi contra plată.

Celor dela a, b, c, d, li se vor plăti direct de către organizaţiile respective.

Cei dela litera e — vor fi obligaţi să muncească pentru a-şi câştiga 12 lei pe zi.

Cine nu poate câştiga 12 lei pe zi prin propria sa muncă, şi preferă să cerşească şi să stea totdeauna pe capul altora cari muncesc, nu este nici om şi nici legionar.

Nici-o muncă nu e ruşinoasă. Cerşitul e ruşinos.

Mai bine la tăiat lemne şi cărat apă, decât la cerşit

Trebuie să alungăm dela noi această mentalitate această boală.

O datorie de onoare trebue să ne facă să înţelegem că, fiind valizi, suntem obligaţi a avea atât bun simţ în noi încât să ne câştigăm prin braţele şi capul nostru, cel puţin hrana de toate zilele. Aceasta nu într'o ţară pustie şi săracă, unde în adevăr ar fi un eroism, ci aici la noi unde hrana cade de-a gata, din copaci şi curge de pe câmpuri bogate.

Toţi cei cari într'o asemenea ţară nu-şi pot sau nu au mândria de a-şi câştiga un 12 lei pe zi, cel puţin, sunt nişte imbecili, cari nu-şi justifică cu nimic dreptul de existenţă"...

D. prim preşedinte colonel magistrat *Dumitru Constantin*: Vă rog să vă rezumaţi expunerea, pentrucă deja a trecut o oră şi încă n'am intrat în chestiune.

Tribunalul va avea şi el broşura şi o va ceti.

D. CORNELIU Z. CODREANU: Dece insist asupra acestui lucru?

Vreau să arăt că n'a fost un caz izolat.

Am deschis un comerţ. Toată construcţia noastră afară de părţile de fier este lucrată de

mâna noastră: zidărie, lemnărie, tencuiala, vopsitul.

Am pornit pe această cale cu 73 000 lei, sumă adunată de noi la tabăra dela Carmen Sylva. Am cheltuit peste 60 000 lei cu reparațiile, și de aceia, la 16 Noembrie aveam puțină marfă, — coloniale n'aveam, pentrucă nici un engrosist nu a vrut să ne acorde credit măcar pentru 5000 lei.

Altă circulară:

La pag. 86-87 din circulări

București 12 Nov. 1936

La schimbarea cadrelor

CIRCULARĂ

Către Șefii de Regiuni și de Județe.

La 1 Ianuarie vechile cadre vor preda comanda noilor cadre.

Conducerile de Județe și Regiuni vor fi clasificate:

a) După capacitatea în conducere și activitatea depusă.

b) După corectitudine în materie de mânuire a banilor.

Zilele acestea am început munca migăloasă a clasificării.

Am putut cu durere să constat că cu toată școala legionară, cu toate insistențele noastre de anul trecut asupra „omului corect", suntem încă departe de această corectitudine strict necesară.

Nici un drept nu putem avea, nici o pretenție de guvernare, nici o critică sau înfierare a politicianismului incorect nu putem face, dacă noi înșine nu suntem corecți.

Celor ce mă întreabă când vom începe acțiunea politică pentru guvernare, le răspund: „Atunci

când șefii de regiuni și de județe îmi vor raporta că în organizațiile lor nu există nici un om incorect".

Incorect nu înseamnă numaidecât hoț — Inseamnă și insuficientă grije, ordine, scrupulozitate severitate, în materie de banii care nu-ți aparțin.

Sub acest din urmă aspect, lucrând la clasificare am găsit unele organizații cari au comandat broșuri, fotografii, calendare, mărțișoare, etc. (dela serviciul propagandei, — unele luate de acum un an) și care până astăzi nu și-au achitat obligațiile.

Rog gândiți-vă: Nu se cere nici o donație. E vorba de altceva: ai luat marfă, ai vândut-o Dă banii, ori marfa.

In total organizațiile datorează Serviciului de propagandă 200 000 lei. Astfel încât el, nu se mai poate mișca.

E paralizat Nu mai poate face nici o tipăritură. In fața acestei situații m'am văzut silit să suspend munca pentru clasificare și să dau un termen de o lună adică până la 15 Decemvrie, ca șefii de organizații să se pună în ordine.

Nu numai pentru chestiunea de ordin material, ci pentru principiul de onoare și de aspră corectitudine, cu care trebue să se mândrească legionarul.

Când au murit băeții în Spania, Moța și Marin, am dat următorul ordin:
(La pag. 102 din Circ.)

Bucuresti 15 Ianuarie 1937

Legionari!

Ion Moța, Intemeietor al Mișcării legionare, președinte de onoare al studențimei române;

Dr. Vasile Marin, comandant legionar, șeful organizației Capitalei, amândoi după 14 ani de chinuri, lovituri și închisori, îndurate pentru credința în neamul românesc, au adormit pentru totdeauna pe frontul dela Majadahonda întru apărarea Mântuitorului Isus Christos.

Vestea sfâșietoare a căzut ca un trăsnet peste noi. Ea va cutremura pe orice român. Am dat lui Dumnezeu pe cei mai buni copii ai Neamului acestuia.

Generalul Cantacuzino pleacă mâine ca să readucă în țară trupurile lor.

Fiind nevoe de o sumă mare, fac apel la cei ce au, ca să contribue telegrafic pentru ca aceste trupuri sfinte să fie aduse în țara lor

Duminecă 17 Ianuarie 1937, se vor face slujbe religioase în biserici.

Dumnezeu să primească jertfa lor!

C. Z. C.

Intr'adevăr, oamenii, Românii toți au răspuns — si am putut să-i aducem.

Am ajuns și în perioada electorală, unde se spunea că am făcut atâtea. Iată un apel urgent publicat în Buna Vestire:

„Legionari, Partidul totul pentru țară a pus liste la Cameră în toată țara și la Senat în 47 județe. Au rămas neachitate 19 județe la Cameră și Senat. Taxele acestea se ridică la 230.000 lei Nici județele și nici centrul nu mai au un ban Mai sunt trei zile până la 10 Decembrie, dacă nu putem plăti taxele, listele cad. Facem un urgent apel la toți legionarii și prietenii, să contribue telegrafic, după putere, la plata listelor acestor județe, sau cine are să ne împrumute cu obligația pentru noi a le restitui aceste sume.

Semnat N. Totu, șeful biroului electoral".

Conducerea mișcării încearcă sa găsească un credit pe o durată mai lungă la diverși antreprenori, căci se simțea nevoe urgentă de tâmplărie, de calorifer. Ne-am gândit că se poate lansa un nou împrumut, — și mai sunt aici circulări pe care nu le mai citesc. Am terminat cu primul punct. Voi intra, d-le președinte și onorat Consiliu, în miezul procesului, — pentrucă acest proces are trei învelișuri: o parte care judecă dincolo de aceste ziduri, în presă și la Radio — și acolo eu nu pot să fac nimic — o altă parte o constitue o serie întreagă de acuzațiuni, ca cea dinainte, din rechizitorul d-lui procuror și din ordonanța definitivă, dar pentru care eu nu sunt dat în judecată — sunt trecute ca acuzații, dar nu sunt dat în judecată pentru ele — și în sfârșit, o altă parte, pentru care într'adevăr sunt dat în judecată.

Acum vreau să intru în miezul procesului meu. Sunt acuzat de trădare. La baza acestui punct, a acestei acuzații, stau: un act fals și o circulară a mea interpretată cu totul greșit.

Care este actul fals si ce înțeleg eu prin act fals? Ințeleg ca act f a l s un act care nu-mi aparține, pe care nu l'am văzut niciodată în viața mea, care nu s'a găsit nici măcar în casă la mine, un act scris de un individ, care nu iscălește ca să-l pot găsi și să-l întreb ce este cu acesta. Și găsit unde? La vopsitorul dela Casa Verde.

Ce este acest act, găsit la vopsitorul Negoescu dela Casa Verde? Este un memoriu informativ. Mi-l aduce d. căpitan prim procuror, mi-l pune în față și mă întreabă: Ce-i cu acesta? Cum l-am văzut, din primul moment, am spus: Nu l-am văzut niciodată în viața mea. N'am avut nici un fel de ezitare ca să spun: poate l-oi fi văzut s'au nu Nu. Nu l-am văzut niciodată în viața mea, nu s'a găsit la mine. A fost

introdus probabil la zidar de cineva care este un agent provocator. Şi atunci am început să-l citesc.

Ce voia să se dovedească cu acest act? Intâiu că eu am activat în timpul dela 1934 primăvara şi până toamna, adică exact în timpul în care n'aveam voe să activez. Pentruce? Pentrucă impun cotizaţii. Zice: D-ta mi-ai dat mie ordin să fac un istoric al acestei chestiuni. Iată istoricul: Se pun cotizaţii numai din acest timp, numai acelea. La început n'am înţeles, dar pe urmă mi-am dat seama că probabil cineva, vre-un binevoitor, se gândea că procesul meu ar trebui să fie pus pe această bază; adică continuarea organizaţiei clandestine a aşa zisei Gărzi de fier, într'o epocă în care n'avea voie, şi în legătură cu partidul Totul pentru ţară, că adică partidul Totul pentru ţară nu este altceva decât camuflarea Gărzii de fier. Probabil că binevoitorul care a voit să-mi facă acest bine s'a gândit la aceasta.

Al doilea punct care urmează să fie demonstrat din acel memoriu, cum că este un agent acoperit al meu şi că am agenţi acoperiţi — de aici chestiunea cu agenţii acoperiţi.

Dar am un noroc.

Norocul meu este că întrebuinţează nume, pentruca să dea verosimilitate; erau 15 pagini cari trebuiau umplute şi atunci era foarte greu să scrie în raport că a activat dela data cutare până la data cutare; trebuia să întrebuinţeze nume şi aici este norocul meu.

Iată acest memoriu (vol. instrucţie, dosarul 9, pag. 64, declaraţie).

Domnilor, eu nu sunt un expert, dar rog cu puţină judecată, — eventual dvs. puteţi să chemaţi pe cineva, — să se vadă dacă această hârtie şi acest scris este din 1934, dacă nu e scris acum de curând.

Este aşa de proaspătă cerneala, încât nu poate să dateze cred eu, — o spun în apărarea mea, — din 31 Decembrie 1934.

Iată ce spune: „Pentru mine se menţine ordinul dvs. acelaş, din 1927, — rămâi acoperit".

Mai departe vorbeşte de încasări şi face un tablou al acestor încasări, — iată, uitaţi-vă domnilor, — făcute în timpul cât strigam, cum arătam, ca să dea fiecare câte 50 de lei...

D. prim preşedinte col. magistrat *Dumitru Constantin*:

Vă adresaţi numai tribunalului.

D-l Corneliu Codreanu: Da domnule preşedinte.

Iată tabloul cuprins în memoriu pentru 1934 de sumele vărsate de simpatizanţii Gărzii de fier în cursul anului:

No. 10, 25 mii lei lunar;
No. 24 3500 lei lunar;
No. 13, 12 mii lei lunar;
No. 21, 18 mii lei lunar;
No. 17, 9000 lei lunar;
No. 25, 11.500 lei lunar;
No. 23, 8 000—9.000 lei lunar;
No. 14, 9.000—10.000 lei lunar;
No. 19, circa 9 000 lei lunar;
şi ultimul fără număr, 6 000 lei lunar.

De când suntem noi nu a fost cineva ca să ne facă o asemenea donaţie: maximum 1000 lei donaţie lunar.

Dar iată ce spune mai departe:

„...şi este cauza, cu multiplele ei subcauze care mă determină să vă rog căpitane, la începutul acestui memoriu, să-mi încuviinţaţi şi mai departe acoperirea, tăinuirea".

Mă voiu opri o secundă asupra acestui punct,

fiindcă „tăinuirea" este cuvânt penal, este cuvânt peiorativ, este cuvântul cerut de lege, pentru ca eu să fiu în delict. Deci, el nu se mulțumește a spune „acoperire", ci mai spune „tăinuire".

Nimeni nu spune: „aprobă să fiu tăinuit", spune cum vreți, sub o formă oarecare, dar nu întrebuințează niciodată termenul penal, pejorativ. Aceasta e o indicațiune și pentru mine și pentru d-voastră.

Apoi, împarte mișcarea în: muncitorească, comercială, intelectuală și autoritatea, — împărțire care nu a existat, fiindcă mișcarea muncitorească se poate dovedi că la noi a înființat-o d. general de abia în în 1937, la Azuga, prin primul corp muncitoresc; mișcarea comercială am făcut-o eu toamna trecută pentru prima dată, prin înființarea comerțului legionar; secția intelectuală nu a existat niciodată și nici secția autoritate, — ce însemnează aceasta „secție autoritate" eu n'o înțeleg, dar să trecem mai departe.

Mai spune aici, într'un loc, că am trimis la el pe ing. chimist Crângaru. Nu există. Avocatul Crângaru este citat aici ca martor, să spună dacă l-am trimis pe el să predea niște lucruri sau așa ceva.

In sfârșit la o pagină spune aci că am dat ordin acestui domn ca să-mi facă un istoric al unei convorbiri care a avut loc. Și mai spune printre altele că am făcut și un „cifru secret".

Pe când eram student la Universitate, poate să fi făcut vre-o glumă ca aceasta sau poate când aveam 18 ani, ca să-mi fac un cifru secret. Altfel, este ceva care nu intră în modul meu de a vedea. Vă închipuiți că nu puteam eu să-mi fac un cifru secret ca să discut cu el chestiuni de principiu, fără să-mi dau seama ce înseamnă acest lucru?

Iată tot la 16 Maiu 1934, spune:

„Dvs. mi-ați încuviințat să transform într'un istoric memorabilele dialoguri avute de dvs. cu conducătorul tineretului celor 250 milioane naționaliști, cu d. profesor Dragoș Protopopescu și cu d. profesor Crainic, la care am avut fericirea să asist, cât și a celorlălți pe care am avut permisiunea să le notez în fuga momentului, singur în preajmă,

Vasăzică, spune acest domn că a asistat la o discuțiune care a avut loc între mine și d. Crainic, d. profesor Dragoș Protopopescu și el, cu șeful tineretului celor 250 milioane de naționaliști din lume — 250 milioane scris în litere, nu în cifre. De aci s'a tras concluzia și s'a publicat în ziare că am un agent acoperit.

Domnule președinte, eu nu sunt omul care să nu-mi asum răspunderea actelor mele. Așa am fost toată viața mea, mă cunoaște o lume întreagă care a venit în contact cu mine, toată lumea știe că nu sunt omul care să dau înapoi sau să nu recunosc decât jumătatea. Educația mea era de natura aceasta: pentru fapta mea i-au toată răspunderea și merg înainte; dacă este a mea o recunosc, când vă spun că nu este a mea, nu este.

Și acum, interpretarea greșită a unei circulări a mea.

Domnule președinte și onorat tribunal, să vedem ce este cu circulara privitoare la informatori.

Mâncați în fiecare zi de o serie de agenți care se băgau în mijlocul nostru, oameni poate cumpărați din sânul mișcării mele, turburați necontenit astăzi așa, mâine așa și îndemnat de prieteni care ne arătau că avem în mijlocul nostru agenți cari ne trădează, pun mâna pe condei, fac o circulară către toți legionarii și membrii din Capitală și spun: cei cari sunt agenți la siguranță, să se prezinte la mine în ziua de, individual, cei cari sunt agenți la Statul

Major să se prezinte în ziua de; cei ce sunt la Prefectura de poliție să se prezinte în ziua de; iar cei care sunt în servicii particulare, să se prezinte în ziua de. Am explicat ce înseamnă un serviciu particular: sunt polițiști pe lângă personagii însemnate, ca spre pildă pe lângă Max Auschnit și alții, în slujba acestor persoane particulare.

In sensul acesta am făcut circulara.

Circulara — spuneam eu — va fi iscălită de absolut toți membrii cuiburilor din Capitală pentru luare de cunoștință.

Iată copia exactă a acestei circulări:

„Către legionari și membrii din Capitală: Toți informatorii dela Poliția Capitalei aflători în cuiburi sunt invitați să se prezinte la mine individual pentru a primi directive între zilele de 19 și 21 Iunie; informatorii agenți ai siguranței sau marelui stat major se vor prezenta în zilele de 21 până la 25 Iunie 1937; informatorii altor servicii particulare în ziua de 26 Iunie 1937.

Acest ordin se va citi în toate cuiburile de șeful de cuib și toți membrii vor semna de luare la cunoștință“.

Vasăzică, acest ordin se adresează către toți legionarii din Capitală și trebuia să fie citit în toate cuiburile de către șeful de cuib; iar fiecare membru al cuibului trebuia să semneze de luare la cunoștință. Spuneam mai departe: „Ordinul astfel semnat mi se va aduce prin șefii de sectoare sau alte unități. Cei ce nu se vor prezenta înseamnă că voiesc să înșele mișcarea noastră, vor să ne vândă și să ne trădeze. Se pot face servicii și fără înșelăciune și fără vânzare și fără trădare, și fără călcare de jurământ“.

Prin urmare, cu acest ordin eu mă adresam către aceștia, crezând, în curățenia mea sufletească, în probitatea mea sufletească, că se vor prezenta la mine unii și că vor recunoaște că sunt agenți în sensul arătat mai sus.

In ce mă privește pe mine, eu preferam să vină să-mi spună în față lucru acesta, decât să mă vândă. De altfel, eu niciodată nu m'am opus să vină agenții la mine. Dacă m'am opus la ceva, m'am opus mișeliei și n'am înțeles să mă vândă fratele meu, omul care stă cu mine la masă, care merge cu mine în mașină, pentru ca apoi să se ducă să mă vândă.

Iată, d-le președinte, care a fost rostul acestei circulări.

De altfel, eu voiu dovedi că șeful siguranței pe care l-am propus ca martor, cu d. Cernat lucrul acesta; deoarece i-am arătat ce informațiuni mi se aduc și d-sa știe toate lucrurile acestea El venea și-mi spunea. d-le Codreanu am informațiile cutare și cutare. Venea la mine în casă oricând, căci casa mea era deschisă pentru toată lumea și eu am păstrat permanent legătura cu el, deși sunt acuzat că sunt contra Siguranței Statului, am păstrat permanent legătura cu șeful siguranței, numai ca să înlătur orice discuțiuni.

Ei bine, eu am păstrat permanent legătura cu șeful Siguranței Statului, care a venit la Carmen-Sylva să se întâlnească cu mine, pentrucă eu nu puteam să părăsesc lucrul, care a fost în casă la mine, care a fost și la inginerul Ionică, unde a avut întâlnire cu mine, care m'a văzut în repetate rânduri la Const. Iarca și ori de câte ori a avut nevoie m'a căutat și m'a găsit. In aceste condițiuni cred că nu va putea spune omul acesta că nu este adevărat și că nu am

fost totdeauna corect cu el spunându-i sincer: aceasta este exact: aceasta nu este exact.

In acelaş timp în care eu ţineam această legătură, d. general Cantacuzino a ţinut permanent legătură cu d. general Gabriel Marinescu, pe care l'am pus martor tot pentru această chestiune, tot din cauza acestor informatori, vânzători ai noştri, care se băgau şi dădeau tot felul de informaţiuni eronate.

Atunci le-am trimis această circulară. Nu s'a prezentat nimeni.

Peste două săptămâni am mai făcut una. Nu le găsesc acum în dosar, pentrucă n'am avut timp în două zile să le văd. Mi-aduc aminte însă că ori una, ori cealaltă, le-am publicat în jurnale.

Din primul moment, am spus la instrucţie: sunt două ordine, pe care le-am trimis.

Credeam că în momentul acesta au să vină la mine. Au iscălit toţi personal, şefii de cuiburi, de luare la cunoştinţă.

De ce am vrut să iscălească toţi? Urmăream să nu spună cineva că n'a ştiut. Eu bănuiam 3 sau 4 inşi şi voiam să văd dacă aceştia vor iscăli.

Vă pot dovedi cu martori, cum s'a înţeles acest ordin. Adică am dat eu ordin la agenţii mei, pe care i-aşi avea eu la Siguranţă?

Onorat consiliu, să presupunem că eu aşi avea agenţi.

Câţi pot să am?

Doi la Siguranţă, doi la Prefectură, doi în altă parte. Nici nu vorbesc de Statul major. Nu este nici o posibilitate. Acolo sunt ofiţeri. Cum să intru eu în sufletul unui ofiţer român? Aceasta este imposibil.

Zece în total.

Aşa se procedează logic, când vrei să convoci 10 informatori de-ai tăi? Se face larmă mare? Se

răscolesc cuiburile cu toţi membrii lor? Aşa se face? Se vorbeşte de vânzare de fraţi, de trădători, de jurăminte? Aşa se procedează ?

Aş fi spus: du-te la cutare acasă, în strada cutare şi cheamă-l pe cutare ca să-i spun ceva. Dar în nici un caz n'aşi fi putut da un ordin la toate cuiburile şi să spun la urmă: „Şi fără vânzare de fraţi, şi fără trădare".

Ce rost ar avea aceste fraze, dacă ar fi fost vorba să chem numai nişte oameni ? Nici un fel de rost; nu avea rost să iscălească nominal toată lumea. Este cert. Putea să iscălească numai acela care era vizat, iar nu să iscălească toată lumea din Capitală.

Dar să vedeţi cum au interpretat oamenii noştri această circulară.

Sunt nişte muncitori, nu sunt licenţiaţi. Sunt oameni simpli.

La pag. 34: „Cuibul Peneş Curcanul" sectorul I: „Dumitru Cotorola"; Bălaş Alexandru, Dumitru Ioan, Vasilescu. Toţi membrii de mai sus au luat cunoştinţă de ordinul dat de Căpitan în ziua de 15 Iulie 1937 şi ne asumăm răspunderea cu toţi ".

Prin urmare, ei au înţeles cu toţii că nici unul din ei nu este agent informator

Cuibul Cavalerii Crucii iscălesc nr. 1, 2, 3 şi 4 La nr. 5 scrie: „militar, reg. tracţiune auto Bucureşti; nu face parte din nici o organizaţie secretă". Iar dincoace este dovada că făcea serviciul militar la nr. 6 unde se scrie: „Stanciu Ilie, este trecut în concediu, fiind militar".

Este şi al doilea ordin pe care l-am dat N'am putut să-l găsesc în aceste două zile, cât am fost liber. Nu ştiu unde s'ar găsi acest al doilea ordin. Imi aduc însă perfect aminte — am declarat la in-

strucție — că ordinul al doilea este și mai clar. In el spun precis cuvintele acestea: „Câine tu stai la masă cu mine și mă vinzi. Te cunosc".

Vasăzică ordinul al doilea era și mai categoric decât ordinul dintâi. Se poate întâmpla să se găsească ordinul al doilea, dar până acum nu l am găsit Imi aduc aminte că unul din ele a fost publicat. In cazul acesta, cred că ar fi dovada supra-suficientă, pentrucă nu era să mă apuc eu să public la jurnal că, chem agenții informatori.

In orice caz, am discutat cu lumea când am dat aceste ordine. Mă întrebau: s'a prezentat cineva?

Am discutat cu Virgil Ionescu, cu Polihroniade, cu Totu, cu băieții din birou dela mine.

Pag 89 Vol. II: „Membrii cuibului Daco-Român": Mihail Moraru, Victor Slăteanu, Gheorghe Mateescu. Camaradul Gh. Mateescu, fiind plecat la Poiana Țapului, răspund eu pentru el, precum că nu face parte din cei vizați mai sus".

Va să zică oamenii aceștia au înțeles precis că nu sunt agenți și își asumă răspunderea.

Domnule președinte, înainte de a trece mai departe, vă rog să suspendați ședința pentru câteva minute.

D. prim procuror colonèl megistrat *Dumitru Constantin*: Suspend ședința pentru câteva minute.

— Ședința se suspendă.

LA REDESCHIDERE

Corneliu Z. Codreanu: Domnule președinte si onorat consiliu, am mai găsit încă trei ordine iscălite tot așa, cu garanția că cel vizat nu este agent informator.

Bunăoară cuibul Legionar din sectorul IV Verde semnează că au luat cunoștință de ordinul referitor la agenții informatori: Iancu Drăgănescu, plecat în

sezonul de băi. In dreptul numărului 3 — sunt 10 care iscălesc — se menționează „militar", nu este agent informator, garantat de șeful cuibului.

Omul era plecat, fiind plecat la armată își făcea stagiul militar, și șeful cuibului face mențiunea de mai sus.

Vasăzică ordinul s'a înțeles precis. Acest act este la pag. 59 dosarul 2.

Domnule președinte, ași vrea să faceți, dacă s'ar putea, să nu vină aci ca martori cei închiși în lagăr. Ei nu pot să ia cu nimeni nici un fel de contact. V'ași ruga să faceți un fel de comisie rogatorie, ca să se ducă acolo să spună aceia ce s'a înțeles prin ordine cu informatorii Ei nu pot să ia contact cu absolut nimeni, ca să știe ce s'a discutat aici. Să nu vină ca martori aici, dar să-se ducă cineva să i întrebe pe ei această chestiune — ași da numele celor cari cunosc chestiunea — să-i întrebe ce s'a înțeles prin aceste ordine.

D. prim procuror magistrat maior *Ionescu Radu*: O să spună exact ceiace ai spus și d-ta.

Corneliu Z. Codreanu: Așa cred, pentrucă nu poate să fie altfel, deși n'am avut niciun contact cu ei.

D prim procuror magistrat maior *Ionescu Radu*: Sigur, Incât nu mai este nevoie de nici o comisie rogatorie.

Corneliu Z. Codreanu: Concluzia în cauză este grozavă Anume, un întreg aparat de informatori la Prefectura Poliției, la Siguranța Statului, la Statul Major, în fabricele de avioane și într'o serie întreagă de instituțiuni particulare.

Ce pot eu să răspund în fața acestei acuzări? Atâta răspund: S'a interpretat greșit ordinul dat de mine.

Dar de ce să am acest serviciu de informații?

De ce? Ca să capăt informaţii? In ţara în care cu educaţia pe care o avem nu este posibil să spui un secret unui om, unui prièten de al tău, ca să nu se cunoască peste 2 ceasuri, sau peste 2 zile în toată Capitala, în tot oraşul tău, în ţara aceasta nu este nevoie să aibă nimeni nici un fel de agenţi informatori. Eu de unde am luat informaţiunile mele? Mi le aduceau ziariştii.

Domnilor, să vă spun o chestiune care este aşa oarecum foarte puţin comică. Sunt 3 locuri aici în Capitală şi anume la Capşa, la Corso, la Athenée Palace, unde toate veştile de orice natură, internă sau externă, acolo sunt.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu*: In imaginaţia numai a acelora care le frecventează.

D. avocat *Horia Cosmovici*: Avem şi martori.

C. Z. C.: Acolo nu sunt locuri de ruşine, sunt locuri unde se adună oameni şi o serie întreagă de ziarişti. Aşa bunăoară în fiecare zi Ion Folea venea la general cu hârtiuţe dela Capşa şi după aceea la mine spunând că aştăzi s'a întâmplat cutare şi cutare, o serie întreagă de informaţii pe care ziariştii le cunosc. La mine veneau ziarişti în fiecare zi, fiindcă eram o mişcare politică, cu toate informaţiunile; jumătate le triam fiindcă erau fără nici un fel de rost, altele reale; dar nu era posibil să treacă o informaţie fără s'o triez. Aşa încât informaţiunile de care aveam nevoie le găseam foarte uşor prin ziarişti şi ziare.

Atunci se pune o întrebare: de unde ai d-ta aceste ordine? Şi aici cred că o să vă pot dovedi definitiv că sistemul de serviciu de informaţie al meu la stat cade definitiv. Să privim ordinele în original, o să cer puţină bunăvoinţă din partea dv. ca să studiem de pildă acest ordin. Iată originalul unui

ordin de acesta (arată din dosar o piesă). Iată conţinutul scris al acestui ordin. (Citeşte).

Vol. IX pag. 79 (Ordin de informaţii al Insp. de Jand. Buc. adresat Leg. de Jand. Argeş).

Toate subunităţile

Ordin de informaţiuni Nr. 64 din 4/10,934.

Vi se trimite în copie adresa Nr 13243/934 a
Insp. Reg. de Pol. Buc. de care veţi lua cunoştinţă
şi urgente măsuri de investigaţiuni intensificând ser-
viciul de informaţiuni şi a supraveghea deaproape
pe toţi membrii fostei organizaţii Garda
de Fier. — Veţi raporta până la 10/10 a. c dacă a
luat fiinţă noua organizaţie „Fulgerul" pe raza sec-
ţiei Dvs. – Nu admit delăsarea şi cer multă ambiţiune
din partea fiecărui rang pentru a fi în curent cu
orice se pune la cale pentru a lua măsuri la timp.

Comandantul Reg. Jand. Argeş,
Maior . . . . . .

COPIE

Suntem informaţi că membrii organizaţiei di-
zolvate Garda de Fier se organizează într'o nouă
formaţie intitulată „Fulgerul" purtând ca semn dis-
tinctiv un fulger în cadru. Noile norme ale orga-
nizării prevăd formarea în fiecare comună a unui
comitet compus din 5 membrii, aleşi dintre cei
mai bine pregătiţi din toate punctele de vedere. In-
strucţiunile în această privinţă s'ar primi dela Cen-
tru prin curier legionar.

Aducând la cunoştinţa Dvs. cele ce preced,
vă rugăm să luaţi măsuri în Circ. Dvs. pentru ve-
rificarea acestei informaţiuni, comunicându-ne la
timp rezultatul.

Insp. Reg. I-a de Poliţie
(ss) Bogdan

Vol. (dosar) 3 pag 515 (Ordin expediat telefonic unităților în subordine de insp. Jand. Craiova).

După telegrama secretă Nr. 16 Insp. Jand. Craiova este informat că membrii fostei organizații Garda de Fier pun la cale o nouă politică:

1) Să plaseze în orice județ câte 100 studenți în uniformă—cămășile albas re. Avocatul Ionescu din Caracal a și comandat aceste cămăși.

2) Au intenția ca înaintea de venirea lor la putere să ajute pe Gen. Averescu să formeze o dictatură și după moartea lui să rămână să-i ia locul Corneliu Zelea Codreanu.

Șefii de secții să ia măsuri pentru descoperirea acestei intențiuni a lor.—

Dar ce concluzie tragem de aici? Că întreaga problemă a informatorilor cade. Dece? Deoarece se vede că aceste ordine nu sunt trimise dela Inspectoratul jandarmeriei la mine, dela Siguranță, sau dela Minister, unde sunt acuzat că am agenți, ci din fundul unui sat, ceace denotă că ele ne-au fost trimise ocazional și întâmplător.

Și este și natural. In 4 ani s'au găsit la mine două ordine dela Argeș, unul dela Craiova, unul dela Prahova și două pe care le am publicat în circulară, unul dela Siguranța generală și unul al generalului Bengliu.

Aceasta este dovada hotărâtoare care respinge afirmatia cu informatorii. Ordine rupte și prăpădite, ținute în buzunar de cine știe ce notar sau primar, sau aruncate la mutarea vreunui post de jandarmi. Nu sunt ordine luate dela centru de mine.

Altă dovadă: ele sunt iscălite de autoritatea periferică nu de autoritatea centrală. Mi s'au trimis deci ocazional.

Ce vreau să demonstrez cu acestea?

Că odată ce ele îmi sunt trimise dela periferie, dela margine, după cum se vede, nu pot fi acuzat că le-am luat dela instituțiunile la care sunt acuzat că ași avea informatori.

Acum să trec la aceste ordine.

Da, le recunosc. Recunosc că s'au găsit în casă la mine. Recunosc că le am văzut. Recunosc că o parte din ele, două sau trei, nu le-am publicat, iar o altă parte din ele le am publicat.

Și acum le voiu justifica. Dacă sunt vinovat îmi asum răspunderea și trag toată pedeapsa. Eu recunosc: ceeace este al meu este al meu. Dar nu doresc ca cineva să-mi pună în sarcină ceva ce nu este al meu Și atunci iată cum justific eu chestiunea cu ordinile.

Conținutul lor. Conținutul acestor ordine l'ați văzut. Nici un fel de importanță. Să mi treacă mie prin cap că aceasta ar putea să angajeze vreodată siguranța statului român? Nici nu m'am gândit vre-o-dată în viața mea că aceste ordine ar putea să angajeze siguranța statului român. Unul dela Craiova, altul dela Argeș, locale, nu puteau să angajeze siguranța în mare a Statului român. putea să angajeze o chestiune din comunele acelea din Argeș, o chestiune de ordine publică. dar Siguranța în mare a Statului român, nu putea s'o angajeze un ordin dela Argeș sau dela Craiova.

Și atunci le-am păstrat.

Dar iată și conținutul celuilalt ordin. (Citește)

Prefectura Jud. Ilfov *Strict Personal Confidențial.*
(Serv. Ad-tiv)

Nr. 198. Rezervat 11/X/937

Domnule Pretor,

Avem onoarea a vă trimite mai jos în copei

ord confid. pers. Nr 61096/937 al Min. de interne Cir. poliției relativ la măsurile de ordine dispuse în vederea extinderei propagandei și organizării legionare în Jud. Ilfov.

Veți lua măsuri de a se opri orice încercare a acestor legionari de a pătrunde în județ și în comune. Cei ce nu vor înțelege de bună voie, vor fi arestați și apoi trimiși la domiciliul lor.

Se va raporta imediat Prefecturii orice încercare de acest fel.

Prefect . . . . .

COPIE

Domnule Pretor,

Ca urmare la circulara 956/12 Aug. a. c, avem onoare a vă aduce la cunoștință următoarele:

In vederea extinderei propagandei și organizării legionare în jud. Ilfov, Profesorul Sima Simulescu, șeful Sect. de Negru din organizația Capitalei a Partidului „Totul pentru Țară" a dat delegația șefilor de cuiburi în subordine de a se deplasa personal în comunele din Jud Ilfov partea pendinte de sec. Negru, unde în unire cu șefii organizațiilor locale să colaboreze la extinderea propagandei și organizării în județ.

Fiecărui șef de cuib i s'a repartizat un lot de comune unde este obligat să se deplaseze în zilele de sărbătoare în acest scop. In afară de aceasta, fiecare cuib va efectua cel puțin un marș în suburbanele Sectorului, pe săptămână, iar întreg sectorul va organiza cel puțin patru marșuri de proporții pe lună în județ.

Aducându-vă la cunoștință cele ce preced, vă

rugăm să binevoiți a dispune măsuri pentru executarea instrucțiunilor din circulara la care ne referim, în scopul de a se opri asemenea marșuri.

p. Ministru (ss) Cernat

Un asemenea ordin, se înțelege, eu l-am considerat ca un ordin abuziv, de care mă pot servi.

In ce sens? Intâi, dând în judecată pe autorul lui, de oarece prin el se încalcă dreptul patrimoniul meu legal consfințit de legile țării. Eu sunt partid legal constituit și am dreptul să mi fac propaganda. Dumneata nu poți decât să mă urmărești, dar nu poți să mă împiedici. La un moment dat poți să-mi spui: nu ești legal, îți ridic autorizația, dar nu poți deoparte să-mi spui: „iată, ești legal, du-te fă propaganda", iar pe de altă parte, să mi pui asemenea piedici Mi-am zis, este o problemă, o șicană de ordin politic, electoral, așa cum se întâmplă permanent, aproape între toate partidele. Cand este partidul cutare la guvern, pe celelalte partide caută să le împiedice Dar aceasta nu înseamnă că te poți ascunde de răspunderea dumitale asupra ilegalității pe care o faci când dai asemenea ordine, să te ascunzi sub „strict personal confidențial", sau chiar „limbaj cifrat". Nu! Și atunci ce pot face? Eu pot să-l public, pentru ca să mă adresez opiniei publice: „Iată ce nedreptate mi se face", sau pot să mă duc eu în parlament. De ce? Pentru ca să arăt nedreptatea ce mi s'a făcut.

De altfel, fiecărui om politic care conduce organizații, îi vin asemenea ordine. Tuturor oamenilor politici li se trimet, pentrucă avem corespondență cu lumea, cu oameni de prin toate părțile și

ni se trimet ordine: „Iată ce ordin abuziv s'a trimes în contra noastră în cutare şi cutare loc". Fiecare are. Am chemat aici o serie întreagă de martori, oameni politici, aproape toţi şefi politici ca să declare dacă într'adevăr au sau nu au asemenea ordine.

Dar, să mergem mai departe Daţi-mi voie să vă citesc un ordin, pe care nu-l găsesc acum în dosar, un ordin dela Prahova, din broşura în care l-am publicat la pag. 165. Un ordin confidenţial, personal al prefectului de Prahova. L-am publicat (citeşte)

Un ordin confidenţial al Prefecturei din Prahova. Adresă trimisă următoarelor fabrici: Fabrica de Postav, de Bere, Sticlărie şi Ciment din Azuga.

Pref. Jud. Prahova Serv. Ad-ţiei de Stat

Nr. 116 din 22 Iulie 1937

Personal Confidenţial

Domnule Director,

Am onoarea a vă aduce la cunoştinţă că organele noastre în subordine au constatat că personalul acelei fabrici al cărui nume este arătat pe verso acesteia, se face cunoscut vinovat de agitaţiuni care au tulburat şi turbură ordinea publică

Pentru aceste consideraţiuni, şi ca o exemplificare a intoleranţei unor asemenea manifestări, vă rog să binevoiţi a i îndepărta din serviciu—.

Urmează numele a 36 muncitori români legionari, cărora e vorba să li se ia pâinea pentru credinţa lor.

Iată numele lor: Fabrica de Postav: Braga

Ambrozie, Cioc Mircea, Irimia Alexandru, Prian Vasile, Crici Ioan, Irimescu Gh, Nedelcu Anghel, Ştefan Biţoiu, Prian Mihai, Talianu Ion, Talianu Mircea, Olteanu C., Piţoiu Gh., Prahoveanu Gh., Ghiberdicu Gh, Pitic Ioan, Pitic Nicolae, Turea Nicolae, Prian Nicolae., Fabrica de Bere: Banu Alexe, Creţu Gh., Toma Iosif, Moş Gh, Drăguş Nicolae, Păcuraru Tudor, Iordache M., Pavel Şerban, Ancu Nicolae, Anton Cojocaru si Duia Ion. Fabrica de Sticlărie: Vrabie Nicolae, spiru Panciarele, Godea A, Stoian Tudor. Fabrica de Ciment: Ciobanu Eliaş şi Diaconu Nicolae Eu să fiu făcut trădător, pentrucă posed un asemenea ordin, şef de mişcare naţionalistă din România, şi orişice primar, orişice notar poate să-l ţină în buzunarul lui şi acasă la el? Eu cred că orişice ordin, pe care poate să l ţină în buzunar d. Madgearu, pe care poate să-l ţină d, sef de post, d. comisar, d. pretor, d. primar si d. notar, pot să-l ţin şi eu la mine, fără ca cineva să poată spune că eu periclitez prin aceasta siguranţa Statului român.

D. prim procuror maior, magistrat Ionescu Radu: D-le preşedinte, vă rog să binevoiţi a dispune ca ordinul nr. 55 căruia urmează a-i se da citire să fie depus întâi pe masa domniilor voastre, pentru a se aprecia dacă este cazul a se citi în şedinţă publică sau nu, rămânând să se discute numai principial asupra lui. Rog ca Onoratul Tribunal să ia întâi cunoştiinţă de cuprinsul acestui ordin, cel puţin în partea lui finală.

ŞEDINŢĂ SECRETĂ

D. prim preşedinte colonel magistrat *Dumitru Const.*: Tribunalul apreciind, declară şedinţă secretă. Publicul este rugat să evacueze sala.

Vor rămâne aci numai domnii avocaţi înscrişi pe lista apărării.

D-ra *Liseta Gheorghiu*, avocată: D-le preşedinte, vă rog să binevoiţi a dispune să se insereze în procesul verbal al şedinţei, că onoratul Tribunal, la cererea d-lui procuror general, a considerat piesa aceasta secretă, şi aţi dispus şedinţă secretă.

D. Sebastian Radovici: Cer cuvântul.

D. prim preşedinte colonel magistrat *Dumitru Const.*: Tribunalul s'a pronunţat.

D. Sebastian Radovici, avocat: D-le preşedinte, eu vă rog să binevoiţi a lua act în procesul verbal că dv. v'aţi pronunţat fără să daţi cuvântul şi apărării.

D. prim preşedinte colonel magistrat *Dumitru Const.*: De aceasta se ia act în oficiu.

Suspend şedinţa până la evacuarea sălii.

Şedinţa se suspendă.

La redeschidere, în şedinţă secretă, D-l Corneliu Zelea Codreanu a dat explicaţiuni asupra următoarelor:

1) Ordinul D-lui G-ral Bengliu cu următorul cuprins: . . . . .

Unităţile Jandarmeriei din ţară au primit următoarea telegramă cifrată:

Nr. 586/1938, Luaţi măsuri de supraveghere şi carantină morală asupra oamenilor de trupă şi în special concentraţilor dubioşi ori bănuiţi ca gardişti, comunişti, ori sectanţi. Supravegheaţi şi atitudinea ofiţerilor.

General Bengliu.

Acest ordin a fost reprodus în circ. Nr. 131 cu următorul comentariu: „Bine frate naţionalist, pe de o parte îmi face teoria frăţiei şi unirei, iar pe de alta dai telegrame cifrate ca să mă supravegheze ca pe un periculos duşman al Statului? Mă aştep-

tam să fie supravegheaţi toţi delapidatorii banului public, toţi îmbogăţiţii prin fraudă, toţi jidanii conrupători din armată. Tot pe mine mă supraveghezi? Ce ironie?!"

Circulara a fost nu numai împrăştiată dar chiar afişată la Sediul din Str. Gutemberg.

2) Scrisoarea adresată Excelenţei sale Adolf Hitler aflată în dosarul Nr, 3 la pag. 520, cu următorul cuprins: . . . . . .

Excelenţei Sale Adolf Hitler,

Comitetul Central al Legionarilor Naţionali Socialişti din România, luând în desbatere problema programului nostru pentru campania din 1935 pe care o pregătim de mult în vederea viitoarei alianţe economice şi politice, cu poporul german a hotărât ca odată cu omagiile şi urările sale de isbândă totală să vă trimită şi ecoul românesc al evenimentelor europene în curs de desfăşurare:

1) Guvernul Excelenţei Voastre apare în ochii românilor ca principalul turburător al păcii dintre popoare Opina publică profund influenţată de marea presă din solda marei finanţe iudaice, se teme de un nou războí şi nu mai simpatizează în aceiaş măsură cu regimul Excelenţei Voastre, care e acuzat că îl preconizează — Trebue spulberată legenda că Germania este ţara technicei distrugătoare de civilizaţie.

2) Plebiscitul din Loare preocupă toate spiritele. Lumea se aşteaptă la o mare catastrofă pe ziua de 13 Ianuarie. Hitlerismul este aspru criticat Presa duşmană vă prezintă ca incendiatorul Europei. Increzător în idiologia Naţional Socialistă, noi respingem cuehotărâre insulta adusă poporului German, de a pregăti războiul. Noi ştim că r e g i m u l instaurat

de Excelenţa Voastră, din care ne ispirăm pentru campania de mâine, comportă alte mijloace mai umane, mai eficace, mai permanente de expansiune economică, politică şi socială.

3) Purtătorii stindardului Naţional Socialist din România noi privim cu mare interes şi deosebită atenţiune manevrele iudaico-masonice de răsturnare a regimului instaurat de Excelenţa Voastră. Solidaritatea de interese morale în primul rând care ne leagă în mod indestructibil ne obligă şi ne comandă a vă aduce respectuos la cunoştinţă dorinţa noastră de consolidare al Guvernului Excelenţei Voastre şi de pace între popoarele Europei.

Un răsboi, acum, poate însemna pentru noi nimicirea. Dimpotrivă amânarea războiului va face ca în cursul anului viitor să fâlfâie şi în România stindardul Naţional Socialist.

Graţie unui nou sistem economic de îmbogăţire mutuală, prin ceeace noi numim, economia automată, vom putea realiza cele mai legitime deziderate profesionale, naţionale şi internaţionale.

Infăptuirea acestui salvator plan economic-social (de care vă vom vorbi la timp) reclamă însă o stare de pace între popoarele Europene cel puţin în cursul anului 1935.

Increzător în înţelepciunea, capacitatea şi nobilele sâmţământe ale guvernului Excelenţei Voastre, vă trimitem salutul frăţesc şi entuziast al legionarilor Naţional Socialişti din România.

Căpitan,

Autorul până în prezent nu e cunoscut. Cu toate acestea D-l C. Z. C. îşi păstrează nădejdea că Dumnezeu îl va ajuta până în cele din urmă să îl poată găsi.

Această scrisoare a fost analizată în primul rând

din punct de vedere technic şi s'a arătat că în domeniul economiei politice, expresiunile: „Imbogăţire mutuală“, „economie automată“ şi „solidaritate economică“, nu au mai fost întrebuinţate şi reprezintă caracteristica ideologică proprie autorului. In aceiaşi ordine de idei s'a făcut o comparaţie în ceace priveşte stiul, dovedindu-se a fi cu totul străin atât de de felul de a gândi al D-lui Corneliu Zelea Codreanu cât şi de felul de a formula. Apoi autorul acestei scrisori este strein de mişcarea legionară de oarece niciodată în această mişcare nu a existat un comitet central după cum niciodată legionarii nu şi-au adăugat titulatura de naţional socialişti Cât priveşte speranţa ca într'o zi să fâlfâe şi în România stindardul naţional socialist, ea reprezintă faţă de concepţia legionară o imposibilitate. Acest deziderat nu poate reprezenta decât o strigătoare contrazicere pentru oameni dintre care cei mai buni ca Moţa şi Marin şi-au jertfit viaţa înfăşuraţi în tricolorul românesc.

3) A primi influenţe streine pentru concepţia lui Corneliu Zelea Codreanu, este, o imposibilitate. Mai întâi pentru că sursa inspiraţiei mişcărei naţionale române purcede — după cum se arată în cartea „Pentru Legionari“ dela paginile 132 — 144 dela Vasile Conta, Vasile Alexandri, Mihail Cogălniceanu, Mihail Eminescu, Ion Heliade Rădulescu, Bogdan P e t r i c e i c u Haşdeu, Costache N e g r i, etc., toţi din vremea în care în Germania nu numai că nu se punea problema antisemită, dar chiar plecau şi se impuneau măsuri de protecţia jidanilor. Astfel ni se impusese nouă de către Germania semnarea tratatului dela Berlin. In al doilea rând în cele două manifestaţiuni: cu ocazia întâlnirei dintre D-nii Hitler şi Musolinii la Stressa; şi congresul antisemit dela Nüremberg, atitudinea lui Corneliu Zelea Co-

dreanu a păstrat o linie de demnitate şi mândrie naţională încă necunoscută în ţara noastră. In acest chip: telegrama a fost dată în limba italiană, germană şi română, indicând prin aceasta că înţelege să pue limba română pe picior de egalitate cu limba celorlalte două state; invitaţiunea primită — contrar D-lor Cuza şi Goga cari i-au dat urmare — a fost refuzată de către Corneliu Zelea Codreanu, care nu înţelegea să apară prea mic faţă de celelalte state, şi să fie socotit ca reprezentant al mişcării naţionaliste din România. Din aceste două atitudini se deprinde clar şi vădit, imposibilitatea nu numai de a fi autor al scrisorii, dar chiar imposibilitatea de a da girul său unei astfel de concepţii.

In fine semnătura „Căpitan“ denotă iarăşi că autorul este strein de mişcarea legionară, pentru că nu ştie că şeful ei nu a semnat niciodată decât cu numele său, „Căpitan“ fiind o poreclă pornită dela Nicolae Totu şi adoptată în urmă de către toţi legionarii. Era imposibil ca şeful unei mişcări serioase să semneze cu o poreclă.

4) Revoluţia socială, aşa cum este prezentată de acuzare nu poate avea nici un sens pentru o mişcare care după ce isbutise să obţie 70 locuri în Cameră, avea perspectiva de a le dubla în ultimele alegeri la care lua parte N'avea nevoie de violenţă. Conducerea îi revenea pe căile normale. De altfel niciodată „puterea“ nu a fost socotită ca obiectiv principal al mişcării legionare. Ceeace a speriat, sau a lăsat să se creadă că a speriat, pe autorul ordonanţei definitivă în concepţia legionară are cu totul alt sens. Biruinţa sau cum spune ordonanţa definitivă: revoluţia legionară, nu se realizează prin violenţă; ci prin perfecţiunea interioară a omului. A spus acest lucru în nenumărate rânduri Corneliu Z. Codreanu, şi tot în acest sens a fost înţeles de toată lumea. Citeşte în această privinţă răspunsurile date de diferite personalităţi ale vieţii noastre publice la ancheta întreprinsă de Ziarul „Buna Vestire“ sub următorul titlu: „De ce cred în biruinţa Legionară“. Răspunsuri de profesori Universitari, de generali, de ofiţeri decoraţi cu Mihai Viteazul, şi aşa mai departe. Insistă mai ales asupra răspunsului dat de către D-l Mircea Eliade în „Buna Vestire“ cu data de Vineri 17 Decembrie 1937, subliniind mai ales următoarele fraze: „Astăzi lumea întreagă stă sub semnul revoluţiei. Dar în timp ce alte popoare trăesc această revoluţie în numele luptei de clasă şi al primatului economic (comunismul); sau al Statului (fascismul), sau al rasei (Hitlerismul) — mişcarea legionară s'a născut sub semnul Arhanghelului Mihail, şi va birui prin harul Dumnezeesc. De aceea în timp ce toate revoluţiile contemporane sunt politice — revoluţia legionară este spirituală şi creştină. In timp ce toate revoluţiile contemporane au ca scop cucerirea puterii de către o clasă socială sau de către un om — revoluţia legionară are drept ţintă supremă: mântuirea neamului, împăcarea neamului românesc cu Dumnezeu, cum a spus Căpitanul. De aceea sensul mişcării legionare se deosebeşte de tot ce s'a făcut până azi în istorie, şi biruinţa legionară va aduce după sine nu numai restaurarea virtuţilor neamului nostru, o Românie vrednică, demnă şi puternică — ci va creea un om nou, corespunzător unui nou tip de viaţă europeană. Omul nou nu s'a născut niciodată dintr'o mişcare politică — ci totdeauna dintr'o revoluţie spirituală, dintr'o vastă prefacere lăuntrică“.

In aceeaşi ordine de idei D-l Corneliu Zelea

Codreanu a dat următoarea imagină: Fascismul fără a neglija celelalte laturi ale vieții s o c i a l e este preocupat în mod deosebit de „Stat", Hitlerismul. — fără a neglija din preocupările sale toate elementele —acordă cu deosebire atenţiune „rasei". Mişcarea legionară străbate ceva mai adânc, preocupându-se de „suflet". Cu alte cuvinte la fascism primează forma exterioară care ar corespunde la om cu îmbrăcămintea, la hitlerism primează ceeace găsim după îmbrăcăminte şi anume corpul, în timp ce în legionarism preocupările străbat dincolo de haină şi trup ajungând până în adâncul sufletului omenesc.

Şedinţa se ridică la orele 0,30 anunţându-se cea următoare pentru a doua zi la orele 8,30 a.m.

ZIUA II-a

Şedinţa se deschide la ora 9, 20.

D. colonel magistrat *Dumitru Constantin*, preşedinte: Domnilor judecători aveţi vre-o întrebare de pus?

D. av. *Sebastian Radovici*: Domnule preşedinte, dacă-mi permiteţi înainte de a păşi la continuarea desbaterilor am să vă fac o respectuoasă cerere din partea apărării.

Domnule preşedinte, onorat tribunal, dvs aţi admis pentru judecarea acestui proces o largă publicitate pentru care vă suntem, noi apărarea, adânc recunoscători. In acelaş timp, mulţumim şi presei, care în marea sa majoritate, a redat în mod obiectiv desbaterile acestui proces. Ţin însă a vă aduce la cunoştinţă un fapt, care pentru noi, din punct de vedere profesional şi al rolului nostru de auxiliari ai

justiţiei asimilaţi cu magistraţii, este de mare însemnătate. Presa, care există la aceste desbateri trebue să fie şi decentă şi obiectivă. Repet încă odată: cele mai multe ziare cu prestigiu din această ţară, au respectat această condiţie. Citesc însă cu surprindere — şi aceasta constitue un adevărat ultragiu adus băncii apărării — într'o gazetă „Capitala", aceste rânduri:

„Replicele unei apărări slabe, alcătuită, parte din incompetenţă, parte din cariere ratate"...

„Apărarea nesprijinită de muniţia unei culturi juridice nesuficiente a celor care pledează pentru Codreanu în acest proces prezintă un aspect dezolant de lipsă de sinceritate şi convingere".

Domnule preşedinte, noi suntem aici să ne îndeplinim un rol, care este bine specificat în lege. Noi suntem sub scutul dv. fiind auxiliarii justiţiei şi asimilaţi magistraţilor. Persoanele, care-şi permit un asemenea langaj şi aprecieri de felul acesta, sunt inconştiente pentrucă săvârşesc un adevărat ultragiu. Intr'adevăr ultragiul se poate săvârşi împotriva unui magistrat.

Intreabă primul procuror

D. colonel magistrat *Dumitru Const.* preşedinte: D. procuror are cuvantul.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu*: A profesat acuzatul meseria de avocat?

Pun această întrebare, pentru c ă î n cartea „Pentru Legionari" la pag. 346 se arată în mod lămurit că nu a profesat această meserie, însă defunctul Moţa şi alţi văcăreşteni profesează meseria de avocat şi din câştigul pe care-l vor realiza urmând să te întreţie şi pe d-ta.

C. Z. C. Am fost în Baroul de Iaşi, în anul 1922. Am profesat avocatura la Iaşi şi un an de zile am avut birou de avocatură la Ungheni, în anul 1929. Am pledat în mai multe procese, la Ploeşti, la Putna, la Satu-Mare şi în alte oraşe, unde am fost chemat. Nu înseamnă de aici că toată viaţa mea m'am oc pat numai cu avocatura. Insă am profesat avocatura.

CE E CU FRĂŢIILE DE CRUCE

D. prim procuror maior magistrat, *Ionescu Radu*: Când a înfiinţat organizaţia Frăţia de cruce cu scopul de educare morală şi patriotică a tineretului, cum spune acuzatul, a avut în vedere lipsa de capacitate profesională a corpului didactic şi insuficienţa măsurilor ministerului educaţiei naţionale?

C. Z. C. Nu. Eu cred în capacitatea profesorilor. Dar pe lângă educaţia pe care poate să o primească un tânăr dela părinţii săi şi pe lângă educaţia pe care poate să o capete dela profesorii săi, el poate să mai capete o educaţie, în bine sau în rău şi dela alţii din afară.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu*: S'a gândit acuzatul că prin aceste organizaţiun trece peste capul ministerului educaţiei naţionale şi mai târziu al Străjii Ţării şi prin aceasta comite o activitate ilegală?

D. *Corneliu Codreanu*: Da. In momentul însă să când am înfiinţat eu Frăţiile de Cruce, nici nu era vorba de Straja Ţării.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu*: A apărut mai târziu.

D. Corneliu Codreanu: Da, a apărut cu mult mai târziu. Da, este adevărat, dar conştiinţa mea a

ales între a săvârşi o mică infracţiune şi între a vedea bolşevizat tot tineretul liceelor noastre.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu*: Nu erau capabili profesorii şi organele superioare de conducere şi control ale ministerului educaţiei naţionale să îndeplinească acest rol?

D. C. Codreanu: Atâta vreme cât bolşevismul şi comunismul se întindeau în mijlocul acestor elevi si luau proporţii, înseamnă că profesorilor şi autorităţii le scăpa această posibilitate de sub mână.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu*: In ce calitate v'aţi erijat dv. în educator moral al tineretului şcolar?

D. C. Codreanu: In calitate de Român.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu*: Care a fost interesul de a se păstra clandestinitatea asupra activităţii organizaţiunilor „Frăţiilor de Cruce", câtă vreme acuzatul a declarat că scopul lor era aşa de frumos?

D C. Codreanu: N'am înţeles să păstrez nici un fel de clandestinitate şi nici nu reese de undeva acest lucru. Din dosar reese că există aceste asociaţiuni, dar nu reese că sunt clandestine. Atât din cărţile mele, unde scriu precis Frăţiile de Cruce cât şi din judecăţile în care am fost dat şi unde s'a spus precis: Frăţiile de Cruce, reese că aceste organizaţii există, dar nu reese că sunt clandestine.

ORGANIZAŢIA „PRIETENII LGIONARILOR"

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu*: De ce se păstra secret asupra activităţii membrilor organizaţiei Prietenii legionarilor? A se vedea condiţiunile de înscriere la punctul 3: ei nu se cunosc între ei şi nu se întâlnesc niciodată. Iar la punctul 6: posedă un număr de ordine şi o parolă.

D. C. Codreanu: Intrebarea este: de ce se păstra secretul asupra activităţii membrilor acestei organizaţii? Odată ce aceşti membrii nu se întâlnesc niciodată şi nu se cunosc între ei, însemnează că nu aveau nici o activitate şi că aceşti membrii ajutau materialmente o mişcare legală. Oamenilor însă nu le-am impus noi acest lucru. Intrucât aceşti oameni, fie din cauza interesului lor de breslă, fie din cauza delicateţii lor, — sunt oameni cari, bunăoară, vor să ajute dar nu vor să ştie nimeni, — nu doreau să se ştie acest lucru, ei nu făceau nici un delict, ajuta pe cineva în mod discret. Nu există delictul de a ajuta pe cineva în mod discret. Omul are latitudinea să aleagă această discreţie, când vrea să facă un bine, sau să se afişeze.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu:* Cine a impus această discreţiune asupra numelui membrilor „Prietenilor legionari".

D. C. Codreanu: După cum veţi vedea — dela martori — ea este lăsată la aprecierea fiecărui membru. Sunt membrii cari spun: sunt prieten al legionarilor şi nu vreau să uzez de nici un fel de discreţie.

Organizaţia corpului legionar Moţa-Marin

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu:* In statutele corpului legionar „Moţa Marin" la art. 1 se arată scopul corpului, care este „de a educa sever şi a inspira eroic pe membrii săi" Ce fel de nepregătiţi erau aceşti membrii cari ca să intre în corp li se cerea 30 de ani şi calităţi spirituale desăvârşite, prin articolele 1o şi 17 din statut?

D. C. Codreanu: Nu li se cerea 30 de ani, ci tocmai se spunea că maximum de vârstă este de 30 ani Mă veţi întreba pentruce? Pentrucă ne-am dat seama că omul, dela 30 ani în sus, începe să se închircească într'o anumită mentalitate şi nu mai este aşa de uşor susceptibil primirii unei noui educaţii. Dela 30 de ani în sus omul se anchilozează aproape. El primeşte foarte greu o nouă educaţie, pe când până la 30 de ani poate s'o primească. Iată dovada că ne preocupă problema aceasta.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu:* Dacă corpul era constituit numai în scop de comemorare, de ce, prin jurământul prevăzut în art. 19 din statut, se cerea membrilor virtuţi de sacrificiu şi de moarte.

D C. Codreanu: Jurământul de acolo este o rază după cum am spus dintr'unul din articolele lui Moţa „In pragul furtunei roşii" şi au fost puse ca amintire a lui Moţa, chiar cuvintele lui.

DE CE FACEAM EXERCIŢII DE TIR

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu:* In ce scop se făceau exerciţii de tir pentru membrii corpului legionar şi destinaţi pioşeniei şi slăvirii morţilor din corpul Moţa Marin?

D. C. Codreanu: N'am dat dispoziţia eu şi de nicăeri nu se vede de undeva că aşi fi dat vre-o dispoziţie pentru a se face exerciţii de tir.

Dar, exerciţiile de tir fac parte tot dintr'un sistem de educaţie, Dacă cineva face exerciţii de tir, aceasta nu înseamnă că i se poate pune numai decât în sarcină că vrea să omoare pe cineva

Aşa, bunăoară în străinătate, sunt societăţi întreţinute de stat — în Polonia, în Germania, în Franţa, în Italia — unde orice cetăţean este chemat, şi

pe un preț foarte redus, i se pun la dispoziție posibilitățile de a face exerciții de tir; în interesul apărării țării, fiecare cetățean trebue să știe să tragă.

La noi există o asemenea societate, de sub conducerea d-lui general Bădulescu. D. general Bădulescu a spus odată generalului Cantacuzino: „Trimiteți băeții la noi, fiindcă interesul Statului și al țării este ca tot tineretul să facă exerciții de tir".

Eu însumi am fost la d. general, la tir și am făcut exerciții de tir, după cum se duc și ofițerii activi și cei de rezervă, ce fac permanent exerciții de tir.

Incât, Alexandru Cantacuzino, care, din inițiativa lui a scris pe o simplă notă că se vor face exerciții de tir, va explica el această chestiune. Nu este în programul meu, dar pot să justific, dacă este cazul, în sensul acesta.

D. prim procuror maior magistrat IONESCU RADU: Este tot una, a se face exerciții de tir, în cadrul unei instituțiunii de stat sau a se face exerciții de tir în mod particular de membrii unui corp în număr de zece mii?

D. C. CODREANU: V'am atras atențiunea că acest corp, atunci când Alexandru Cantacuzino a dat ordin să se facă exerciții de tir putea să aibe, cred, vre o zece oameni. Cam atât era efectivul, nu zece mii. Am spus: zece mii, poate peste zece-cinsprezece ani, când acest corp va ajunge la maximum de organizație, dar atunci erau vre o zece oameni. Și dacă au înțeles ei să facă într'o zi exerciții de tir, nu știu, fiindcă n'am vorbit cu Alecu Cantacuzino, nu pot să explic această chestiune. El a dat dispoziția aceasta, eu n'am dat nici un ordin în această chestiune. Am căutat numai să justific principial această chestiune, adică nu este un delict ca cineva să facă exercițiu de tir.

De ce a continuat d. Codreanu să activeze în Garda de fier și după dizolvare.

D. prim procuror, maior magistrat *Ionescu Radu:* De ce a continuat inculpatul să activeze și să conducă Garda de Fier și după dizolvare? La interogator a declarat că a rămas să conducă mai departe latura spirituală a fostei organizații.

D. C. Codreanu: Am spus la interogatoriu că eu rămân pe vechea poziție, astăzi ilegală. Deoarece voiesc să dobândesc legalitatea mișcării mele, sunt în proces și fiind în proces, voiesc să-mi dobândesc semnul și numele organizației, doar că în noua grupare mă ocup cu problemele de educație, iar d. general, în delicatețea sa, a spus: „Nu, eu fac partidul cu o singură condiție, ca noi să te numim pe dumneata șef spiritual".

— Bine, domnule general, dacă aceasta este condiția dvs., o primesc.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu*: Mai știe inculpatul vre-un caz în care numai desvoltarea unei laturi spirituale se face în organizație politică?

D. C. Codreanu: Organizația noastră este profund deosebită de toate organizațiile politice și dvs. veți putea să observați aceasta din circulările mele, din ordinile pe cari le-am dat.

Nici un om politic nu se ocupă de latura morală a individului. Il preocupă numai numărul, votul

pe mine mă preocupă omul, ca valoare morală.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu:* Tot din domeniul moralităţii şi al spiritualităţii fac parte ordinele de zi nr. 1, 2, şi 3 din Septembrie 1934, prin cari, în virtutea pe care o aveai, de fost şef al Gărzii de fier, la eliminat din organizaţie pe Stelescu, pe Cotea şi pe alţii?

D. C. Codreanu: Da, tot în această calitate fiindcă în acele ordine se tratează o problemă de trădare, de încercare de omorîre a mea.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu:* Partidul Totul pentru Ţară a fost înfiinţat, mi se pare, în Decemvrie 1934 Ordinele de zi, nr. 1, 2 şi 3 au fost date în Septemvrie 1934.

D. C. Codreanu: Da.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu:* Semnate de dumneata „şeful Gărzii de Fier".

D. C. Codreanu: Da.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu:* Recunoşti prin aceasta că ai desfăşurat o activitate ilegală.

D. C. Codreanu: Da, dar am să o explic.

Intâi, eu mă aflam în următoarea situaţie.

Un act de dizolvare, o achitare în unanimitate pe această chestiune, din partea Consiliului celor 5 generali; declaraţiunile tuturor oamenilor politici, confirmând că organizaţia mea a fost ilegal disolvaşi un proces pendinte.

Datorită acestor declaraţiuni şi procesului, puteam să cred că voiu câştiga procesul pendinte la Curtea de apel, pe această chestiune. Atunci ce am de făcut? N'am activat politiceşte, aşa cum cerea legea, ci am stat pe loc, ateptând hotărârea justiţiei.

— după cum au stat pe loc şi ceilalţi oameni ai mei.

Intre timp se întâmplă acest fapt: o încercare interioară a noastră, nu o manifestare politică în afară; o încercare interioară de revoltă în organizaţie.

Şi atunci am fost silit, să iau măsuri în interiorul organizaţiei mele

Dar eu nu sunt dat în judecată pentru această chestiune, pe care o lămuresc numai aici.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu:* Nu, dar pentrucă s'ar fi vorbit în ordonanţa definitivă şi pentrucă d-ta însuţi ai găsit necesar să explice această chestiune, de aceea pun şi eu aceste întrebări.

Are cunoştinţă acuzatul că în anul 1934, prin legea apărării ordinei în Stat, s'a ratificat jurnalul Consiliului de miniştri din Decembrie 1933 prin care Garda de Fier fusese dizolvată si că prin aceasta ca act de guvernământ, speranţele de a câştiga procesul îi erau spulberate?

D. C. Codreanu: Speranţele mele de a câştiga procesul nu sunt nici astăzi spulberate, pentrucă orice ar fi decretat puterea executivă ea se găsea — nu ştiu acum după noul regim — totdeauna sub puterea de apreciere si de judecată a justiţiei.

Eu, împotriva unei măsuri a puterii executive, oricând am dreptul să mă adresez justiţiei, dacă mă simt lezat: iar dacă am dreptate, ştiu sigur că o voi câştiga, pentrucă justiţia totdeauna a făcut dreptate.

Violenţa ca metodă.

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu:* Recunoaşte acuzatul că una din metodele uzitate

în organizație pentru a ajunge la scop, era violența?

D. C. Codreanu: Nu, nu! Când spui: mijloc de a ajunge la un scop înseamnă că ai stabilit undeva un principiu inițial, în care afirmi acest lucru. Eu n'am afirmat nicăeri acest lucru; iar dacă s'a întâmplat o violență în viața noastră, aceasta se datorește nu principiilor pe care eu le-aşi fi fixat, ci determinată poate de legitima apărare, poate de situația de nenorocire la un moment dat. Dar nu ca un principiu.

Unui om poate să i se întâmple în viață o nenorocire. La un moment de enervare se poate să aibă un gest violent. Se întâmplă şi în familia lui, în casa lui dar într'o luptă politică?

D. prim procuror maior magistrat *Ionescu Radu:* In şedința de eri a spus acuzatul că în cartea sa „Pentru Legionari" stau credințele sale — şi am notat — scrise cinstit şi corect. Ele formează principiile.

Ce fel de credințe şi mai ales principii poate să formeze însăşi declarațiunile acuzatului inserate în această carte la pag. 95, de ex.:

„Acestor politicieni, a căror trădare față de neam este aşa de îngrozitoare, dacă sunt vii, neamul va trebui să le scoată ochii, iar dacă sunt morți, neamul va trebui să i scoată din morminte şi să le dea foc ciolanelor în piețele publice. Pe copiii şi nepoții lor neamul va trebui să-i urmărească în averi confiscându-le şi să-i stigmatizeze cu epitetul de „copii de trădători".

Mai departe, la pag. 168, când ai pus la cale complotul studențesc din 1923 — punerea la cale a unui complot nu este un act de violență? — Spuneai aci sau, mai bine zis, arătai ce spunea Moța:

„Să ne procurăm revolvere şi să tragem în ei,

dând un exemplu groasnic care să rămână dealungul istoriei noastre româneşti Ce se va alege după acaşta de noi, vom muri sau vom rămâne toată viața în închisoare, nu mai interesează".

Iar d-ta răspunzi:

„Eu am fost de acord ca actul final al luptei noastre să fie cu însuşi prețul prăbuşirii noastre un act de pedepsire a pigmeilor cari dispunând dela posturile de mare răspundere pe care le dețin au umilit şi au expus țara".

Iar mai departe, la pag. 169, arătai D-ta:

„Ne-am pus de acord asupra câtorva elemente aflate pe linia trădării şi am ales 6 miniştri, în frunte cu George Mârzescu. In sfârşit, venea şi acel ceas în care cei cu atitudini de canalie, cari niciodată nu şi-au imaginat că vor răspunde pentru faptele lor, într'o țară în care se consideră stăpâni absoluți peste un popor incapabil de orice reacțiune, aveau să răspundă cu viața lor".

La pag. 172, la început, D-ta arăți că la perchezitia care s'a făcut nu s'a găsit revolvere decât în casa lui Moța si a încă unuia. Mai târziu însă spui D ta, după ce bănueşti că te trădează cineva:

„Acolo mi s'au pus în față două coşuri în care erau toate revolverele noastre pe care le ascunsesem într'un loc bun".

Iar când Moța împuşcă pe Vernichescu d-ta te-ai solidarizat cu actul lui.

La pagina 188 din cartea d-tale, pentru complectarea unei idei care a format deja obiect de întrebare în ceeace priveşte organizația frăției de cruce, arătai d-ta: „de acolo aveam să începem organizarea întregului tineret al țării, cu elevii şi elevele cursului superior de liceu şi chiar în cursul inferior din şcolile normale, din şcolile de meserii, din se-

minare, şcoli comerciale şi flăcăii dela sate".

La pagina 212 d-ta te solidarizezi cu Moţa spunând: „noi toţi ne solidarizăm cu Moţa".

Când studentul Beza a tras asupra subsecretarului de stat, Angelescu, d-ta se pare că te-ai fălit prin a te înscrie ca apărător al lui, iar când a apărut notiţa într'un ziar în care spunea — mi se pare — că d-ta repudiezi actul lui Beza, că vrei măsuri contra acestor asasinate, d-ta ai dat imediat desminţire în aceiaşi gazetă în care ai zis: nu, eu mă voi înscrie ca apărător al lui Beza — desi se pare că chiar din scrisoarea şi declaraţiunea d-tale de atunci arătai că nu prea îl cunoşteai pe Beza.

Deocamdată atât.

D. C. Codreanu: Este adevărat că eu am povestit în această carte aşa cum am spus: corect şi cinstit, viaţa mea şi într'adevăr tot ce s'a citit este scris de mine, corect şi cinstit. Dacă nu era corect eu nu aşi fi spus aceste lucruri şi dacă nu era cinstit nu spuneam aceste lucruri, aşi fi căutat să ocolesc chestiuni care la un moment dat ar fi putut să-mi aducă o nemulţumire. Nu, le-am scris exact aşa cum s'au întâmplat.

Dar toate aceste chestiuni au fost judecate la vremea lor.

D. prim procuror maior magistrat *Radu Ionescu*: Desigur, au fost judecate; din ele rezultă principiul, pentru că a fost o înlănţuire de asemenea fapte, nu au fost fapte izolate.

D Corneliu Z Codreanu: Da, în 15—20 de ani a fost o înlănţuire, este o înlănţuire de câteva fapte. Dar a fost un proces, există autorizaţii de lucru judecat. Ar putea fi invocată această chestiune contra mea de oricine, afară de cineva din justiţie

care nu se poate ridica împotriva autorităţii lucrului judecat, pentru că s'ar dezice.

Şi în al doilea rând trebue să ţineţi cont în toate chestiunile acestea şi de vârsta omului. Gândiţi-vă, eram de 20—22 de ani, eram va să zică copil şi în mentalitatea noastră de copii din vremea aceia aşa am văzut noi lucrurile.

Dar de când omul începe să trăiască şi până când îşi termină viaţa, trece timp, se adună înţelepciune. La început omul judecă într'un fel, i se pare că-i grozav.

Sunt trepte de acestea de dezvoltare ale minţii omeneşti şi acţiuni pe care după 20 de ani le vezi altfel.

Poate acum 20 de ani aşi fi făcut un alfabet secret tocmai pentru că este o anumită vârstă care te împinge să judeci lucrurile tocmai cum le-am judecat şi eu pe vremea aceia.

Dar de atunci şi până acum este distanţă mare de timp. Se vede din atitudinea mea, care este aproape exact contrarie atitudinei iniţiale pe care am avut-o împreună cu toţi băeţii noştri. Exact contrarie, din cauza vârstei.

Dar nu poate cineva să fie urmărit permanent în viaţa lui, pentrucă în copilăria lui când era visător, i se părea că ar putea să se lupte cu toată Europa. Nu cred acest lucru.

In ceiace priveşte chestiunea cu Beza ea s'a întâmplat în felul următor: La un moment dat a apărut un tânăr pe care l-am cunoscut cu două seri înainte de acest atentat. Era Beza. Imi spunea că face parte din Liga Vlad Ţepeş, dar că vrea să fie primit în Gardă. Iam spus: dragul meu mai aşteaptă — pentrucă nu-l cunoşteam şi vream mai întâi să-l cunosc mai înainte de a-l primi. A doua seară vine

din nou şi mi spune: nu mergi să te culci la mine? De ce nu, am răspuns — fiindcă nu aveam unde să dorm. Pe drum însă cineva îmi spune: culcă te la mine, de ce să te mai duci la el acasă? Am rămas la acela şi a doua zi pe la 12 citesc în gazete că cineva a tras în subsecretarul de stat C Angelescu. Am auzit pe urmă că era Beza. Am rămas bine înţeles trăsnit, pentru că m'am gândit ce s'ar fi întâmplat dacă m'aşi fi dus să mă culc la el. Era o nenorocire, pentru că nu m'aşi fi putut apăra, s'ar fi spus că eu l-am învăţat. Am fost chemat la instrucţie şi am spus: îl cunosc pe acesta din ziua de, uite cum s'a întâmplat, n'am nici un fel de legătură cu el pentru că eu lupt pentru problema jidănească şi el pentru chestiunea bulgarilor din Cadrilater. Imi dă drumul. A doua zi apare imediat: „Corneliu Codreanu chemat la instrucţie". Pe pagină mare în Dimineaţa „înfierează fapta lui Beza".

D. prim-procuror, maior mag. *Ionescu Radu*: Eu am citat şi citit chiar din cartea dumitale. Tocmai pentrucă spuneai dumneata în şedinţa de eri că credinţele dumitale scrise cinstit şi corect, formează principii. Eu sunt primul apărător al principiului autorităţii lucrului judecat, dar nu am înfrânt acest princidiu, din moment ce am citit numai principiile dumitale.

D. Corneliu Codreanu: Imi permiteţi însă. O carte conţine fapte şi principii. Nu trebuesc confundate faptele cu principiile, pentrucă povestirea unor fapte este una şi principiile sunt altceva. Incât, să nu se facă această confuzie. Dvs aţi adus în discuţiune fapte.

CE E CU DECORAREA ASASINILOR LUI DUCA ŞI STELESCU

D. prim procuror maior magis. *Ionescu Radu*: Acuma, acuzatul a declarat în faţa noastră, în afară de autoritatea lucrului judecat, prin care au fost soluţionate faptele sale, că ele totuşi ar fi datorite atunci şi copilăriei şi lipsei de experienţă şi maturitate pe care o are astăzi Cum explică atunci acuzatul că astăzi, când au trecut mai bine de 15 ani de atunci, când suntem cu toţii la vârstă matură, acuzatul continuă totuşi să recompenseze prin înaintări şi grade, demnităţi şi decorări, pe aceia cari s'au distins recent în odiosul asasinat al primului ministru Duca şi asasinatul lui Stelescu?

D. Corneliu Codreanu: Am explicat eri această chestiune. Eu i-am luat pe ei, nu în ceiace au făcut, ci în suferinţa lor, în suferinţa unor oameni cari stau în închisoare, cari suferă pentru o credinţă.

D prim procuror maior magts. *Ionescu Radu*: Cum explică calculul eroismului legionar, prin unitatae de măsură: mormântul, aşa după cum a scris lui Stelescu?

D Corneliu Codreanu: Am explicat eri. Am spus: prin cantitatea de suferinţă

D. prim procuror maior magis. *Ionescu Radu* E drept. Mai cunoaşte acuzatul o organizaţie sau un corp constituit în ţara noastră, care să aibe decoraţii şi insigne proprii?

D C. Codreanu: Da. Toate asociaţiunile au insigne sau distincţiuni, de diferite feluri.

D prim procuror maior magis. *Ionescu Radu*: Au avut Dar decoraţii?

D C. Codreanu: Noi am găsit că pe ale noastre să le spunem Crucea Albă şi Crucea Verde. Crucea Verde era pentru cei cari dau ajutor material Crucea Albă era pentru atitudini interioare, pentru desăvârşirea sufletească lăuntrică.

D. Prim procuror maior magis. *Ionescu Radu*:

Ştie acuzatul ce este acela, un informator?

D. C. Codreanu: Da. Este un om care informează pe altul.

Ce e cu informatorii dela Statul Major şi dela Siguranţă

D. prim procuror maior magis. *Ionescu Radu*: Cum explică convocarea informatorilor dela Statul Major şi Siguranţa Statului, prin cunoscuta circulară, în scop de a le da instrucţiuni?

D. C. Codreanu: convocarea nu este adresată informatorilor dela Statul Major sau de la Prefectura poliţiei, ci spune: către toţi legionarii şi membrii din Capitală. Ea este adresată deci tuturor legionarilor şi membrilor din Capitală, către ei se adresează. Nu se adresează către ceilalţi. Vasăzică eu în sensul acesta i-am chemat.

D. prim procuror maior magis. *Ionescu Radu*: De unde ştie invinuitul că Statul Major se ocupă de activitatea mişcării legionare?

D. C. Codreanu: A venit cineva. Să vă spun deschis toată problema. A venit cineva la mine. Vă dau şi numele.

D. prim procuror maior magis. *Ionescu Radu*: De sigur daţi numele.

D. C. Codreanu: A venit cineva la mine şi mi-a spus că bănueşte pe un oareşic are student Bâca Gheorghe, cum că ar fi agent informator la Statul Major şi care ne spionează pe noi.

D. prim procuror maior magis. *Ionescu Radu*: Ce rost are ca Statul Major să vă spioneze?

D. C. Codreanu: Eu am fost informat. Dacă

mă întrebaţi, răspund.

D. prim procuror maior magis. *Ionescu Radu*: Mi se pare paradoxal.

D. C. Codreanu: Vă spun ce a fost. Şi atunci, în momentul acela după aceasta am făcut într'adevăr circulare, să văd dacă omul acela iscăleşte sau nu.

D. prim procuror maior magis. *Ionescu Radu*: Ce rost aveau societăţile I. A. R., S. T. B. şi altele şi în special S. T. B. şi I. A. R. să te spioneze pe d-ta?

D. C. Codreanu Am uitat eri să vorbesc despre această chestiune, deşi era trecută în planul meu de apărare.

Eu am avut organizaţiunea mea legionară pretutindeni, ca şi toate celelalte partide politice.

Era normal.

Aşa fiind, atunci când am trimis aceste ordine le-am trimis bine înţeles latoată lumea din Capitală.

Le-am trimis deci şi la muncitorii dela C. F. R. şi la societatea tramwaelor S. T. B. şi la I. A. R, pretutindeni.

Era normal.

Se dovedeşte prin aceasta, dacă vreţi, existenţa — pe care nu o contest — a unui corpu al muncitorilor legionari făcut de d-l general Cantacuzino. Dar din aceasta nu se poate trage concluzia că avem agenţi informatori acolo.

De altminteri, nici n'aveam interes pentru aceasta. Ce-mi trebuiau mie agenţi la calea ferată sau la alte societăţi?

D-l prim procuror maior magis. *Ionescu Radu*: Acuzatul pretinde că se temea de trădare. Aceasta este rostul chemării informatorilor prin acele circulări.

D. C. Codreanu: Nu că mă temeam de trădare, dar mă îngrozea ideia trădării. Este o deosebire.

D-l prim-procuror maior magistrat IONESCU RADU: Intreb: legalmente trădarea nu era mai proprie față de stat pentru care depuseseră jurământ acești funcționari, de cât față de organizațiunea sa?

D-l C. Z. CODREANU: Eu nu spuneam: nu dați informațiuni Eu spuneam precis: dați informațiuni, însă dați informațiuni corecte, nu ca memoriul care mi s'a pus în dosar acuma și pe care probabil tot unul dintre ai mei l a făcut.

D. prim-procuror maior magistrat IONESCU RADU: Dacă acuzatul pre'inde că organizația sa era pe linia demnității, a cavalerismului și a patriotismului, să ne spună numele câtorva din informatorii citați prin circulara menționată.

Chiar acum ai vrut să citești dintr'o circulară în care spuneai că ai convocat pe informatori.

D l CORNELIU Z CODREANU: Nu. Eu am spus: Dacă vine cineva dela poliție și vrea să se intereseze, chemați-l înăuntru și poftiți-l la ședință. Aceasta am spus: Oricine vine din partea siguranței, chemați-l, deschideți i ușa.

D-l prim-procuror maior IONESCU RADU: In ipoteza că nu le știai numele, atunci de unde puteai ști că ai simpatizanți, în aceste organisme ale Statului?

D CORNELIU CODREANU: Nu se deduce de nicăeri.

D prim procuror maior IONESCU RADU: Ba se deduce, din moment ce-i chemi prin circulară. In circulară spui: Toți informatorii dela Statul major, poliția Statului, siguranță, etc. vor veni pe rând, la mine, — și le-ai fixat și date.

D. CORNELIU CODREANU: Nu căutam să mă bazez pe probitatea sufletească a unor oameni, despre cari știam că din toate părțile mă înconjoară și mă spionează. Le spuneam: Veniți și spuneți-mi pe față, net: Sunt agentul cutare. In sensul acesta am vorbit eu.

D. prim procuror maior IONESCU RADU: Aceasta întreb și eu.

D CORNELIU CODREANU: Eu am făcut apel la ei, încercând un sistem de acesta, căutand să-l determin să vină. Dacă n'au venit!

D. prim procuror maior IONESCU RADU: Recunoaște inculpatul că avea o poliție secretă și că dăduse ordine de înarmare a membrilor organizației?

D. CORNELIU CODREANU: Nu, nu este adevărată această chestiune.

Ce s'a întâmplat? Iarăș o spun deschis. La înmormântarea lui Moța și Marin,—fiindcă eu spusesem să nu mă apere nimeni că n'am nevoie de apărare, pentrucă pe mine mă apără Dumnezeu, și să nu umble nimeni după mine cu mașinile ca să nu creadă toți adversarii mei că mie frică și să fiu pus în situațiuni ridicole, — la înmormântarea lui Moța și Marin, băeții, fără să-mi spue ceva s'au gândit că am să trec pe lângă diferite case, pe la atelierele C. F. R. unde erau mulți comuniști și le-a fost frică să nu arunce cineva o bombă în mine. Și atunci, au organizat și un serviciu de poliție.

Aceasta este situațiunea. Dacă ar fi venit cineva și ar fi încercat să mă omoare, desigur că oamenii mei ar fi intervenit și n'ar fi făcut caz de legalitate ca să lase să fiu omorât și pe urmă să dea în judecată pe asasin.

Cotizaţiile şi fondurile partidului „Totul pentru ţară"

D. prim procuror maior magistrat IONESCU RADU: Să precizeze acuzatul cam ce sume se strângeau anual din cotizaţiile şi donaţiile făcute pentru organizaţie.

D. CORNELIU CODREANU: N'aş putea să fac această precizare pentrucă mi-e teamă să nu greşesc, dar lucrul acesta se poate constata din diferite ziare, pentrucă în presă s'au publicat — şi eri am citit — informaţiuni suficiente. Diversele chestiuni relative la împrumuturi, la cotizaţii şi la donaţiunile acestea au fost publicate

Bunăoară, noi am făcut apel pentru 2300.000 pentru casă. Am recurs la ideia unui împrumut intern, adică fiecare membru din organizaţie sau prieten dă 1000 lei şi ia un bilet, iar oricând are nevoie vine şi spune: n'aţi biletul, dă-mi mia.

D. prim procuror maior magistrat IONESCU RADU: Cât au costat alegerile din 1937 şi cât aţi cheltuit pentru propaganda alegerilor din 1938.

D. C. Z. CODREANU. N'aş putea preciza, dar îmi închipui, cred, ştiu eu? poate, cred că manifeste s'au făcut de vre-o 3.400.000 lei.

D. prim-procuror maior magistrat IONESCU RADU: In întreaga ţară?

D. C. Z. CODREANU: Am făcut manifeste noi, lăsând latitudinea judeţelor să facă pe ale lor. Dar am făcut nişte manifeste tip, care mi s'au propus şi le-am aprobat, căci nu s'a făcut nici unul fără aprobarea mea. Noi le-am vândut de aici organizaţiilor judeţene, care au avut latitudinea să

facă şi ele după acelaş model după cum am vândut şi membrilor din Capitală, cum spuneam, cu un leu bucata, mai ales fotografii, căci mai mult fotografii s'au făcut.

D. prim-procuror maior magistrat IONESCU RADU: Să ne spui d-ta numele donatorilor şi anume cu ce sume au contribuit, în afră de cei 300 din 15 000 de membri, cari plăteau cotizaţii. In afară de aceste cotizaţii se mai colectau sume din partea unor donatori?. Vrem să ştim numele lor şi sumele donate.

D. C. Z. CODREANU: Este o mică confuzie. Inainte de disolvarea gărzilor, înainte de 1933, acum cinci ani, m'a întrebat la instrucţie şi am spus: cred că erau în total cam 15.000 de oameni şi că din aceştia cotiza, având în vedere calitatea lor, ţărani şi tineri. poate cam 300. Asta acum 5 ani. Acum, însă, situaţia este cu totul schimbată; nu este vorba de 15 mii. Aţi văzut că d. general spune că în 1935, erau 50 de mii.

Eu nu am făcut niciodată o socoteală aritmetică; pentrucă nu m'a interesat niciodată acest lucru în principiu, dar cred că numărul nostru trebue să fie de 200 mii. Noi am avut la ultimile alegeri 450 mii voturi, — bine înţeles că jumătate nu erau oameni inscrişi în organizaţia noastră, — aşa că numărul celor înscrişi socotesc că trecea de 200 mii.

Ceeace am spus aici se referă la o chestiune de acum 6 ani.

D-l prim procuror maior magistrat IONESCU RADU: Intr'o declaraţie dată la instrucţie d-ta declari că presimţind vremuri grele ai hotărât desfiinţarea arhivei, — şi cea contabilicească şi cea politică De ce să distrugi această arhivă, când ea conţine lucruri curate şi cinstite?

D-l C. Z. C. In primul rând să precizez ce am spus: am declarat că am dat însărcinare inginerului Horodniceanu ca să lichideze sediul și să predea casa proprietarului și în al doilea rând, ceeace am socotit inutil, sau care ar putea să incomodeze vreodată un om, să fie distrus, iar restul să l pună bine.

Prin urmare, eu nu am dat ordin pentru distrugerea arhivei, pentrucă este primejdios pentru stat sau pentru noi. Eu am spus distruge ce ar putea să incomodeze pe alt om.

D C CODRENU: Imi permiteți ca să iau toate măsurile ca să se prezinte aici în fața dvs. aceste condici? Dacă dvs. îmi dați posibilitatea, eu voiu face toate sforțările prin oamenii mei, în acest sens

D prim președinte colonel magistrat DUMITRU CONST. In orice caz, ar fi bine, să le predăm d-lui procuror.

D C. CODREANU: Voiu încerca să vi le aduc, întrucât cred că nu sunt distruse aceste registre.

D prim procuror maior magistrat IONESCU RADU: Vă rog, eu am pus această întrebare, domnule prim președinte, fiindcă într'adevăr m'a surprins să se distrugă o arhivă, care era alcătuită pe făgaș de cinste și de respect al legilor. Ce interes poate să justifice, chiar să ascundă asemenea registre, — în ipoteza că nu sunt distruse?

Iată rostul întrebării mele.

D prim președinte colonel magistrat DUMITRU CONST: în legătură tot cu donatorii cari au ținut să rămână anonimi, dvs ați afirmat că ați socotit necesar să faceți o organizație specială, în cadrul partidului; ați spus că este o asociație compusă din donatori cari rămâneau anonimi.

D-l CORNELIU CODREANU: Da. Și am explicat în statut de ce. Fiindcă este bine ca omul să cunoască întotdeauna, cu timpul, pe cei cari i-au dorit binele și o mișcare ca a noastră voia să cunoască și să aibă mai în apropiere pe cei cari i-au dorit binele.

D prim președinte colonel magistrat DUMITRU CONSTANTIN: In legătură cu chestiunea actelor găsite la Dv. spuneți că ați socotit că dacă aceste acte pot să vină la un șef de post sau la un primar, ele pot să stea și la dv., ca șef de partid. Eu vă întreb: In sistemul politic al țării Românești, șeful de partid este o autoritate?

D-l C. CODREANU: Din punct de vedere legal șeful de partid nu este o autoritate; dar este incontestabil că el are un rol în baza căruia el deține întru ceva din principiul de suveranitate națională.

D prim. președinte colonel magistrat DUMITRU CONSTANTIN: Suveranitatea naționaă poate să fie deținută de oricine și poate fi deținută oricum?

D-l C. CODREANU: Da, vă vorbesc din punct de vedere al mecanismului legilor.

D. prim președinte colonel magistrat DUMITRU C-TIN: Eu știu că ideea de autoritate este legată de ideea de putere în Stat și că puterile în Stat sunt organizate prin Constituție. In timp cât ați fost deputat făceați parte din puterile legiuitoare și în timpul acela puteți spune că ați fost învestit cu o parte de suveranitate. Mă întreb însă, dacă șeful unui partid politic, pur și simplu, numai prin faptul că este șeful unui partid, poate să se considere ca deținând o autoritate în Stat?

D-l C. Z. CODREANU: Incontestabil că au-

toritate, nu. Dar nu este mai puțin adevărat că el are atingere cu această idee de autoritate.

Ședința se suspendă pentru zece minute.

Audierea martorilor.

D-l președinte col. magistrat DUMITRU C-TIN: Incepem audierea martorilor.

— Martorul Ghiocel Dumitru este absent.

D. av IACOBESCU: D-le președinte, în ce privește martorii noștri, avem o respectuoasă rugăminte Pentru a se face o bună administrare a justiției, pentru a scurta totodată timpul în interesul unei expuneri și înlănțuiri logice a faptelor, rugăm să fie chemați în sală martorii apărării după lista pe care noi am întocmit-o.

D prim procuror maior magistrat IONESCU RADU: In ce privește martorii, acuzării cari lipsesc, vă rog d le președinte, să binevoiți a încuviința ca, în conformitate cu dispozițiunile legii, să fie citați la sfârșit.

— Este chemat martorul prof. Iosif Frolo.

DEPOZIȚIA D-LUI I. FROLLO

D-l av. PAUL IACOBESCU: D martor a candidat pe listele partidului Totul pentru Țară în județul Roman și județul Bacău la ultimele alegeri. Ce la îndemnat la aceasta ?

D președinte col. magistrat DUMITRU CONSTANTIN: Dv. ați făcut parte din partidul Totul pentru Țară ?

D. martor IOSIF FROLO : Nu.

D. președinte col magistrat D-TRU C-TIN: Ați fost candidat la alegerile ultime din Decembrie ?

D. martor IOSIF FROLO: Da, am fost candidat la Senat în județele Bacău și Roman.

D. PREȘEDINTE: Nefiind din partidul Totul pentru Țară, d. avocat dorește să știe —natural că în rezumat — care a fost considerentul care va îndemnat să candidați pe listele acestui partid din care totuși nu făceați parte ?

D. martor IOSIF FROLO: A fost pentru mine o întreagă problemă, și morală și națională; pentrucă eu făcusem politică înaintea războiului în partidul conservator, alături de Nicolae Filipescu și la sfârșitul răsboiului m'am retras din politică pentru motivul că înțelesesem că este imposibil ca membru al partidului în care eram și al oricărui alt partid care exista atunci, să lucrez în vederea unui ideal, cu sufletul neîntinat și știind că într'adevăr lucrez pentru acest ideal

In răsboiul mondial au căzut opt sute de mii de români și nici un partid politic nu s'a ridicat să ceară socoteală. Mi am zis, până când va veni cineva care să scruteze aceste cauze adânci ale unei nenorociri în vederea înlăturării alteia în viitor, nu voiu face politică, mai bine rămân strâns la catedră unde să învăț pe elevi ca numai prin muncă să-și ia titlul lor.

Și am urmărit mișcarea naționalistă a d lui Codreanu. Bine înțeles am urmărit-o atât cât am putut-o urmări de la distanță, fără să fiu alături de nici una din persoanele care făceau parte din mișcare. Mișcarea s'a accentuat. S'au întâmplat evenimente cu mari repercusiuni in public.

Un prieten, îmi scapă și numele, mi-a spus că d. Codreanu mi ar propune să candidez pe listele partidului Totul pentru țară Atunci mi-am spus: este foarte grav mai ales că ies din limita și calmul carierei mele. Am citit cartea „Pentru Legionari" și

cărticica şefului de cuib, le-am studiat, le-am subliniat şi mi-am pus toate întrebările relativ la ţelurile şi idealurile mişcărei. Am fost solicitat să candidez la Senat.

Şi atunci am avut o lungă convorbire cu d-l Codreanu, în care am pus toate problemele cari mă interesau pe mine din punct de vedere moral. Am înţeles atunci mai bine şi acele lucruri cari pentru mine, erau cu totul în afară de mişcare, de persoana d-lui Codreanu şi de metoda de lucru.

I-am spus: cum să culeg eu roadele muncii tuturor legionarilor cari se sacrifică? Când mi-am dat însă seama că nu am nici o şansă să fiu ales în acele judeţe, m'am împăcat cu ideia şi am acceptat propunerea. Aceastǎ mişcare am găsit-o stântă — în toate. Am fost în campanie electorală şi aici am văzut Legiunea în toată splendoarea ei. Tot ce scria în cartea „Pentru legionari" şi „Cărticica şefului de Cuib", s'a întâmplat aidoma. M'am lămurit că mişcarea legionară nu era un partid politic, ci o organizaţie de înaltă moralitate.

D. av. IACOBESCU: Dacă participând la campania electorală de anul trecut, d martor a văzut, ştiut şi aflat chipul cum au reacţionat cei din mişcare la toată presiunea guvernamentală care s'a făcut?

Au suportat, n'au reacţionat. Mi-am dat seama că se urmăreşte o înaltă concepţie etică a vieţii sociale, că nu este un partid de extremă dreaptă şi nici de extremă stângă, ci un partid de extremă cinste care luptă contra extremei necinste.

D-l avocat IACOBESCU: Il credeţi capabil de răsvrătire pe d-l Corneliu Zelea Codreanu?

Hotărât nu, absolut nu

D l av. IACOBESCU: Dar de trădare? De oricine m'aşi îndoi de D-l Codreanu însă niciodată.

AUDIEREA d lui General Dr. CONSTANTINESCU

— Este chemat martorul general Dr. Constantinescu.

— I se ia legiuitul jurământ.

D. prim preşedinte colonel magistrat DUMITRU CONSTANTIN: Dv. personal cunoaşteţi altceva în afară de activitatea expusă în ceeace acuzatul a scris?

D l general dr. CONSTANTINESCU: Eu nu sunt înscris în gruparea politică a d-lui Codreanu, pentrucă până anul trecut am făcut parte din oştire şi ca orice militar nu puteam fi înscris într'un partid politic. Dar chiar dacă aşi fi avut toate motivele care să mă îndemne să mă înscriu în urmă, nu aş fi făcut-o, ţinând seama de faptul că am stat 39 de ani în armată şi nu aşi fi vrut ca înscrierea mea într'o grupare politică să fie interpretată altfel.

D. prim preşedinte colonel magistrat DUMITRU CONSTANTIN: Prin urmare, altă activitate politică nu cunoaşteţi.

D. general dr. CONSTANTINESCU: Nu cunosc decât cartea „Către legionari".

Formele de activitate ale D-lui Codreanu n'au fost oculte, tăinuite pentru că cu cea mai mare sinceritate le-a expus în cartea sa.

AUDIEREA D-LUI COLONEL POLICHRONIADE

Este introdus martorul colonel Polihroniade Gheorghe.

D. avocat *Paul Iacobescu*: Cunoaşte d. martor mişcarea şi pe conducătorul ei?

Ştie d-sa că această mişcare s'a scăldat în opulenţă materială, sau s'a sbătut în grele lipsuri?

D. prim preşedinte colonel magistrat *Dumitru*

Constantin: Ce cunoştinţă aveţi despre mişcare şi despre fondurile ei?

D. colonel *Polihroniade Gheorghe*: Cunosc această mişcare ca o mişcare pur naţionalistă, fără nici o căptuşeală subversivă, cu o activitate la lumina zilei.

D. prim preşedinte: Sunteţi înscris în partidul „Totul pentru Ţară" ?".

Martorul: Da, depe vremea când generalul Zizi Cantacuzino era şef, şi şefia lui Zizi Cantacuzino a fost pentru mine cea mai sublimă chezăşie de adevăr, de cinste, de franchetă. M'am înscris convins că trebue să lupt înainte pentru poporul român.

D. prim preşedinte: Intrebarea d-lui avocat era dacă aveţi vreo cunoştinţă asupra modului cum această mişcare îşi procura fondurile, cum le întrebuinţa, dacă se scălda în bani, sau mişcarea o ducea greu.

Martorul: Răspunsul meu este: sărăcie românească. Atât şi nimic mai mult.

Mijtoacele materiale se procurau prin cotizaţiuni dela oamenii săraci, cari rupeau câte 1, câte 2, câte 5 lei pentru a ajuta această organizaţiune, despre care fiecare avea cunoştinţa că vizează binele suprem pentru Patrie şi pentru Monarhie. Am împrumutat şi eu Legiunea cu şease mii lei şi ştiu că Legiunea are datorii.

Apărarea: Ştie d. martor dacă pentru construcţiunea casei pe care o ridica mişcarea legionară în Bucureşti... (întreruperi)

D prim preşedinte: Nu admit nici un fel de manifestare de nici o natură· Se pun întrebări pentru martori nu pentru public.

Să iasă afară cel care a întrerupt.

O voce: Sunt avocat înscris pe lista apărătorilor.

D. prim preşedinte: Dacă sunteţi avocat, nu puteţi vorbi din fundul sălii, este o indelicateţă faţă de instanţă.

Apărarea: In numele apărării vă rugăm să binevoiţi a dispune ca d. care a întrerupt, să se prezinte aci pentru a formula întrebările d-sale, în numele apărării.

D. avocat *Paul Iacobescu*: Pentru o mai bună şi o mai rapidă audiere a martorilor, am căzut de acord să organizăm modul de întrebare, şi întrebările.

Repet întrebarea: Ştie d martor că pentru terminarea construcţiei din Bucureşti, mişcarea a trebuit să rămână deschisă la inginerii cari au furnizat materiale pentru clădire?

Martorul: Nu sunt tocmai introdus în această chestiune, dar ştiu din conversaţiile mele cu unul din arhitecţii dirigenţi ai lucrării, că acesta îmi spunea: nu mai avem parale, puţinul pe care l-am avut s'a irosit. Poate că vom mai avea posibilitatea să procurăm ceva din fierul pe care-l vom vinde. Dacă nu putem vinde fierul, rămânem în pană.

Avocatul *Iacobescu*: Il credeţi capabil de trădare pe D-l C. Z. Codreanu?

Martorul: Niciodată n'ar fi posibil să-şi trădeze ţara.

DEPOZIŢIA MARTORULUI PROFESOR UMIVERSITAR EUGEN CHIRNOAGA

D Paul Iacobescu: Cunoaşte d. martor mişcarea legionară şi pe conducătorul ei?

D prof. *Eug. Chirnoaga*: Da, le cunosc.

D preşedinte col, magistrat *Dumitru Const.*: De unde le cunoaşteţi? Sunteţi membru al partidului?

D prof *E. Chirnoagă:* Da, sunt membru al partidului. Mişcarea o cunosc mai bine din 1937. Până la 1934 am fost ostil acestei mişcări, pentru că am fost multă vreme în străinătate, vreo 6 ani, la studii şi în timpul acesta am luat cunoştinţă de aceste lucruri numai din ziare. De aceea, mi-am făcut o idee cu desăvârşire falsă, în special în ceeace priveşte această mişcare. Am venit în ţară cu ideia că d. Corneliu Codreanu este un criminal ordinar. Ani de zile am crezut acest lucru, până când am luat cunoştinţă de realităţile din ţară.

Am fost profund mişcat în 1937 când am luat primul contact în spiritul legionar la Carmen Sylva, unde munca era ordonată. Am considerat această mişcare, ca salvatoarea ţării noastre şi pot spune că niciodată mişcarea legionară nu a urmărit să vină la putere printr'o lovitură de Stat. Mişcările studenţeşti, au dovedit o mentalitate dubioasă. Era întrebuinţată ca manevră de partidele politice De când a pătruns în viaţa studenţească mişcarea legionară, am observat zi de zi, o schimbare de spirit atât în şcoală cât şi în afară. Am avut de felicitat pentru această atitudine. Cei mai buni studenţi ai mei sunt legionari pentru că D-l Codreanu i-a îndemnat să fie primii la carte.

D-*l avocat Iacobescu*: Dacă îl crede D-l profesor pe D l Corneliu Codreanu capabil de vre-o acţiune de trădare.

Martorul: Nu, hotărât nu.

AUDIEREA PĂRINTELUI PROTOPOP I. MOŢA

Se procedează la audierea martorului Protopop Ion Moţa.

D. prim-preşed. colonel magistrat Dumitru Constantin: Cunoaşteţi pe acuzat?

Protopop Ion Moţa: Da.

D. prim preşed. colonel magistrat Dumitru Constantin: Sunteţi rudă cu el?

Protopop ION Moţa: Da. Fiul meu are de soţie pe sora dânsului.

D. prim-preşed. colonel magistrat Dumitru Constantin: D. procuror se opune la audierea d-sale ca martor?

D. prim-procuror maior magistrat Ionescu Radu: Nu, dar rog să se noteze că este rudă cu acuzatul.

Se procedează la luarea de jurământ a martorului

D. prim preşed. colonel magistrat Dumitru Constantin: Apărarea are vreo întrebare de pus?

D. avocat Paul Iacobescu: Intrucât s'a afirmat de către răi voitori că Corneliu Codreanu a trimis pe Moţa să moară în Spania într'adins, ca să scape de el, să ne spună martorul ce ştie despre plecarea lui Ionel Moţa în Spania.

D. prim preşed colonel magistrat Dumitru Constantin: Eu pun întrebarea

D. avocat Paul Iacobescu: Renunţăm la întrebare.

Atunci, întrucât părintele cunoaşte mişcarea legionară, să ne spună dacă ştie că ace stă mişcare a lucrat ocult, subteran, cu ţeluri nepermise şi tinzând la o lovitură de stat?

Protopop Ion Moţa: De când cunosc mişcarea — şi mişcarea nu este aşa de veche, încât o cunosc dela început...

Am avut o părere foarte bună despre mişcarea legionară căci sprijinea tocmai ceeace doream eu şi ca român şi ca preot. Făceau biserici, cruci, localuri de cultură şi mergeau spre trezirea neamului, iar în ceeace priveşte fondurile, adunau ban cu ban dela nevoiaşi pentru susţinerea mişcării.

D. prim preşedinte colonel magistrat Dumitru Constantin: Sunteţi întrebat: ce părere aţi avut despre mişcarea în sine şi despre conducătorul ei?

Martorul: Domnule preşedinte, eu sunt luptător politic de 40 de ani şi în totdeauna, — şi în fosta Ungarie, — am avut ţinuta de extrema dreaptă. Acolo toţi erau extremişti de dreapta şi nici nu puteam să fim altceva, căci nu puteam să ne păstrăm naţionalitatea.

DEPOZIŢIA D-LUI Dr. RANEŢESCU-CÂMPINA

D-l avocat Iacobescu: Dacă cunoeşte D-l martor mişcarea legionară şi pe D-l Corneliu Codreanu, şi ce părere are despre D sa cât şi de organizaţia pe care o conduce?

D l Dr, Raneţescu-Câmpina: Mişcarea o cunosc de trei ani ca simpatizant din câte am citit, din câte am vorbit cu legionarii, m'am convins că este o mişare de ordine, neascunsă şi impresia mea este că D l *Corneliu Codreanu* în nici un caz nu poate fi acuzat de trădare. D-l Corneliu Codreanu nu are ca ţintă principală puterea

DEPOZIŢIA D-LUI PROFESOR UNIVERSITAR BRĂILEANU

— Este introdus d. prof. Traian Brăileanu, martorul apărării.

D Paul Iacobescu: Domnule preşedinte, vă rog să întrebaţi pe d. prof. care cunoaşte mişcarea legionară, ce reprezintă d pă d-sa această mişcare la noi în ţară şi cum se situează ea în raport cu celelalte mişcări din afară, precum şi în raport cu celelalte partide politice existente?

D. prim procuror col. magistrat *Dumitru Const.*: Aţi fost înscris în legiune?

D. prof. *Traian Brăileanu*: Am fost senator în legiune.

D. prim preşedinte colonel magistrat *Dumitru Cons'.*: De când sunteţi înscris?

D prof. *Traian Brăileanu*: Incepând după unire, am făcut politică ca toţi intelectualii din Bucovina şi am crezut că în acţiunea mea politică trebue să dau atenţie în primul rând, aşa eram deprins şi înainte de război, românismului, tendinţei de a ridica pe Românii din Bucovina In această direcţie am făcut politică Aveam prieteni pe d. Nistor şi alţi liberali de acolo şi m'am apropiat la un moment dat de dânsii. Când am văzut însă că lupta lor împotriva elementului strein din Bucovina nu se ducea, aşa după cum speram, iar politica lor de partid displăcându-mi, mi-am îndepărtat simpatiile de dânşii şi m'am îndreptat către partidul averescan. Constatând mai apoi că şi aceştia se pretează la compromise în privinţa naţională, şi cum eu nu sunt politician propriu zis pentru a face politică, ci doar un intelectual care a vrut să ajute, în primul rând la promovarea interesului românesc, am părăsit acest partid chiar în preajma venirei lui la putere

In urmă, ca să vă redau toată biografia mea politică, m'am înscris în partidul d-lui Iorga, care dobândise o frumoasă primire printre bucovineni. Toată mişcarea iorghistă în Bucovina a fost condusă de mine D. Iorga avea pe vremea aceea, în chestiunea naţională, un punct de vedere intransigent, asa că am îmbrăţişat o cu toată căldura. Dar, în urma fuziunilor cari s'au făcut, nu mi-a mai plăcut nici această politică, pentrucă devenise şi ea, în mod obişnuit, politică de partid. Insfârşit s'a înfiinţat chiar în timpul acela Liga Apărării Naţionale Creştine în

Bucovina. Eu cunoştiam politica d-lui Cuza, încă de pe vremea când eram student la Universitatea din Cernăuţi. D-nii Iorga şi Cuza au fost la Cernăuţi pe atunci şi au ţinut conferinţe foarte apreciate. Intervenind însă şi la Liga Apărării Naţionale Creştine mai apoi desbinări, am renunţat să candidez şi am rămas în afară de orice partid, scriind însă la revista d-lui Cătuneanu din Cluj o serie de articole.

In acest timp am legat relaţii de prietenie cu d. Ion Zelea Codreanu, care a condus întreaga propagandă a Ligii Apărării Naţionale Creştine din Bucovina. Am făcut cunoştiinţa d-lui Ion Zelea Codreanu.

In urmă am ajuns să cunosc şi mişcarea tineretului care a luat fiinţă după desbinările Ligii Apărării Naţionale Creştine. L'am cunoscut cu această ocazie şi pe d. Corneliu Codreanu. M'am apropiat de această organizaţiune, numită pe atunci Garda de Fier.

Insfârşit s'a pus problema intrării în alegeri şi îmi aduc foarte bine aminte de declaraţia precisă a d lui Corneliu Codreanu, că pentru a înlătura obiecţiunea că această organizaţie este clandestină, că urmăreşte nu ştiu ce scopuri, ea trebuie să intre în alegeri pentru a da şi înfăţişarea aceasta de acţiune absolut legală, deşi, nu era ilegală nici înainte. S'a căutat deci să i se dea şi acest aspect de intrare pe cale normală, deşi această organizaţie nu prezenta încă acea putere necesară faţă de partidele politice, existente, ca să dea lupta. Şi atunci, s'au desfăşurat evenimentele pe care le cunoastem cu toţii.

D. Paul Iacobescu: Cunoaşte, d martor mijloacele băneşti ale acestei mişcări? Dispunea de fonduri importante? Şi dacă da, cum distribuia mişcarea aceste fonduri?

D martor *T. Brăileanu*: Nu am cunoştinţă detailată, fiindcă în organizaţie cu strângerea de fonduri nu am avut de aface, ştiu însă precis că membrii erau obligaţi să cotizeze cu o sumă, fiecare după puterile lui — am contribuit şi eu, nu cu mult — pentru trebuinţele partidului Explicaţia că poate am dispus mai mult faţă de celelalte partide este tocmai că fiecare, dădea, mai mult sau mai puţin, după cum avea. Dar fonduri mari nu am avut, mai ales venite de undeva, fiindcă ştiu că m'am luptat cu greutăţi. cu tipografie.

Din toate convorbirile pe care le-am avut cu Dl Corneliu Codreanu, nu mi-a lăsat impresia că se grăbeşte să vie la putere; din toate am putut vedea atitudinea absolut legală a mişcării.

D. avocat *Iacobescu*: Il crede martorul capabil pe dl Codreanu de vre-o acţiune care să dăuneze interesele ţării?

Dl *Traian Brăileanu*: Sunt convins că atât el cât şi mişcarea Legionară nu pot fi acuzaţi de vre-o acţiune împotriva patriei, împotriva naţiei.

DEPOZIŢIA D-LUI MANOILESCU

E audiat d. prof. M. Manoilescu.

D. P. Iacobescu, avocat: Cunoaşte d. martor mişcarea, pe conducătorul mişcării, concepţia şi ideologia acestei mişcări?

D. presedinte colonel magistrat Dumitru Const.: D-le profesor, ce aţi putea dvs să ne lămuriţi — natural în rezumat — asupra mişcării legionare, a concepţiilor ei, a tendinţelor şi a scopurilor?

D martor prof. M. Manoilescu: Onorat tribunal militar, cunosc mişcarea legionară nu numai ca mişcare românească şi nu numai judecată ca un fenomen românesc; dar o cunosc şi prin prisma studiilor îndelungate pe care le-am făcut asupra tuturor mişcărilor europene cari au o mişcare asemănătoare

ideologică cu mişcarea legionară. Fiindcă, oricât am crede că aceste mişcări ies numai şi numai din nevoile unei singure naţiuni, există un fenomen de ambianţă europeană, de ambianţă mondială. Fiecare epocă are anumite forme de viaţă politică, anumite instrumente politice, anumite idealuri politice, cari crează ceea ce noi, cu un termen cam pedant, numim un conformism, oarecare identitate, oarecare asemănare a diferitelor mişcări.

D. av P. Iacobescu: Ştie d. martor ceva despre mijloacele întrebuinţate şi scopurile de atins? Erau oarecari mijloace oculte şi respectiv subversive?

D. martor M. Manoilescu: Vă mărturisesc că atâta cât cunosc eu, ca prieten al legiunii şi ca unul care am avut onoarea să candidez, şi mai ales să fiu ales, — ceeace era foarte greu — cu majoritate absolută în două judeţe, la alegerile pentru Senat, că nu cunosc o intimitate completă a legiunii, însă cunosc spiritul ei. Ori, din acest spirit şi din cele ce cunosc dela Corneliu Codreanu eu ştiu că are o metodă care păcătueşte poate printr'un exces desinteresat.

Această miscare şi anume ca morală a mişcărei, care a regenerat anumite popoare — Italia, Portugalia, Germania etc. — este un fenomen al veacului. Lumea nu mai crede în formulele parlamentare. Mişcarea reprezintă năzuinţa către naţionalismul totalitar şi constructiv, şi se referă mai ales la om Corneliu Codreanu a fost de părere că trebuie început cu omul. Intr'un viitor care într'o zi se va împlini, aceste forme: omul şi instituţia se vor reuni. Este profeţie care se va împlini ca şi celelalte profeţii ale mele. Mişcarea legionară împlineşte toate condiţiunile unei mişcări de purificare. D. Corneliu Codreanu cât si mişcarea legionară sunt de o probitate sufletească, de o curăţenie, de o puritate; jertfă

şi de un exces de loialitate cum n'am mai întâlnit. Mişcarea n'a cunoscut decât jertfe.

D. avocat Iacobescu: Il crede capabil Dl Profesor pe Dl Corneliu Z. Codreanu de vre-o acţiune de trădare?

Prof. Mih. Manoilescu: Numai asocierea acestor noţiuni: trădare şi Codreanu, n'o pot accepta, se exclud. Cunosc spiritul legiunei şi pe Dl Codreanu care păcătueşte prin exces de sinceritate, de loialitate. Aceasta nu se împacă cu clandestinitatea. Dl Corneliu Codreanu ştiu că a socotit şi socoteşte că ar fi o dezonoare pentru el dacă el ar ajunge la putere prin o lovitură de Stat a unei minorităţi. Vrea aceasta numai prin câştigarea sufletelor maselor. Ar fi putut s'o facă, dar n'a vrut

Aşi ţine să adaug un lucru care este interesant. In momentul acesta sosesc cu trenul din străinătate şi aduc de acolo impresia înspăimântătoare a unui conflict european care stă să isbucnească.

D. prim preşedinte col. magistrat C. Dumitru: Acest lucru vă rog să-l desvoltaţi într'o conferinţă publică.

D. M. Manoilescu: Este foarte interesant pentru a stabili o anumită atmosferă.

D. prim preşedinte col magistrat C. Dumitru: Următorul martor.

MARTURIA D-LUI CRAINIC

— Este introdus martorul profesor N. Crainic.

D. avocat Iacobescu: Dacă cunoaşte d. martor mişcarea legionară şi pe conducătorul ei şi în ce raporturi se găseşte d-sa personal cu d. Codreanu. Pun această întrebare în legătură cu un pasagiu dintr'un act care se spune că s'a găsit.

D. C. Codreanu: Dacă îmi permite d. prim preşedinte, voi formula eu această întrebare:

După cum ştiţi mi s'a introdus în casă la mine, propriu zis nu în casă ci la vopsitorul din casa mea, un act pe care eu l-am declarat fals din primul moment Am arătat că nu-mi aparţine acel act. Am spus: norocul meu este că actul acesta conţine denumiri de persoane la care face aluzie şi cu care eu aşi putea dovedi inexistenţa şi falsitatea acestui act. Unul dintre cei vizaţi este d Nichifor Crainic. Iată ce spune textul în acest act.

„Tot la 16 Mai dvs. mi-aţi încuviinţat să transform într'un istoric memorabilele dialoguri avute de dvs. cu conducătorul tineretului celor 250 milioane de naţionalişti cu d. profesor Dragoş Protopopescu şi profesor Crainic, la care am avut fericirea să asist".

Intreb pe d. profesor Crainic dacă-şi reaminteşte — este vorba într'adevăr de dialoguri memorabile — că ar fi existat vre-o discuţie între mine, d sa, profesorul Dragoş Protopopescu, conducătorul tineretului celor 250 milioane de naţionalişti şi la care discuţiune ar mai fi asistat şi autorul necunoscut al acestui memoriu, în Mai 1934

D. Nichifor Crainic: Onorat consiliu, eu cu d. Codreanu nu mai sunt în raporturi de trei ani jumătate. Nici nu vorbim, nici nu ne salutăm pe stradă Ne-am întâlnit foarte rar fără să ne salutăm. Tot ce se spune însă în acel act este pură fantezie. Mai întâi, mi se pare o comicărie: şeful tineretului celor 250 milioane naţionalişti! Nu înţeleg ce bazaconie poate să fie aceasta. N'am discutat niciodată asemenea lucruri

D. prim preşedinte col. magistrat *C. Dumitru*: Răspunsul este clar.

D-l avocat *Iacobescu* : Il credeţi capabil de trădare ?

D profesor Nichifor Crainic: Nu înţeleg, ce fel de trădare? Trădare de Ţară? *Eu aşteptam să mi se pună întrebări mai serioase.*

D-l avocat *Iacobescu* : Este în ordonanţa definitivă.

D-l prim preşedinte, col. mag. *C. Dumitru* : Nu este în ordonanţa definitivă

D l prim preşedinte, col. mag. *C. Dumitru* : Şedinţa se suspendă până la orele 10–30

— Şedinţa se ridică la orele 13.

Şedinţa de după amiază

— Şedinţa se redeschide la ora 5,25.

D-l prim preşedinte col. magistrat *D-tru Constantin* : Să se introducă acuzatul.

Continuăm audierea martorilor apărării.

D l *Paul Iacobescu*, avocat: Domnule preşedinte, ar fi bine să se cerceteze mai întâiu dacă a venit martorul acuzării Ghiocel Dumitru, pentruca să nu ne epuizăm noi toţi martorii noştri.

— Martorul lipseşte.

— Este introdus martorul d-l general *Petrovicescu C-tin.*

Depune legiuitul jurământ.

D-l *Paul Iacobescu*, avocat: D-l general Petrovicescu a fost acuzatorul d-lui Corneliu Codreanu în anul 1934.

Intrebăm: In ce condiţiuni l-a cunoscut d-sa pe d-l Corneliu Codreanu?

D l prim preşedinte col. magistrat *D-tru Constantin* : Domnule general, dv. aţi fost reprezentantul parchetului în procesul care s'a judecat aci în anul 1934.

Intrebarea este: In ce împrejurări aţi cunoscut pe d-l *Corneliu Codreanu*.

D-l general *Petrovicescu C-tin*: L am cunoscut aci în sala unde îmi făceam lucrările.

Eram comisar regal special.

Cu trei zile înainte de judecarea procesului d-sa s'a prezentat de bună voie la consiliu

Până atunci nu-l văzusem niciodată.

In momentul când s'a prezentat eu îmi terminasem liniile generale ale rechizitorului şi eram pe punctul să l completăm bineînţeles odată cu instrucţiunea orală. Aveam totuşi sentimentul să nu fiu cumva nevoit să fac modificări prea tardive. Atunci am cerut să am o întrevedere cu d Codreanu aci pentruca să-mi povestească lucrurile cari mă interesau, cu scopul de a-mi controla concluziunile la care ajunsesem.

Am avut o convorbire de aproape o oră. Mi-am notat tot ce mi-a istorisit şi am constatat că concluziunile la care ajunsesem eu, erau absolut identice cu cele ce-mi povestise d-sa oral. Erau de o identitate perfectă. Am intrat deci în şedinţă perfect orientat

O a doua verificare am avut-o în timpul instrucţiunii orale, când s'a văzut că lucrurile s'au petrecut aşa cum se stabiliseră din acte, fără nici o disonanţă.

Am putut deci să-mi îndeplinesc sarcina în perfectă cunoştinţă de cauză şi fără să aduc vreo modificare rechizitoriului meu

In timpul judecării procesului l-am văzut aci în fiecare zi. Din ziua sentinţei şi până astăzi—sunt mai bine de 4 ani de atunci—nu l-am mai văzut niciodată.

D. *Paul Iacobescu*, avocat: Rugăm pe d. general să ne spună dacă în cursul instrucţiunii de lungă durată, care a fost atunci, a putut să descopere anumite fapte în sarcina d-lui Corneliu Codreanu care să ducă la concluziunea că urmăreşte prin mijloace

oculte şi subversive, scopuri împotriva intereselor statului, dacă urmăreşte să facă revoluţiune sau războiu civil.

N'am găsit nimic conspirativ împotriva d-lui Codreanu. Nu am găsit nimic subversiv.

D-l prim preşedinte col. magistrat D-TRU CONSTANTIN: Eu pun întrebarea: La ce concluziuni aţi ajuns dv., d-le general, în urma cercetărilor făcute atunci în calitatea pe care aţi avut-o în acel proces?

D-l general PETROVICESCU C-TIN: Instrucţia a făcut-o generalul instructor Bădescu Ilie. Eu am avut rolul de procuror.

Tot ceeace pot să spun este cum s'a desvoltat instrucţia orală şi cum am ajuns la concluziile rechizitorului.

D-l Procuror: Dacă D l General Petrovicescu, în calitatea d-sale din procesul din 1934, a cerut achitarea celor 47 de legionari şi a lăsat la aprecierea tribunalului în ceeace priveşte pe d-l Corneliu Codreanu şi pe defunctul General Cantacuzino, înseamnă că a făcut o diferenţă în ceeace priveşte vinovăţia?

D-l general PETROVICESCU: Interzic astfel de interpretări d-le procuror Dacă am lăsat la aprecierea tribunalului pe d-l Corneliu Codreanu, am făcut-o, întru cât d-sa şi generalul Cantacuzino erau conducătorii mişcării legionare şi înţelegeam ca deferenţă faţă de instanţa care judeca, să i las deplina latitudine în apreciere.

Eu nu am găsit nici-o vinovăţie de nici un fel împotriva sa.

Aşi dori ca şi astăzi, ca atunci, să se pronunţe achitarea, ca atunci când am luat eu parte.

D-l prim procuror maior magistrat IONESCU RADU: Are cunoştinţă d-l general că după con-

damnarea asasinilor primului ministru a căror condamnare d-sa a cerut o, precum și după condamnarea celor zece cari au asasinat pe Stelescu, învinuitul a dat distincții, înaintându-i în ierarhia legionară la rangul cel mai înalt și acordându-le acestora și acea decorație legionară „Crucea Albă"?

D. general PETROVICESCU: Am auzit odată la radio între o reclamă de ciorapi Adesgo și alta de șampanie Mott, că s'a procedat la decorarea acestora.

D-l CORNELIU CODREANU: D-le președinte, vreau să fie interpretate corect cuvintele mele.

N'am avansat pe cei trei; n'am dat decorații. Am înaintat în ziua înmormântării lui Moța și Marin pe doi din cei zece.

D-l prim președinte: Cum apreciați dv. gestul făcut de șeful mișcării legionare printr'o avansare a celor pe cari justiția i-a condamnat?

D-l general PETROVICESCU: Nu vreau să am aerul că fug să dau un răspuns.

In condițiunile acestea însă nu pot da nici un răspuns, deoarece este o chestiune de ordin subiectiv. Dela terminarea procesului și până astăzi, n,am cunoscut altceva decât ceeace s'a publicat în jurnale.

c) D-l Corneliu Codreanu: Ce părere are d-l general de subversivitatea mișcărei legionare?

D-l General Petrovicescu: Din moment ce am avut în mână documente, cărți, etc. ce erau de vânzare în librării, hotărât nu are caracter subversiv, revoluționar de război civil.

d) D-l Corneliu Z. Codreanu: Mă crede d-l general capabil de trădare?

D-l general Petrovicescu: Eu cred că nu numai că nu ar fi capabil să facă o trădare în accepția noastră si a lui, dar chiar dacă cineva din

anturajul său ar fi avut această intenție, l'ar fi stâlcit.

Depoziția d-lui general ANTONESCU fost ministru de răsboiu.

—Este introdus martorul general Antonescu I.

Acuzatul CORNELIU CODREANU: D-le președinte, vă rog să-mi permiteți să pun eu întrebările în locul d-lui apărător.

D-l prim președinte: Da.

D. Corneliu Codreanu. dacă d. general își reamintește de o convorbire avută la domnia sa acasă, asupra atitudinei mele față de provocări, în timpul când domnia-sa era ministru și dacă preocuparea mea era ca să nu se întâmple turburări publice, din cauza situației noastre geografice și ce atitudine am avut eu atunci cu ocazia acestei convorbiri?

D. prim președinte, col. mag. C. DUMITRU: Intrebarea, poate, sub forma aceasta, Tribunalul n'ar admite-o, fiindcă este vorba de provocări la cari partidul dvs. ar fi fost supus. Este o apreciere a tribunalului, care este suveran.

Domnule general întrebarea ar fi următoarea: dacă în timpul alegerilor, sau în preajma lor, d-l Codreanu, în convorbirea la care face aluzie, v'a mărturisit care ar fi atitudinea domniei sale, dacă s'ar produce oarecari turburări, în timpul alegerilor la cari era și domnia-sa participant.

D-l general I. ANTONESCU: Convorbirea n'a avut loc înaintea alegerilor, ci în timpul alegerilor și anume, când alegerile luaseră forma pe care au luat-o și pe care toată lumea o cunoaște și când aveam teama că mergem spre un război civil.

Atunci am rugat pe d. Codreanu, — și eram de covenientă cu d. Goga — să înceteze aceste agitații în țară, care nu pot duce decât la ruina granițelor noastre. D- Codreanu a avut o convorbire cu mine, dacă nu mă înșel, într'o Vineri și două zile mai târziu d. Codreanu s'a întâlnit cu Goga la domnul Gigurtu — ceeace am aflat mai târziu. Și atunci, față de mine d. Codreanu a spus că se retrage din lupta electorală, iar față de Goga, mi se pare că și a luat angajamentul că se retrage chiar din alegeri, dând dovadă de mare patriotism

D-l C. Z. CODREANU: A constatat d. general din convorbirile pe cari le-am avut cu D sa, că mă grăbeam să vin la putere?

D-l general ANTONESCU: Din contră, din conversațiile avute am constatat că nu era preocupat de această problemă, ci numai de binele țării.

D-l C. Z. Codreanu: Mă crede d l general capabil pe mine de a provoca vre-o răsvrătire sau vre un răsboi civil?

D-l General Antonescu: Dacă mi-ar fi făcut această impresie, nu aşi fi stat de vorbă cu d nul Codreanu. D-l Codreanu a avut o atitudine foarte frumoasă față de interesele țării.

D. Corneliu Codreanu: Dacă am întrebat pe d. general ce să fac cu armele pe care eu le am moștenit prin testament dela generalul Cantacuzino?

D. general I. Antonescu: Să le predea autorității militare. — dacă nu mă înșel, domnule Codreanu, pentrucă eu sunt un om care activez în diferite tărâmuri, și pot să uit

D. prim președinte, colonel magistrat C. Dumitru: A fost vorba de muzeul militar.

D. general I. Antonescu: Exact. Muzeul militar. Așa am spus.

D. Corneliu Codreanu: Dacă armele găsite la

perichizițiile făcute individual pe întregul teritoriu al țării. la diferiți cetățeni, pot inspira cea mai ușoară temere de o înarmare în scop insurecțional.

D. prim președinte colonel magistrat C. Dumitru: Cred că d. general nu poate răspunde la această întrebare, pentrucă n'are materialul necesar.

D. Paul Iacobescu, avocat: I-l punem noi la dispoziție, dacă îngăduiți.

D. prim președinte, colonel magistrat. C. Dumitru : Nu este o întrebare care să poată avea o legătură cu situația d lui general și cu răspunderile domniei sale. Nici n'a cunoscut această chestiune, pentrucă n'a avut materialul necesar, așa că ar fi să-i facem o întrebare la care să nu poată răspunde.

D. Corneliu Codreanu : Dacă organizația noastră ar putea să fie denumită clandestină, conspirativă și dacă poate să prezinte vreun pericol pentru siguranța Statului — aceasta în calitate de ministru de răsboi.

D prim președinte colonel magistrat Dumitru Constantin: La care organizație se referă întrebarea: la mișcarea legionară sau la partidul Totul pentru Țară.

D. Corneliu Codreanu: La partid, acesta însemnează elementul uman.

D. prim președinte, colonel magistrat Dumitru Constantin: Domnule general, cum ați cunoscut această organizație: ca o organizație a unui partid politic, cu o titulatură anumită și nu ca un ecou al unei organizații, care să aibă altă activitate, — căci nu pot pune întrebarea decât pentru partidul Totul pentru Țară, fiindcă dvs. nu ați putut să-l cunoașteți decât pe acesta, în epoca în care făceați parte din guvern, — care este părerea pe care ați avut-o asupra acestui partid?

D. general I Antonescu: Eu regret că nu pot să răspund la această întrebare. Sunt sub regimul legilor militare, şi ca militar nu pot să judec decât pe subalternii mei.

Cunosc din partidul Totul pentru ţară, ceace cunoaşte toată lumea, dar nu pot spune nici de bine, nici de rău, după cum, ca militar, nu pot spune nimic despre un partid politic.

D. prim preşedinte, colonel magistrat Dumitru Constantin: Revenim la chestiunea de adineauri.

D-l Corneliu Codreanu: Domnule preşedinte, eu sunt dat în judecată pentru trădare, pe baza art. 190 şi 191.

D. prim preşedinte colonel magistrat Dumitru Constantin: Pentru deţinerea de acte privind siguranţa Statului şi pentru publicarea unora din ele, să fim lămuriţi, pentrucă noţiunea de trădare are diferite accepţiuni. Pentru opinia publică şi pentru marele public, accepţiunea de trădare are cu totul alt caracter.

D-l C. Z. Codreanu: Mă crede D-l General capabil de trădare?

D-l General Antonescu: Din elementele pe care le-am avut şi le am, pot spune că nu poate fi acuzat de trădare.

Generalul Antonescu nu stă de vorbă cu trădătorii.

PROF. UNIVERSITAR EMANOIL ANTONESCU

a) D-l avocat Iaconescu: In calitate de profesor de drept, ce interpretare dă D-l martor art. 190 şi 191 cod penal?

D-l Profesor Antonescu: Sunt profesor de drept civil nu de drept penal, dar am studiat ordonanţa pentru că mă interesa. Conform codului nostru trebue să distingem . . . . Procurorul întrerupe . . . . . Preşedintele reia chestiunea dar nu mai insistă.

b) D l. avocat Iacobescu: Dacă actele emanate dela jandarmi cari s'au găsit la D-l Codreanu, ating siguranţa Statului, şi deci poate fi acuzat de o acţiune de trădare?

D-l profesor Antonescu: Nu, pentru că sunt acte politice nu de siguranţă căci . . . . D l preşedinte întrerupe.

Nu l'aşi fi apărat, dacă l'aşi fi bănuit de trădare.

Să fim atenţi, să fim patrioţi, timpurile . . . (întrerupe preşedintele).

c) D-l, avocat Iacobescu: Il crede capabil D-l martor pe Dl. Corneliu Codreanu de a provoca răsvrătire sau răsboi civil?

D-l, profesor Antonescu: Actele nu spun că făcea război civil, căci este vorba de apărare . . . . dacă m'ar apăra cineva, nu înseamnă că acela vrea război civil. Eu l'am apărat de două ori, la secţia 2-a şi a 4-a a Tribunalului Ilfov unde era trimis în judecată că vrea să dărâme România. O revoluţie se face altfel. De asemeni nu-l cred capabil de trădare şi conştiinţa mea îmi dictează să văd aşa.

Consilier de Inalta Curte de Casaţie Eugen Petit

D-l avocat Iacobescu: In ce împrejurări l'a cunoscut D-l Consilier pe D-l Corneliu Codreanu?

D-l Consilier Eugen Petit: Am fost prefect de poliţie cu delegaţia la Iaşi în 1920, când bolşevismul luase proporţii. Pe atunci eram judecător. Se pusese drapele roşii pe edificii, am cerut agenţilor mei să smulgă drapelele, dar aceştia nu îndrăsneau pentru că edificiile erau înalte şi se temeau ca bol-

șevicii să nu tragă în ei. Când discutam cu subalternii mei, am văzut un tânăr cum s'a urcat pe edificiul înconjurat de bolșevici, a smuls drapelul roșu, punând în loc drapelul tricolor al țării. Era Corneliu Codreanu.

D-l avocat Iacobescu: Il crede D-l Consilier capabil de vre-o acțiune de trădare pe D-l Corneliu Codreanu?

D-l Consilier Petit: Pe orice om îl consider onest până la dovada contrarie, fiindcă sunt magistrat. Pe D-l Codreanu îl cunosc din copilărie.

Depoziția D-lui General Racoviță Mihail

D-l avocat Iacobescu: De când îl cunoașteți pe D-l Codreanu și ce părere aveți despre acțiunea sa?

D-l General Racoviță, răspunde: Il cunosc de 18 ani, eram la Mehadia când a apărut o pereche de tineri, care m'a impresionat plăcut. M'am interesat cine sunt, și mi s'a spus că e Corneliu Codreanu cu soția. După 7—8 ani, erea la putere guvernul Maniu. Noi pusesem la cale întoarcerea Prințului Carol. D-l Maniu și Vaida nu s'au opus. M'am adresat și tineretului și D-l Tăzlăoanu, mi-a spus să vorbesc cu D-l Corneliu Codreanu, care este exponentul tineretului. La Tăzloanu acasă, la ora 9, am stat de vorbă cu D-l Codreanu, care a fost de acord cu noi. Eu am trecut ca voiajor prin două partide. Apoi m'am lăsat de politică. Cunoșteam pe generalul Cantacuzino Grănicerul. L'am văzut intrat în mișcarea legionară. Am căutat să vorbesc cu D-l Codreanu, am stat de vorbă cu el două ore, și am văzut numai acolo că se poate face ceva pentru interesul țării și atunci m'am alipit de el. Pentru că numai prin el este scăparea țării.

D-l avocat Iacobescu: Il credeți capabil D-le General de vre-o acțiune de trădare pe D-l Corneliu Codreanu? Și dacă ați ajuns la constatarea că acțiunea sa și a mișcărei legionare ar putea fi bănuite de tendințe subversive?

D-l general Racoviță: Am jurat pe conștiința mea de om și de militar să spun adevărul. Niciodată nici d-l Codreanu, nici mișcarea lui nu au avut un caracter subversiv, de primejdie pentru stat.

Cred că este o glumă să i se pună în sarcină trădarea și cred că nici d-voastră nu credeți aceasta, dar cei ce L-au cunoscut?.

După d-l general Racoviță este introdus d-l general Constandache.

Apărarea: De unde cunoaște d-l martor pe d-l Corneliu Codreanu și ce ar putea să ne spună de acțiunea sa?

D-l general Constandache: Pe d-l Codreanu îl cunosc dela procesul din 1934. Am fost judecătorul său. Pot spune că ideologia pe care o are, Patrie, Dumnezeu, și Rege, ideologie pe care o cunoaște toată lumea nu poate fi decât o ideologie frumoasă.

Apărarea: Poate fi acuzat d-l Codreanu de război civil, de răsvrătire?

D-l general Constandache: Corneliu Codreanu nu poate fi capabil de aceasta; are atâți adepți, încât ar fi părăsit de aceștia.

Este introdus d-l general Dona, care după depunerea legiuitului jurământ spune:

Cunosc pe d-l Corneliu Codreanu, l-am judecat în 1934 și am fost în continu contact cu d-sa. Mi a făcut cea mai adâncă impresie.

Tânăr, cu avânt naționalist. N-a avut nici un amestec în asasinarea lui Duca. Am judecat cu conștiința împăcată.

Este un om corect.

După d-l general Dona, d-l preşedinte cere să fie introdus d-l general Comănescu.

Apărarea: Dacă îl cunoaşte d-l general pe d-l Codreanu şi ce ne poate spune cu privire la activitatea sa?

D-l general Comănescu: Il cunosc de când comandam divizia dela Bârlad. Se petrecuse un incident. I-am scris o scrisoare, d-l Codreanu m'a înţeles şi incidentul s'a închis.

L-am judecat în anul 1934. Am avut contact cu el în chestiuni politice ca membru al partidului naţional-ţărănesc. S'au tranşat chestiuni foarte mari, am eşit dela el foarte lămurit. Am mai avut contact în anul 1936, la Carmen-Sylva. O duceau greu cu sărăcia. Le-am trimis şi eu o puţină de brânză şi altele. Mi-a spus că el caută să îndrumeze tineretul pe linia naţionalistă, că nu vizează puterea şi că vrea să formeze caractere. Nu e capabil să facă acte contra Siguranţei statului sau război civil.

Urmează d-l Ing. Stelian Ionescu.

Apărarea: Ce ştie martorul despre o conversaţie pe care a avut-o cu d-l Corneliu Codreanu referitor la o sumă de 40.000.000 lei?

Martorul: Am fost chiar eu în delegaţia dela minele Şorecani (Regele Carol II), împreună cu trei muncitori. Cu Morar Sabin, Moldovan Ion şi Suler Gavrilă, la 4 sau 5 Aprilie 1938. Delegaţia nu fusese încă la Creditul Industrial. Urma să se ducă apoi. Am comunicat d-lui Codreanu că lucrătorii sunt în mizerie şi n'au primit salariile pe câteva luni. I-am spus că ştiu că d-l Manoilescu a cheltuit în câţiva ani peste 40 000 000 lei. M'a întrebat pe ce s'au cheltuit şi i-am răspuns că d-l Manoilescu are 72. mii lei... este oprit de d-l preşedinte.

D-l Codreanu a luat note. Nota ce mi se arată este cea scrisă de d-sa după explicaţiile mele.

Martorul Sabin Morar, spune:

In ziua de 5 Aprilie am fost în delegaţie dela minele Şorecani, căci n'am primit salariile. Am fost la d-l Manoilescu, am trecut şi pe la Casa Verde cu d-l Ing. Ionescu şi am vorbit cu d-l Corneliu Codreanu.

D. Codreanu a luat note despre cele spuse de d. Ionescu, în privinţa veniturilor, cheltuielilor şi alte sume mai mari (cazul Manoilescu)... Este oprit a continua.

20. Martorul Alexandru Hodoş.

Apărarea întreabă dacă îndreptarul Moţa-Marin a fost văzut de d-sa, înainte de publicare, în calitate de şef al cenzurei.

„Cenzura depindea de Preşidenţia Consiliului de Miniştrii, eu eram Subsecretar de Stat şi în această calitate aveam atribuţia de a exercita un control la cenzură şi ştiu că am îngăduit publicarea Instrucţiunilor preliminare pentru înfiinţarea corpului „Moţa—Marin". — Nu au fost socotite că, calcă dispoziţiunile legilor in vigoare la acea dată".

Apărarea: Ce cunoaşteţi Dvs. cu privire la întrevederea avută între fostul Preşedinte al Consiliului de Miniştrii Octavian Goga şi d. Codreanu?

„Este vorba de alegerile din 1938 — primăvara, — la care discuţie n'am asistat, dar mi-a spus regretatul Octavian Goga, cu o zi înainte de căderea Guvernului — se discutase despre felul în care se făcea campania electorală şi despre victimile căzute — dialogul, aşa cum i-a fost relatat, a avut un caracter dramatic, în sensul că Octavian Goga a pus problema unirii celor două organizaţiuni Octavian Goga mi-a relatat ce declaraţii i-a făcut d.

Codreanu. „Dacă Octavian Goga socoteşte că Partidul Totul pentru Ţară este o piedecă pentru propagarea ideii naţionale, d. Codreanu este gata să se retragă din alegeri" Aceasta ştiu. Sunt gata să răspund şi la alte întrebări.

21 Martorul profesor Sextil Puşcariu.

Apărarea: Cunoaşteţi Mişcarea Legionară?

„Nu sunt membru în mişcare. Am cunoscut-o de mult şi cu multă simpatie m'am apropiat de ea. N'am făcut niciodată politică. M-a apropiat sufletul cald al acestui tineret, care era necesar acestei ţări. Cei mai buni elevi ai mei au fost legionari. Mi-a plăcut cartea: „Pentru Legionari" — Este un scriitor de talent M-a apropiat de el religiozitatea sa adâncă, iubirea de ţară şi devotamentul său pentru tron. L-am căutat să-l văd şi l-am văzut Am rămas cu aceiaşi impreşie".

Apărarea: Mişcarea poate fi primejdioasă siguranţei Statului?

„Am văzut în această Mişcare ceva îndreptat împotriva abuzului, nici decum împotriva Statului".

Apărarea: Il credeţi pe d. Codreanu capabil de trădare?

Nu este lăsat de Preşedinte a răspunde pe motiv că a răspuns.

22. Martorul General Iacob Constantin.

Apărarea: Sunteţi legionar?

„Eu am cunoscut pe d Codreanu în ziua de 1 Februarie 1938. Am cerut să fiu înscris în Partid. N'am luat parte la şedinţa Senatului Legionar, deoarece n'am fost chemat. Dar dupăce am luat cunoştinţă din ziare am aderat în totul. Era un partid naţionalist. Dacă aşi fi crezut că este subversiv, capabil de lovitură de Stat, sau că ar lupta împotriva ordinei în Stat, nu m'aş fi înscris".

23 Martorul prof. Pantazi Gh

Apărarea: Cum s'a comportat mişcarea şi d. Codreanu în campania electorală? (20 Dec 937)

„Nu aparţin partidului. Am fost invitat să candidez în Bihor pentru Senat. Am primit şi m'am deplasat la Bihor Inainte m'am dus la sediu şi am întrebat, mergând la Oradia ce trebuie să vorbesc. Mi s'a spus să nu vorbesc de nici o organizaţie politică şi de nici un om politic ci numai de legiune şi de legionari. In alegeri, partidele politice aveau cea mai mai mare încredere ştiind că un legionar se află la urmă. Legionarii n'au răspuns la provocări şi n'au făcut provocări. La vârsta mea pot spune că nu s'au mai văzut aşa alegeri.

Patriotismul, corectitudinea şi loialitatea lor era exemplară. Acestea m'au îndemnat să candidez.

24. Martorul Nicolae Pop.

Apărarea: Cum aţi interpretat Dvs. circulara a doua — agenţii secreţi?

„Am făcut parte din Legiune din 1935 luna Ianuarie. Am citit circulara afişată la Sediu. Mi-am pus întrebarea dacă între noi s'ar găsi asemenea oameni. Membrii cuiburilor au răspuns că nu sunt nici unul în această categorie

25 Martorul Dimitrie Popa, avocat.

Apărarea: Ce ştie d. martor despre circulara doua?

„Am fost membrul Gărzii de Fier şi al partidului „Totul Pentru Ţară", din anul 1929 Cunosc circulara. Sunt şi avocat şi am făcut parte din contenciosul legionar. D-lui Codreanu. — eram şi eu acolo — i s'a adus la cunoştiinţă despre agenţii pe care îi are Siguranţa la noi. Am citit şi eu circulara, am avut un exemplar în calitate de şef de cuib. Era lipită şi la afişier. Eu am condus două luni

de zile campania electorală în Argeş. Ştiu că una din informaţiile date tendenţios acolo era că noi organizăm în Argeş, o mare manifestaţiune. Am găsit acolo 1300 jandarmi sub conducerea D-lui col. Popescu şi Maior Cireş. Toate măsurile erau exagerate faţă de proectele noastre mici. N'am identificat personal pe nici un agent. Nu era vorba de agenţii pe cari i-am fi avut noi la Siguranţă şi Poliţie. Circulara se referea la agenţii siguranţei şi poliţiei cari ar fi pătruns în rândurile noastre!

26. Martorul Traian Herseni.

Apărarea: Ce ştiţi Dv. despre provenienţa fondurilor legionare?

Martorul: Am făcut parte din mişcare încă din anul 1936. Se dădeau obişnuit cotizaţii săptămânale, dela unul la cinci lei, cei ce aveau bani mai mulţi, dădeau până la 100 lei săptămânal. Strâng-am şi dela prieteni până la 400—500 lei lunar. In timpul alegerilor, cheltuelile fiind mai mari noi am renunţat la vin, cinematograf şi prăjituri, făcând economii de 500 lei pe cari i am dat Legiunei. Noi plăteam afişele. Scoteam broşuri pe cari le dădeam spre vânzare, iar preţul lor îl dădeam Legiunii. (Eu am scos însumi două broşuri: „Mişcarea legionară şi ţărănimea". „Mişcarea legionară şi muncitorimea".)

Ziua III-a 25 Mai 1938

D. C. Z. C.: Sunt martori, şefi de partide şefi de mişcări, miniştrii. Şi aş vrea să-i întreb dacă ei au avut în mână acte ca acelea cari s'au găsit la mine. Şi dacă nu au protestat cu actele în mână, în Parlament sau în presă

A doua întrebare ar fi, ce fel de deţinere de

acte.. nu e vorba de deţinere cu intenţie. Trebue să vie martorul să spună că actele nu au fost ţinute cu intenţie. (Dongoroz, sub art. 191... prevede trei ipoteze: cetăţean român care procură şi transmite acte secrete; orice cetăţean care, fără a avea calitatea deţine acte secrete (vezi texte şi comentariile) cu intenţie... şi cazul...

Concludenţa acestei întrebări rămâne la aprecierea Dvs.. dupăce veţi consulta pe ceilalţi membri ai Tribunalului. Referindu-se la art. 300 c. j. m. al. ult.: Mă interesează intenţia, potrivit doctrinei...

Preşedintele: Ia act. Va hotărî asupra concludenţei lor la fiecare întrebare, dela caz la caz.

Se trece la audierea martorilor.

DEPOZIŢIA D-LUI IULIU MANIU

Intrebarea d-lui Codreanu: De ce s'a făcut între noi pactul de neagresiune, când ideologiile noastre sunt atât de diferite?

Răspunsul d-lui Maniu: „Intr'adevăr, ideologia noastră şi a dvs. sunt direct opuse şi nici nu cred că există în ţara aceasta două partide cu o adversitate mai categorică decât sunt ale noastre".

După ce face apologia democraţiei, D-sa continuă:

„Garda de fer este totalitară şi în contra democraţiei"...

„Partidul d-lui Codreanu este un partid antisemit, partidul nostru însă nu este antisemit!

„In afară de aceasta ne deosebeşte metoda de luptă politică".

Date fiind aceste deosebiri de ideologie, este firească întrebarea: cum de am ajuns să încheiem o înţelegere electorală?

Motivul este dublu. Intâi un motiv personal: Nu l'am cunoscut pe D-l Codreanu până am făcut pactul de neagresiune. Am urmărit însă cu atenție activitatea și atitudinile D sale. Am putut constata, din partea D-sale, sinceritate în acțiune, consecvență și tenacitate, calități cari se găsesc atât de rar în viața noastră politică și la conducătorii vieții politice. Pentru aceste motive, i-am întins mâna cu încredere și cu plăcere.

Afară de acest motiv cu caracter personal, au mai fost și motive de natură politică.

D-l Codreanu, ca și mine, crede că pentru o viață sănătoasă națională și de Stat, este absolut necesar respectarea demnității naționale. Or, prin numirea D lui Tătărăscu ca Prim Ministru s'a atins grav nu numai demnitatea națională, dar și spiritul constituției. De aceea a fost cazul să ne dăm mâna, pentru a face ca națiunea să respingă această încercare de a isbi în demnitatea națională. Am reușit.

Dl Codreanu crede ca și mine că ideia națională este factorul vital în propășirea unei națiuni. D-sa crede, ca și mine, că Statul cu toată puterea sa trebuie să perfecteze calitățile fără seamăn de frumoase ale poporului român, susținător de Stat, și să-i dea posibilitatea ca punându-i-se la dispoziție mijloacele materiale, culturale și sociale, să-și poată împlini misiunea pe care o are în această parte a lumii.

Adevărat că dl. Codreanu, precum am arătat, are în concepțiunea sa un element, acel al antisemitismului, pe care eu nu-l aprob, dar ideia fundamentală este identică.

Afară de aceasta, d-l Codreanu este de aceeaș convingere cu mine, că, fără a respecta regulile de

corectitudine în viața particulară și publică și fără a ține seama de morala creștină, nu se poate asigura dăinuirea unei națiuni; și că părăsirea acestora ar însemna și pentru poporul nostru ceeace a însemnat și pentru multe popoare din trecut: distrugere și pieire. Pentru aceasta suntem de acord în tendința de a impune în viața particulară, socială și publică, corectitudinea, onoarea și morala creștină, pe care astăzi, — durere — atâți o calcă..

„Toate acestea au fost îndemnuri hotărâtoare pentru a face înțelegerea cu dl Codreanu și îmi pare bine că am făcut-o".

Intrebarea d-lui Codreanu: Dacă partidul liberal când era la guvern n'a folosit poliție, siguranță, jandarmerie și toate autoritățile de Stat, pentru oprirea propagandei electorale a partidelor de opoziție?

Dl Președinte: Se opune la această întrebare.

Intrebarea d-lui Codreanu: Dacă în practica vieții noastre politice, partidele de opoziție n'au protestat public în presă și parlament împotriva ingerințelor electorale și dacă n au prezentat copii de pe ordinele date de autorități subalternilor, în această privință?

Răspunsul d-lui Maniu: Intr'adevăr în toate alegerile, afară de cele din 1928 și 1932, pe care le-a făcut partidul național-țărănesc, guvernele au folosit puterea executivă, jandarmeria și siguranța pentru scopurile electorale ale partidului dela guvern și ele nu s'au mărginit numai la activitatea siguranței de Stat. Partidele de opoziție totdeauna s'au năzuit să pună mâna pe ordinele secrete, prin care se îndruma forța publică de a împiedeca opoziția în acțiunea și în mișcările sale politice. Astfel, eu însumi, în anul 1927, am avut în mână 18 ordine secrete — confidențiale ale puterii publice, prin care puterea execu-

tivă era pusă în serviciul partidului dela putere. Aceste ordine secrete le am publicat în ziare.

Mai mult, m'am dus la Preşedintele Consiliului Ionel Brătianu, şi i le-am prezentat într'un memoriu, pentru a protesta în contra acestor ingerinţe. Nu mi-au făcut nici Primul Ministru, nici Autorităţile nici un cap de acuzare şi nici nu puteau face, fiindcă deţinerea şi câştigarea unor astfel de ordine secrete, era la toate partidele de opoziţie un uz constant.

Intrebarea d-lui Codreanu: Dacă acest fapt al deţinerii de acte de către un şef de partid de opoziţie, ar putea constitui un act de trădare, sau ar putea periclita ordinea în Stat şi siguranţa publică?

Răspunsul d-lui Maniu: Niciodată. A fost un uz constant

Intrebarea d lui Codreanu: Dacă ştie dl Maniu că vroiam să vin acum la putere, sau dacă din discuţiile avute cu D-sa mi am manifestat graba de a veni la putere?

Răspunsul d-lui Maniu: Nu. Din contră din conversaţiile pe care le am avut, am stabilit în privinţa aceasta o deosebire de atitudine între noi: eu insistam ca drept rezultat al alegerilor, partidul nostru să vină imediat la putere, căci era dreptul nostru firesc şi găseam necesar pentru ţară. Pe câtă vreme, dl Codreanu accentua în continuu că nu este grăbit, că are vreme şi că momentul lui n'a sosit.

Intrebarea d-lui Codreanu: Dacă dl Maniu a văzut în mine şi în mişcarea pe care am condus-o, pe un om, care ar fi urmărit răsturnarea ordinei în Stat sau provocarea unui război civil?

Răspunsul d-lui Maniu: Dacă aşi fi bănuit sau aşi fi văzut aşa ceva, nu aşi fi încheiat cu D-sa pactul electoral şi nu aşi fi dat mâna pentru o campanie politică, pentrucă am crezut întotdeauna şi cred, că pentru naţiunea noastră şi statul român cea mai

mare nenorocire ar fi o răsvrătire, o dezordine sau un război civil.

Intrebarea d-lui Codreanu: Dacă am discutat cu dl Maniu probleme politice de natură externă şi dacă în aceste discuţii am pus interes personal sau am fost condus exclusiv numai de intime convingeri?

Răspunsul d lui Maniu: In conversaţiile pe cari le-am avut, am discutat în două rânduri chestiunea externă. Am constatat să suntem adversari pe această chestiune şi m'am silit să-l conving, să singura politică externă corespunzătoare intereselor României, este aceea îndreptată către Franţa, Anglia şi marile democraţii din occident. D-sa şi-a arătat consideraţiunile teoretice în celalalt sens. Eu mi-am expus argumentele şi vederile mele. D-sa a contrazis. Intreagă această discuţie a decurs pe tărâmul interesului obştesc şi naţional, fără a fi putut observa la Dl Codreanu vre un interes personal.

Intrebarea d-lui Codreanu: Dacă ştie Dl Maniu că propaganda mişcării mele, ar fi fost conspirativă, ocultă sau clandestină.

Răspunsul d-lui Maniu: In campania electorală am dat de organizaţii ale Gărzii de Fer, care se manifestau pe faţă, cu mare combativitate, făcând manifestaţii făţişe şi energice, de multe ori chiar prea energice pentru mine.

Intrebarea Procurorului: Crede Dl Maniu că ar fi fost bine sau rău dacă Dl Codreanu ar fi pus mâna pe putere?

Răspunsul d-lui Maniu: Dl Codreanu este şeful unui partid, eu sunt preşedintele altui partid cu ideologii cu totul opuse. De aici urmează în mod firesc, că eu nu aşi fi crezut de bine să vie la putere partidul D-lui Codreanu.

Toate partidele vreau binele ţării, însă realizate pe căi proprii. Eu cred că singura cale bună este

cea prezentată de partidul nostru. Drept care, nu găsesc, că venirea la putere al unui alt partid decât al partidului național-țărănesc, ar face bine țării!..

„In definitiv, pentru mine este hotărâtoare voința națiunii și partidele au dreptul să năzuiască a câștiga opinia publică, dar nu pot admite ca guvernele să fie impuse țării, în contra voinței naționale. Dacă opinia publică fa fi cu mine, voi veni eu la putere. Dacă opinia publică va fi cu Dl Codreanu, va veni D-sa".

28. Martorul Const Iarca:

D Codreanu: Este adevărat că în casa Dv. chiar, m'am întâlnit cu d. Cernat, fostul director general al Siguranței Statului?

Martorul: „Este adevărat că în casă la mine si la Carmen Sylva, au fost întrevederi între d. Cernat și d. Codreanu. I se oferea d-lui Codreanu Guvernul. (Este corectat de d Codreanu, care îi atrage atenția că nu a fost întrebat asupra acestui fapt — și că astfel spus s'ar putea interpreta altfel). Martorul adaugă: In tot cazul d. Cernat mi-a spus lucrurile așa în 1930 Cât timp d. Cernat a fost la Siguranță a intervenit prin mine în repetate rânduri să aibă întrevederi cu d. Codreanu și aceste întrevederi au avut loc.

29. Martorul general Virgil Bădulescu:

D. Codreanu: Este adevărat că mi-ați fost comandant și educator și dacă mă credeți capabil de acte care să dăuneze Statului?

Martorul: „Am fost comandantul Liceului Militar „Mânăstirea Dealului". — Mi-a fost elev din cl. IV —VII, era foarte bun. Am căutat să-i inspir dragostea de țară. A fost un elev foarte bun și iubit de colegi.

Apărarea: Este capabil D. C. Z. C. de trădare?

Martorul: „Nu mi-e permis s'o fac în calitate de militar însă după cât știu eu de atunci, nu-l cred

capabil de acte dăunătoare Statului. Situația mea de militar nu-mi permite astăzi să fac alte aprecieri.

30. Martorul SEVER DAN (fost ministru)

Apărarea: In legăturile cu d-l Codreanu ați constatat vre-o grabă de a veni la putere?

Martorul: „Cunosc mișcarea dela început, eram deputat și în această calitate mă interesau toate mișcările și în special mișcarea națională. In 1923 am cerut să se vină în ajutorul studenților. Legăturile cu mișcarea Legionară s'au stabilit abia acum câteva luni, sub guvernarea Goga. D-l Alex. Vaida a ținut (eu fiind membru în Frontul Românesc) să vorbească cu d l Codreanu. Am intervenit și l-am rugat să poftească la mine acasă, unde a venit și d l Vaida. Convorbirea a durat 3 ore. Din aceste convorbiri nu a rezultat legături politice între d-sa și d l Vaida. Căzuse guvernul Goga. A venit noul regim pentru care d-l Vaida luptase demult să vină. Eram curios să știm ce atitudine va lua d l Codreanu. Pe această chestiune s'a făcut și o scrisoare. (o citește)... 27 Februarie 1938- D le Sever Dan, vă mulțumesc pentru rândurile primite... Nu e cazul ca să se facă dificultăți noului guvern... Să-l lăsăm un an, poate doi, chiar mai mult... Vă rog să fiți sigur că nici o dificultate nu va avea acest guvern din partea noastră Eu socotesc că nu este timpul meu".

Apărarea: Să se pună la dosar.

Președintele intervine.

Se depune o copie la dosar.

Apărarea: D-l Martor a avut în mână acte secrete?

Martorul? „Am făcut-o chiar eu și prietenii mei, de mai multe ori sub vechiul regim. Luptele electorale erau adevărate războaie civile.

Apărarea: Erau acte secrete emanând dela Prefectură, Jandarmerie, Poliție?

Martorul: „*Au existat. Au fost publicate în presă și discutate în Parlament*".

31. Martorul Profesor CAROL BEKER.

D. Codreanu: (*Intreabă pe martor în legătură cu traducerea în nemțește a cărței sale „Pentru Legionari"*) *Veneați dvs. pe la mine cu d l Arnold Roth?*

Martorul: „*Eu am fost rugat de un domn pe care îl cunosc de mult de d-l Ing. Ionică, dacă știu pe cineva care să corecteze traducerea cărții „Pentru Legionari" și eu am recomandat pe un scriitor german din România, pe d l Arnold Roth*".

D. Codreanu: *V'aduceți dvs. aminte de supărarea mea pe ziariștii germani?*

Martorul: „*Știu că d-l Codreanu în mai multe ocazii, s'a arătat supărat în această chestiune* (*cu privire la un articol publicat în „Völkischer Beobachter", inspirat probabil de Istrate Micescu*): *i se părea că este privit cu oare care adversitate, mai ales că i se refuzase publicarea unei întâmpinări la cest atac. Ziarul este oficiosul partidului „Național Socialist" sub conducerea d lui Rozenberg.*

32. Martorul HENRI GHICA.

D-l Codreanu: *V aduceți aminte că am fost ofensat într'un articol din ziarul „Völkischer Beobachter"?*

Martorul: „*La sfârșitul lunei Dec. trecut este adevărat că d-l Codreanu mi a spus că se publicase un articol scris se pare de d-l Micescu și mi-a adăugat că nu va mai primi nici un ziarist german, de oarece nu i s'a publicat răspunsul său. Mi a repetat în mai multe rânduri aceste supărări.*

33 Martorul Dr. I. CANTACUZINO.

Apărarea: *Știți dvs cine lucra circulările Generalului Cantacuzino? Le lucra personal adică, sau i le lucra alte persoane?*

Martorul: „*Știu că Generalul nu a lăsat nici-*

odată să iasă din mâna lui un lucru conceput de alții. Tot ce semna era absolut concepția lui. Știu că d-l General, la Predeal, nu putea scrie cu mâna sa, ci i se scria de alții, după concepția sa. Mi-a declarat Const. Reich că a fost de față când această scrisoare („*Mă lupt cu moartea*"..) *a fost dictată de General d-lui Codreanu. D-l Const. Reich a citit și el în jurnal că această scrisoare i se atribue d-lui Codreanu*.

Apărarea renunță la martorii: *Dongoroz, Mehedinți, Gerota, Hențescu, Gen I. Cantacuzino, C. Topa, Giugârtu, I. Foti, Ing. Ionică, C. Argetoianu, Arn. Roth.*

D-l Procuror: *Arată neregularitatea listei celor 4—5 martori ai acuzării. Rog să fie audiați ca informatori. Să fie interogați dacă sunt prezenți. Dacă Ghiocel nu este de față renunț la el.*

Martorul Ghiocel, strigat, nu răspunde.

Apărarea: *N'au fost citați... cu îngăduința d-lui Președinte.*

Procurorul: *Au fost citați ca martori. Au stat afară pe sală. Azi conf. art. 309 c. j. m. să fie audiați ca informatori. Să satisfaceți cererea apărării și să i citați pentru după amiază.*

Președintele dispune audierea lor ca inform.

Se introduce martorul acuzării audiat ca inform.

Informatorul IOAN HAGIU

D l Procuror: *Ce știe martorul cu privire la a doua circulară cu agenții?*

Martorul: „*Am 29 de ani și acum 4 ani am făcut parte din „Frățiile de Cruce"* (*n. n. o inadvertență*: *martorul nu putea fi în F. D. C. la vârsta de 25 de ani, întrucât în Frățiile de Cruce nu sunt primiți decât elevii de școală*) *Martorul informator se încurcă în răspuns, ocolește întrebarea d-lui Procuror, dând răspunsuri cari nu privesc procesul,*

lăsând în acelaş timp impresia că a venit cu depozi ţia învăţată de acasă, încât procurorul renunţă a-i mai pune alte întrebări. Mare ilaritate.

ULTIMUL CUVÂNT AL CĂPITANULUI:

„Aveţi în mâinile Dvs., nu viaţa mea, pe care o dau bucuros. Aveţi în mâinile Dvs., onoarea întregului tineret al neamului românesc”.

CUVÂNTUL APĂRĂRII

PLEDOARIA D-REI LIZETA GHEORGHIU, Advocată

Domnule Preşedinte, Onorată Curte,
Domnule Procuror General,

Aici în proces sunt două lumi: de o parte legea, de alta patima; de o parte adevărul, de alta rechizitorul; de o parte norma de drept, de alta violenţa. Şi această violenţă nu vine din opinia publică adevărată ca să treacă în ordonanţa definitivă ci începe din presa robită cenzurei, sau guvernului actual care continuă să difuzeze acuzări şi după ce aici în şedinţă au fost dărâmate până la unu. Sunt miazme care nu ar trebui să ajungă la sufletul nostru; apărare şi judecător.

Polemizând vă întrebaţi d-le Procuror General din vârful cărei piramide are dreptul d-l Codreanu să aspire la conducerea ţării.

Orator nu — spuneţi dvs. — un simplu avocat de judecătorie. Desigur, nu toată lumea poate avea talentul oratoric al Dvs., chiar atunci când un rechizitor se ceteşte, totuşi găsesc că nu oratoria e ceace lipseşte unei ţări ca a noastre, unde toată lumea vorbeşte şi nimeni nu realizează nimic.

Dacă orator înseamnă maestru pledant la tribunalele arbitrale contra Statului român sau pentru societăţi benefice contra bugetului acestui neam. Atunci aveţi toată dreptatea. D-l C. Z. Codreanu nu e orator.

Cum spuneaţi tot Dvs. mândria acestui neam nu trebue să îngăduie ca un Zelinschi să ne conducă.

De unde scoateţi Dvs. că Zelinschi este altul decât Zelea? De când Dvs. vă l ă s a ţ i copleşit de o campanie de presă jidovită şi nu verificaţi? Iată cum a fost Zelea Zelinschi şi cum fiul său este azi românul de care s'a alăturat ţara prin 500.000 voturi liber exprimate în Decembrie 1937.

Dar d-le Procuror General vreţi să ştiţi origina acestui nume?

ADEVĂRUL

ASUPRA ORIGIN. LUI CORNELIU ZELEA CODREANU

Prin cele ce vom arăta mai jos, nu voim să contribuim cu nimic la ofensa care se aduce fără nici-un menajament unor personalităţi din viaţa publică a României, purtătoare de nume cu sonorităţi streine.

Acei cari pun în discuţie publică origina etnică a lui Corneliu Zelea Codreanu, nu s'au gândit ei oare că prin aceasta pun implicit în discuţiune şi origina etnică a unui număr impresionant de dregători ai Ţării?

Ce vor fi zicând bunăoară, despre această campanie, D-nii Ministrii Iamandi, Franasovici şi Cancicov? Sau D-nii Generali si ofiţeri superiori ai armatei române: Ilasievici, Gorski, Sidorovici, Maca-

rovici. Samsonovici, Cihoski, Iacobici, Dombroski?

Ce vor fi zicând apoi alţii care, deşi poartă nume româneşti, ştiu că în vinele lor curg destul sânge străin (de exemplu cazul D-lui Prof. N. Iorga, care după afirmaţia s'a este de origină greacă.)

Noi ne întrebăm în ori ce caz cum de se trece aşa de uşor peste ei?

Pentru oamenii de bună credinţă, dăm aceste lămuriri asupra originii Căpitanului.

Dinspre tată, Căpitanul îşi trage obârşia dintr'o familie de răzeşi moldoveni, din satul răzăşesc I. geşti, situat în ţinutul Storojineţului din Bucovina. Străbunicul său dinspre tată se numea Simion Zelea (dela zale) trăgându-şi probabil numele dela îmbrăcămintea strămoşilor săi, ostaşi moldoveni, care mergeau la război îmbrăcaţi în zale

In timpul ocupaţiei austriace şi anume în epoca posterioară anului 1786, când Bucovina a trecut sub administraţia Poloneză, devenind, după expresiunea D-lui profesor Nicolae Iorga (Hristoire des Roumanins de Bucovina, pag. 61): „Un simplu district al Galiţiei„ numele acesta de Zelea a fost transformat de autorităţi, în şcoală sau în armată, în acela cu rezonanţă poloneză de Zelinschi.

Operaţia aceasta de polonizare a numelor moldoveneşti era de altfel generală în acea epocă, în Bucovina. Sistemul făcea parte dintr'un ansamblu mult mai vast de „persecuţiuni sistematice împotriva oricărui lucru care amintea în administraţii, în şcoală şi chiar în viaţa socială epoca Domnilor moldoveni" (N. Iorga, op. cit pag. 62).

Cel mai important obiectiv urmărit de Polonezi, era de a obţine pe orice căi, părăsirea credinţei ortodoxe şi convertirea Românilor la catolicism. D-l Prof N Iorga, ne spune că Românii nu puteau intra în învăţământ decât părăsind credinţa ortodoxă, iar

acei cari ţineau totuşi să îmbrăţişeze această profesiune, erau nevoiţi să treacă în Moldova.

Al **doilea** obiectiv urmărit de polonezi, era schingiuirea limbei româneşti pe care o considerau nedemnă de a fi vorbită, ca şi limba ţigănească.

Limba românească, ne spune un autor, (C-tin Morariu „Istoria Românilor Bucovineni", pag. 30), nu era suferită nicăeri în Bucovina pe timpul stăpânirei polecilor (Polonezilor) iar în şcoli era chinuită şi batjocorită cu o sălbăticie fără margini".

Păstrarea credinţei ortodoxe şi a limbei strămoşeşti, era aşadar, pentru românii bucovinei, în acele vremuri de umilire, o problemă de viaţă şi de moarte naţională. Şi era binînţeles, totodată şi semnul după care se deosebea Românul bucovinean ortodox, de Polonezii şi Austriacii catolici.

Orice om de bună credinţă care a citit în ziare actul de botez al profesorului Ion Zelea Codreanu, publicat în facsimile, a fost izbit de patru elemente cari dovedesc, împotriva titlurilor senzaţionale cu litere de o şchioapă, calitatea lui de Român:

1) Actul este scris în limba românească. Cu siguranţă că unui polonez nu i-ar fi venit în minte ideia să întrebuinţeze la botezul fiului său, limba noastră „ţigănească".

2) Numele de botez al tatălui, bunicului şi copilului, sunt pur româneşti „Neculai, Simion, Ion".

3) Copilul era botezat în credinţa ortodoxă.

4) Actul de botez poartă viza consulatului român din Cernăuţi. (polonizat în Czernovitz). Ori, la Consulatul român nu aveau dreptul să se adreseze decât cetăţenii austrieci, Români de origină etnică.

Singurul element străin, este deci terminaţia poloneză a numelui Zelinschi. Iată însă ce ne spune autorul nostru în această privinţă:

„Dară polecii nu sugrumau numai limba românească, ci şi schimonoseau pe polecie şi numele româneşti ale oamenilor noştrii, făcând din Român, Romanovicz, din Pietrar Cietrarscki, din Andrei Anriczuc, pentrucă vedeţi Dumneavoastră, codiţele vicz, ski. uc, sunt codiţe ale numelor ruseşti şi Domnii Poleci le aninau la numele Românilor bucovineni, ca să nu mai fie Români în Bucovina şi să poată zice: Iată că şi cei ce vorbesc româneşte nu's Români, că doar Romanovicz şi Andriczuc, nu sunt nume româneşti"

Şi astfel se întâmplă, că sub administraţia poloneză de pomină, dintre anii 1786 şi 1848, aproape trei sferturi din numele româneşti din Bucovina, s'au polonizat. Românii au început să se numească: Pietrarski, Iasinscki, Marmeliuc, Sidorovici, Zelinski, Drăcinschi, Samsonovici, Scavinchi, etc. etc. Pe episcopii Români îi chemau Andrievici, Ciupercovici. Blajevici, etc. După cum poetul român care a scris:

Limba noastră-i limbă sfântă,
Limba vechilor cazanii
Care-o plâng şi care-o cântă,
Pela vatra lor ţăranii.

purta numele rusificat de Mateevici, (în Basarabia), iar scriitorul ardelean Samuel Micu, se numea cu numele germanizat Samuel Klein.

Mai ales generaţia, care se ridică azi în Bucovina, din lumea satelor asuprite pe vremuri, este caracterizată prin preponderanţa numelor cu rezonanţă. sau terminaţiune poloneză.

Ei bine- dacă teoria acelora cari susţin că toţi purtătorii acestor nume sunt Polonezi, ar fi adevărată, atunci Polonia, — dacă şi-ar pune mintea — pe bună dreptate, ne-ar putea pretinde să se anexeze ţinutul Bucovinei din moment ce trei sferturi din el, este locuit de Polonezi!

Poate că atunci s'ar trezi să protesteze şi mulţi dintre cărturarii noştrii cari deocamdată preferă să rămână farisei.

Din fericire însă pentru unitatea noastră naţională, Statul Român a recunoscut din vreme, situaţia acestor nume înstrăinate şi a acordat mari înlesniri pentru redobândirea numelor vechi româneşti. Iată expunereape motive a legii numelui din 8 Aprilie 1936.

„In provinciile alipite, Românii băştinaşi de veacuri, au fost siliţi, pentru a se putea ajunge la o cât mai rapidă contopire a populaţiunii impilate, cu stăpânitorii, să-şi schimbe numele, în nume cu consonanţă străină.

Şi acum să reluăm firul povestirei noastre.

Aşa dar Simion Zelea, devine polonez, sub numele de Zelinschi. Fiul său Neculai Zelinschi, era de meserie pădurar. Iar satul, a preferat să i spună în loc de Zelinschi, cum era trecut în acte, „Pădurarul" sau mai bine şi mai frumos „Codreanul".

I-au spus deci: Neculai Zelinschi Codreanu.

Din căsătoria lui Neculai cu romånca Maria Anticu, rezultă Ion Zelinschi Codreanu, care trecând în Moldova, devine profesor de liceu la Huşi şi se căsătoreşte cu Eliza Brauner, Româncă ortodoxă (deşi cu nume german), iar în 1902, cere să i se preschimbe numele din „Zelinschi" Codreanu", în „Zelea Codreanu" adică cere să i se înlăture codiţa poloneză păstrându-şi numele strămoşesc de Zelea, împreună cu numele neoficial dar scump, al tatălui său: Codreanu

Corneliu Zelea Codreanu, este fiul său

Mama Căpitanului, Eliza Brauner, este fica româncei Mariţa Sârghi şi a lui Carol (Costache cum i se spunea) Brauner ortodox. Român după mamă, ca fiu al Româncei Elisabeta Cernea şi german nu-

mai din partea tatălui său, Adolf Brauner, de origină bavareză.

In concluzie, deci: dinspre tată, Căpitanul a moştenit numai sânge tare moldvenesc din viţa răzeşilor lui Ştefan Cel Mare, iar din partea mamei o singură picătură de sânge german într'un fluviu de sânge moldovenesc curat.

Iată în sfârşit şi povestea originei Căpitanului. Comparaţi acum adevărul cu mistificarea şi veţi socoti câtă cantitate de mişelie s'a vărsat şi se mai varsă asupra mişcării legionare.

Căci mi se pare a fi o mare mişelie, să loveşti pe strănepot cu aceleaşi arme pe care le-au inventat străinii împotriva străbunicului.

Iar faptul de a încerca şcoaterea din viaţa şi sufletul românesc al lui Corneliu Zelea Codreanu, prin folosirea unor astfel de campanii şi argumentări ni se pare a fi o mare şi temerară iluzie, egală cu impietatea, acelora cari ar încerca, bunăoară, eliminarea lui Mihail Eminescu, pentru motivul că în mod oficial s'a numit până la sfârşitul vieţii. Mihail Eminovici.

Mai vreţi să ştiţi ce spunea „Glasul Bucovinei" organ de propagandă pentru unirea politică a românilor de pretutindeni, din Cernăuţi cu data de 29 a lunei Noembrie 1918 în pag. I-a despre tatăl acuzatului. Dovezi? Iată:

„ION ZELEA CODREANU",

Unul dintre cei mai intransigenţi idealişti ai neamului nostru, neînduplecat prin nici o întorsătură a vremi şi luptând fără răgaz şi fără şovăire pentru drepturile clasei ţărăneşti, din rândurile căreia s'a ridicat şi a cărui port curat ca sufletul ţărănimii

îl poartă mereu, a sosit eri la Cernăuţi pentru a se bucura de fericirea ţărişoarei sale, la a cărei realizare a contribuit o viaţă întreagă.

Mânat de zborul sufletului său românesc a părăsit la 1898 oraşul Suceava, al cărui elev a fost şi de atunci n'a mai călcat pe pământul Bucovinei până în clipa, când glasul puternic al gliei Bucovinene şi-a chemat fii din toate părţile, ca să ieie parte la sărbătoarea izbăvirei sale.

Ion Zelea Codreanu a venit ca biruitor. Are mângâerea duioasă a luptătorului dârz, care-şi vede împlinită ideia pentru care a purtat un steag ce nu şi l-a plecat nimănui şi niciodată.

Maiorul român, viteazul decorat de atâtea ori în asprimea glorioasă a frontului, ţăranul fiu al acestor plaiuri, bine ai venit la noi

(ss) D. Marmeliuc
primar liberal al oraşului Cernăuţi

Dl C. Z. C. cu mână săracă şi suflet creştinesc a ridicat biserici şi troiţe pe care azi prigoana le dărâmă şi necinsteşte.

Eu cred că în acest chip vrăşmăşia se seamănă pe întreg întinsul ţării şi mâna care dărâmă poate oricând fi acuzată de necreştinătate, de necredinţă şi anarhie.

Vinovăţie mare o are pentrucă e consecvent tineretului şi gândurilor sale, tineret care simte puternic prin flacăra permanentă a vieţii. In tineret a găsit un spirit ca al său în mers spre mai bine şi patimă nestinsă de adevăr.

Acest tineret ca şi el va fi întotdeauna hotărât de a nu face tranzacţie de conştiinţă. Ori cât va trece drumul prin închisori, vor fi până la moarte hotărâţi să păstreze o structură naţională şi morală cu

sedimentarea și erarhizarea valorilor în această țară după criterii etnice și românești.

De aceia în tinerețea lui a hotărât să lege viitorul acestei țări de acest tineret, de intrasigență morală, care să nu fie capabil organic de a se integra rentabilei cariere a servilismului. D-sa a căutat o superioritate de viață, care să-și caute adevărata semnificație în conformitate cu un ideal moral al acestui neam.

Are misticisme pela locul lor, pleacă și se izolează în păduri și în munte, spuneați Domnule Procuror General, am impresia că nu cunoașteți nimic din sufletul românului dacă nu știți că întotdeauna el s'a înfrățit cu codrul și că în izolare gândul bun și sufletul i-se limpezeşte sădindu-se în Dumnezeire.

Ați mai spus că conrupe copiii și îndeamnă tineretul la răzvrătire Iată cum îndemna la 3 Martie 1937 pe studenții care plecau acasă:

1. O purtare de mare corectitudine.

2. O mare propagandă a credinței legionare, dar nu prin scandal, bătaie, discuție contradictorie, ci prin mărturisirea credinței:

„Cred în învierea României prin Legiune.
„Primesc orice lovitură,
„Indur cu bucurie orice chin,
„Dar cred în Biruința și Mântuirea Legionară a Neamului Românesc".

3. Deci nu ceartă, nu răsboire, nu discuții contradictorii ci prin mărturisire: Așa cred eu. Dumneata poți crede cum vrei.

4. Ca încheere cred că, cu închiderea Universităților, cu scoaterea din căminuri vi s'a făcut o mare nedreptate Suportați-o cu iubire.

V'a veni o zi când cei ce v'au făcut nedreptatea se vor rușina și se vor simți umiliți.

(ss) Corneliu Zelea Codreanu

Și vreți să mai știți cum la 26 Februarie 1937 îi era gândul la lovituri de Stat? Iată circulara, dacă martori ca Domnul General Antonescu, Sever Dan, Hodoș, nu fac crezare în fața Domniilor-Voastre:

Circulara No. 58

Către Șefii de Regiuni.

Rog comunicați legionarilor:

In urma înmormântării mucenicilor Moța și Marin, autoritățile s'au speriat, dar nu din cauza DEZORDINEI, ci din cauza ORDINEI, în adevar imprseionantă care a dominat tot timpul.

Imediat la câteva zile, au început declarații Ministeriale lipsite de cel mai elementar înțeles.

„Vrem să introduceem ordinea". Vom face totul pentru ca să restabilim ordinea Nu înțelegem nimic. Dece să apărați o ordine pe care nimeni n'o amenință?

Acum circulă zvonul că autoritățile ar voi să provoace cu orice chip, că se pune la cale un complot legionar, că se vor face perchezitii și arestări, căutându-se cămăși verzi și arme prin casele legionarilor.

Se poate ca acestea să fie numai simple svonuri de cafenea.

Totuși eu am obligația ca să atrag atenția legionarilor: 1. Niciodată mișcarea legionară pentru a birui nu va recurge la „ideia de complot" sau lovitură de Stat.

Consider aceasta ca o prostie.

Mișcarea legionară, nu poate birui decât odată cu desăvârșirea unui proces interior, de conștiință, a Națiunii Române.

Când acest proces v'a cuprinde pe majoritatea românilor și se va desăvârși, biruința va veni atunci automat, fără comploturi și fără lovituri de Stat.

Biruința pe care noi o așteptăm în modul acesta, este atât de mare, atât de luminoasă, încât niciodată nu vom admite să fie înlocuită cu o biruință eftină și trecătoare, născută din complot sau lovitură de Stat.

2. In caz de percheziții, ziua sau noaptea, legionarii vor deschide și vor primi autoritățile cu cea mai mare amabilitate.

La sedii unde se vor găsi legionari, la apariția autorității se va comanda „neutru onor".

3. Dacă legionarii, familiile și copiii lor vor fi bruscați, maltratați, atunci în cel mai mare calm și seninătate vor zice:

„DOAMNE, pentru biruința Legiunii, învrednicește-ne și pe noi de orice suferință și de o moarte ca a lui MOȚA și MARIN".

Acest ordin va fi afișat la toate sediile din țară.

(ss) Corneliu Zelea Codreanu

Vedeți și circulara din 2 Martie 1937, care arată linia de cuminţenie ce trebuie să o aibă studenții.

Dar de sigur pentru ca să fie o acuzare trebuia creiată atmosfera și a-l arăta ca element pus în conflict cu autoritatea și cu libertatea țării, conflict cu cei ce au puterea de a comanda.

Este important ca noi românii să creștem liberi.

Trebuie să avem curajul de a trage consecințele din ceiace avem sănătos în legile noastre — fundamentul aplicațiunii lor trebuie căutat în ordine și echitate.

Abuzul însă a măsurilor excepționale este întotdeauna de temut și pentrucă puterea executivă era ușor pe panta ilegalității, guverna cu ajutorul comod al decretelor lege, își făcea propaganda cu organele în sub ordine ale Ministerului de Interne, etichetând

ordinele abuzive cu „strict secret" „confidențial" dar care sub această etichetă ducea la autoritatea dela periferia țării ordine de abuz în contra opoziției, de înpiedecare a-și face propaganda electorală.

Domnul Maniu ne-a spus că avea 16 asemenea ordine pe care le legase în broșură ca să arate Parlamentului ce s'a putut face ca abuz în contra partidului său de către guvern. Că aceste ordine se discutau în Cameră cu toată eticheta de „strict" „secret" „confidențial" vedeți desbaterile Parlamentare din Mon of. No. 4, 22 Iunie 1931. Când aceasta era practica la noi, cum se poate vorbi de trădare în ceace-l privește pe Dl C. Z. C. ca șef al mișcării legionare? Este oare serios?

CONCLUZII

In drept

Din redacțiunea atât a ordonanței definitive cât și a rechizitorului domnului Procuror — Militar — nu mai vorbim, de deciziunea Camerii pe punere sub acuzare, care este o foarte palidă reeditare a cuprinsului ordonanței definitive și Rechizitoriului — se constată din prim moment că Domnii Magistrați Militari au căutat în mod special și cu tot dinadinsul a creea, înainte de a fixa imputațiunile aduse învinuitului, o anumită coloratură, o atmosferă procesului. Era de altfel metodic pregătită de autoritatea dinafară magistraturii militare, această atmosferă. prin comunicări oficiale, publicațiuni trunchiate și de așa zise „piese inculpatoare" înainte de a se fi pronunțat în vre un fel Justiția, comentarii speciale prin radio, utilizându-se întreaga gamă a posibilităților oficiale pentru a se „pregăti" din punctul de vedere al atmosferii procesul acuzatului de azi. Era normal deci ca Domnii Magistrați Militari „să prindă" a-

ceastă dorință a autorităților superioare care s'au pronunțat mai înainte în proces, — și așa se explică, că trei sferturi din rechizitorul Domnului Procuror General și din ordonanța definitivă să se ocupe de atmosfera imputațiunilor și numai restul, de acuzațiunile propriu zise.

Se vede din Rechizitoriul Domnului Procuror General, în extenso în toate ziarele, ordonanța definitivă nefiind decât doar copia acestui Rechizitoriu probabil, că întregi capitole sunt consacrate 1. „Sistemul de organizare tainică — clandestină a Legiunii, având ca bază „cuiburile". 2. Activității clandestine conspirative „a legiunii". 3 Organizațiuni paramilitare „a legiunii". 4. Pregătiri teroriste „a Legionarilor". 5. „Captării tineretului minor".

Desigur toate afirmațiunile cuprinse în aceste capitole de „atmosferă" n'au nici o legătură cu imputațiunile de trădare prin deținere de acte, singurul fapt care se punea atunci în sarcina inculpatului.

S'a examinat, cu ocazia concluziilor în fapt ce reprezintă în realitate acele capitole de atmosferă, ne referim la ele în concluziile ce le punem în în drept, – numai pentru a accentua că fiind străine de infracțiunile supuse judecății, n'au ce căuta în discuțiunea juridică, în deosebi că dreptul trebue să fie ridicat deasupra calculelor odioase de oportunism, spre a releva dreptatea și echitatea.

Acuzațiunile aduse inculpatului au fost încadrate în primele două capitole ale codului nou penal,

Primul capitol privește crimele și delictele contra siguranței exterioare a Statului, iar cel de al doilea se referă la siguranța interioară.

Totuși, Corneliu Zelea Codreanu a fost socotit un delicvent numai în ce privește siguranța exterioară a Statului, — apoi, după ce își dase Rechizitorul domnul Procuror Militar și se publicase în

toate ziarele constatându-se de D. Sa numai o singură faptă, de deținere de acte secrete, — mai târziu, tot D. Sa, tot Domnul Procuror, așa spune ordonanța definitivă, având dosarul, acelaș dosar, a mai constatat două fapte: „răsvrătirea" și uneltirea contra ordinei sociale, pe care de asemeni le pune în sarcina inculpatului, — iar domnul Magistrat Instructor n'are decât să se ralieze și D-Sa acestui "subsidiar" de fapte.

Dar este foarte semnificativ, cum e posibil ca domnul Procuror Militar să aibă aceleași dosare, aceleași probe—căci Domnul Magistrat Instructor n'a făcut altceva decât a luat interogatorul inculpatului — toate piesele aparțineau și toate d o v e z i l e au fost adunate de Domnul Procuror – și, totuși – deși D. Sa constatat un singur fapt, publicat oficial, mai mult Domnul Procuror spune categoric în concluziile Rechizitorului că îl trimite în judecată pentru acest fapt, — mai târziu adaugă încă două din inițiativa D. Sale, cum spune ordonanța definitivă, pe aceleași, dar absolut pe aceleași elemente. Se știe că Parchetul este unul și indivizibil, — deci nu poate, în acelaș dosar, pe aceleași piese să fie desavuat un domn Procuror de altul.

Pentru Corneliu Z. Codreanu s'a întâmplat și acest lucru, — îl repetăm căci este deosebit de semnificativ în proces; se dă Rechizitorul de trimetere de Domnul Procuror pentru un fapt, — pentru ca apoi să se afirme în ordonanța definitivă că Domnul Procuror având din nou aceleași dosare să mai constate două fapte, — iar domnul Magistrat Instructor nu face decât să-și însușească această constatare.

Iacă deci, evident ca lumina zilei și definitiv câștigat pentru cauza acestei dezbateri, — că faptele din urmă au fost adause peste ceeace cuprinde Rechizitoriul domnului Procuror publicat în toate ziarele

ca rezultat al cercetătorilor făcute împotriva activității mișcării legionare și care act constitue geneza procesului judiciar. Nu ne putem închipui că domnul Procuror a voit să acopere aceste fapte, ci este categoric că ele n'au rezultat de nicăiri, iar ordonanța definitivă fiind exclusiv o reproducere a Rechizitorului domnului Procuror, pe aceleași probe, acte și elemente, desigur nu poate să rețină două fapte în plus, decât prin denaturare de fapte și flagrantă nesocotire a realității lucrurilor.

Prin urmare, crimele privind siguranța interioară a statulului sunt puse ca un adaus la aceea privind siguranța exterioară a Statului, și aceasta din urmă a primit calificativul de trădare.

Trădare, înseamnă o acțiune potrivnică intereselor țării tale, în interesul unei țări străine. Nu se poate presupune o trădare fără acel „animus hostilis", față de țara ta. Să fii un dușman al țării tale, punându-te în serviciul unui Stat străin.

Trădare fără intenții de a divulga nimănui nimic fără gând de a utiliza în scop dăunător intereselor țării actele secrete de Stat ce le ai, nu e posibil.

Insuși art. 191 Cod Penal spune că trădătorul trebue să fi săvârșit faptul material spre al procura, transmite sau comunica inamicului sau agenților lui, ori unei puteri străine, sau agenților acesteia.

In speță, nici Rechizitorul, nici ordonanța definitivă nu pot constata vre un „animus hostilis" față de țară, nu pot preciza și reține că deținerea de acte s'a făcut cu scopul de a prejudicia interesele țării. Și atunci de ce eticheta de trădare?

Infracțiunile încadrate în articolul 191 și 2 sunt deținere de acte interesând siguranța exterioară a Statului și reproducerea în parte în public a acestor acte.

Facem o mică paranteză pentru a arăta că ordinul de urmărire, Rechizitorul și decizia Camerei de acuzare, califică fapta numai de deținere de acte, nu și de publicare.

Care este însă interesul în speță?:

Se vede din actul de acuzare că în sarcina inculpatului se pune deținerea celor 6 acte socotite de natură a interesa siguranța Statului.

Domnul Procuror Militar găsește pentru infracțiunea încadrată în art. 191 punctul 1 și 2 Cod Penal cinci elemente componente, domnul Magistrat Instructor prin ordonanța definitivă numai patru elemente componente, dar discută aparte fiecare aliniat, considerând că aliniatul 1 și 2 ale articolului 191 Cod Penal cuprind două infracțiuni deosebite.

Și unul și celălalt din domnii Magistrați Militari au omis însă un element esențial, — anume pe acela al bunei științe că actul este din acelea enumerate la art 190 Cod Penal.

De observat că art. 191 nu vorbește de act secret sau confidențial și deci nu interesează dacă actul poartă eticheta secretului sau confidențialului. Art. 191 punctul 1 și 2 spune precis să fie vorba de „planuri, scripte sau documente menționate în art. 190"

Deci trebue să fie vorba de acte prevăzute de art. 190 Cod Penal, — iar acest articol spune că nu orice nu trebue divulgat, ci numai acte care interesează siguranța Statului, mobilizarea și concentrarea armatei, etc.

Prin urmare nu e suficient ca deținătorul să fi cunoscut eticheta de secret sau confidențial a actului incriminat, ci el trebuia să știe că acel act

interesa siguranța Statului, apărarea teritorului etc.

In speță nu numai că nu se afirmă că inculpatul cunoştea că e vorba de acte interesând siguranța Statului, dar se vede cât de colo că acele acte se bazează pe invenţiuni, pe nerealități, din care cauză chiar existenţa însăşi a actului este îndoelnică.

In orice caz, nici Rechizitorul domnului Procuror, nici ordoanța definitivă, nici decizia Camerei de acuzare nu rețin şi nu afirmă că inculpatul cunoştea natura actelor incriminate, — adică ştia că ele interesau siguranța Statului.

Repetăm, nu e suficient să fi văzut şi ştiut eticheta de secret sau confidențial, căci legea nu se ocupă numai de acte secrete, ci aceste acte mai trebue să aibă în cuprinsul lor caracterul de secret, interesând siguranța Statului.

Pe de altă parte art. 190 şi 191 C. P. se integrează capitolul I a titlului I Cartea II-a Cod. Penal, care arată că se referă la „Crime şi delictele contra siguranței exterioare a Statului".

Dar poate se va spune; e o simplă nomenclatură, o etichetă care poate fi greşită. Să vedem însă ce spun autorii legii

Autorii legii, enumără ei însăşi infracțiunile cari se referă la siguranța exterioară a Statului şi printre acestea sunt cuprinse şi cele din art 190 şi 191 C. P.

Iar pentru siguranța exterioară arată aceiaşi autori că trebue să fie pusă în pericol existența Statului, cu concursul unor „factori externi".

De nimeni nu s'a afirmat că ar fi avut „factorii externi" vr'un rol de ținerea actelor secrete şi că ar fi putut atinge divulgarea secretelor, însăşi existența Statului, — când ele sunt de natură pur electorală şi cel mult indicau mijloacele de represiune abuzive

față de organizația politică internă, care activa legal.

Dacă este exclus ca actele să privească siguranța exterioară a Statului, ca atare nu îndeplinesc caracterul actelor prevăzute la art, 190 C. P.

Acte al căror cuprins este fictiv, acte prin cari în mod abuziv se dictau măsuri ilegale împotriva unei organizațiuni care ființa legal, acte cari prin nimic nu serveau la asigurarea ființei Statului sau la conservarea existenței lui, nu puteau fi socotite ca unele ce interesează siguranța Statului.

Dovadă că şi alte organizațiuni politice au posedat acte de asemenea natură şi n'au avut nici un neajuns din această pricină, este ziarul „Dreptatea" ziarul Național Țărănesc care pe coloane întregi a publicat ordine secrete ale comandamentelor superioare ale Jandarmeriei şi Ministerului de Interne şi nu s'a luat nici o măsură, căci era evident că acele ordine nu puteau fi socotite ca interesând siguranța Statului.

A da caracterul de trădare şi a sancționa cu muncă silnică, deținerea unor acte administrative, este un fapt ce depăşeşte orice măsură.

A încadra apoi, aceste acte în acelea interesând siguranța exterioară a Statului, este o monstruozitate juridică

Dar s'a mai adăogat încă două infracțiuni, — de o temerară consistență atât materială cât şi juridică.

Cine ar avea în mână piesa adresată „Excelenței Sale Adolf Hitler" ar rămâne uimit cum a putut această piesă să fie obiect de inculpațiune penală.

Totuşi s'a încadrat în art. 209 pt. 4 C. P.

Acest articol vorbeşte de o persoană sau asociație din străinătate cu caracter internațional.

Insistăm, nu recunoaştem piesa, este inventată şi neveridică, mai mult, am cerut să se aducă autorul acestei scrisori, d-l Thanir şi am cerut şi expertiza grafică, indicând piesele de comparaţie cu piesa dela pag. 520, vol III.

Dar chiar aşa cum este, nu se poate sub nic un motiv, integra în art. 209 pt. 4 C. P. s'au în vreun alt text respectiv. i

In adevăr, art. 209 pt. 4 pune drept condiţie juridică ca: legătura să fie cu o persoană sau asociaţie cu caracter internaţional, — apoi să fie făcută legătură cu scopul de a primi instrucţiuni sau ajutoare, pentru pregătirea revoluţii sociale.

Care este asociaţia cu caracter internaţional, sau persoana care serveşte o atare asociaţie, cu care ar fi intrat în legatură inculpatul? Ordonanţa definitivă din decizia Camerei de acuzare să sfieşte să o numească şi bine face, căci publicându se pasagiul respectiv s'ar fi ajuns la ridicol. Căci, piesa inculpatoare — vorbeşte de naţional socialismul german; — chiar mai mult: a se vedea că priveşte pe Führer-ul Reichului German, pe d-l Hitler.

Ori a susţine că un stat rasist — cu o ideologie accentuat noţionalistă — ba chiar şiovin naţionalistă — are caracterul internaţional, este a friza orice bun simţ.

Deci condiţiunea neapărat ca legătura să fie cu o asociaţie că caracter internaţional nu există în speţă, astfel ca articolul 209 pt. 4 C. P. nu poate fi pus în sarcina acuzatului.

Legiuitorul Codului Penal prin dispoziţiunile art. 209 s'a gândit la comunism, care are caracter internaţional. Or a face aplicabil un text care priveşte exclusiv pe internaţionalii — comunişti, naţionaliştilor este mai mult decât imposibil.

Dar textul cere instrucţiuni şi ajutoare.— Or, ce instrucţiuni şi ajutoare rees din corpul delict? Nimic! Deci chiar aşa, piesa cum este inventată— nu are deloc caracterele unei piese inculpatoare şi aplicarea art. 209 care se referă la fapta de uneltire contra ordinei sociale nu şi poate avea rostul.

Ultima faptă de răsvrătire, deasemeni nu are nici o consistenţă în drept pentru acuzat.

In adevăr textul spune că infractorul „să fie înarmat". Deci cere un act pozitiv săvârşit prin acţiunea personală a acelui invinuit.

Ori de nicăeri nu reese că acuzatul a înarmat sau a dat dispoziţiuni să înarmeze. Că s'au găsit la unii legionari şi nelegionari arme uzate, explicaţia aţi auzit-o: erau cea mai mare parte foşti militari şi apoi cum putea fi făcut răspunzător şeful unei mişcări, dacă s'au găsit astfel de arme la un locuitor, căci trebue dovedit altceva, anume că eu am dat arma sau i-am înlesnit să şi-o procure şi pentru un anume scop; pentru răsboi civil.

Dar de unde a reeşit răsboiul civil? De nicăeri, pentrucă nu-i suficient să se spună că s'au găsit arme şi este ridicol a se afirma că cu armele găsite s'ar fi putut deslănţui un răsboi civil. Dar trebue arătat şi dovedit concursul de fapt — înţelegerea pentru un răsboi civil între mine care se presupune că te-am înarmat şi între tine care ai primit a fi înarmat în vederea războiului civil. Ori de unde a rezultat această înţelegere? De nicăeri şi nu s'a accentuat cu nimic.

Tot astfel. depozitele, nimeni şi de nicăeri nu se constată că acuzatul a înfiinţat depozite de arme. Or legea aceasta cere. Lasă că depozitele numai depozite nu sunt, căci dacă s'a găsit câteva arme într'un anume punct al ţării, e riscat a spune că aceasta ar constitui un depozit.

Răsboiul civil, impune o înţelegere dela provocator la provocat — dar acuzatul se vede trimis singur în judecată. — Ori este posibil un răsboi civil în care figurează un singur acuzat? Dar gândiţi-vă domnilor Judecători, e posibil aşa ceva?

Dacă în realitate era vorba de un răsboi civil — sala aceasta ar fi neîncăpătoare numai pentru acuzaţi, căci nu se poate răsboi civil decât printr'o înţelegere între executant şi provocator şi ambii sunt vinovaţi faţă de legea penală. Deci dacă n'ar fi trimis în judecată odată cu mine instigator sau persoana care te-am înarmat şi pe cei cari materialmente trebuiau să facă răsboiul civil—nu mai poate fi vorba de răsboi civil, c ă c i repetăm că nu e vorba de o înarmare pur şi simplu căci înarmarea este pentru răsboiul civil — deci executantul a acceptat finalitatea urmărită de mine instigator şi deci la răspundere trebue să fie alături de mine, pentru a răspunde şi cel înarmat, căci şi el a acceptat a face răsboi civil.

Din acest punct de vedere nu se poate eşi căci lucrurile arătate nu numai că se bazează strict pe textele de lege, dar sunt impuse de bunul simţ.

In concluziuni — infracţiunile puse în sarcina acuzatului nu rezistă condiţiunilor juridice impuse de lege.

Iar legea trebue respectată, căci gândiţi-vă care este situaţia unuia care ştie că a fost condamnat peste lege, prin fărădelege.

Societatea nu poate să accepte atari soluţiuni, bazate pe arbitrar şi bunul plac.

Domnule Preşedinte, vă rog să credeţi că ne făcând politică nu pot fi orbită de interese şi patimi politice. Sunt numai avocată, iar politica mea este a fi o româncă respectuoasă faţă de legile ţă-

rii mele pe care am jurat şi pe această linie încrezătoare în jurământul ce aţi făcut şi dvs. ca Judecător şi Militar, aştept verdictul de achitare la toate pârele ce pe nedrept s'au făcut contra Domnului Corneliu Z. Codreanu.

Pledoaria d-lui C. Hentzescu-avocat

Domnule Preşedinte, Onorat Tribunal

După pledoariile confraţilor mei, latura Juridică a procesului mi se pare definitiv lămurită. Nu voi mai insista deci asupra ei.

Ceeace însă socot necesar, e deu analiza de aproape latura lui politică. Căci cu toate că în Rechizitorul onoratului Domn Procuror General, acest aspect al procesului e trecut complect în umbră, totuşi sunt convins că numai caracterul politic al speţii de faţă a fost faptul determinant al urmăririi penale.

Corneliu Z. Codreanu se prezintă astăzi în faţa D-voastră pentru cele mai abjecte crime din Codul nostru penal. Incercare de rebeliune, tentativă de răscoală, revoluţie, trădare; iată faptele uluitoare de cari trebue să răspundă D-Sa astăzi în pretoriul acestei instanţe, iată învinuirile ce i se aduc.

Să vedem deci — după analiza juridică a procesului făcut atât de strălucit de confraţii mei — dacă acţiunea din ultimul timp a Domnului Corneliu Z. Codreanu poate lăsa pentru un om cu bun simţ, obiectiv şi cinstit cel puţin impresia că acesste invinuiri ar putea avea un fundament cât de şubred.

Ştim cu toţii că politica „GĂRZII DE FIER" şi pe urmă a partidului „TOTUL PENTRU ŢARĂ" este, o politică de dreapta având oroarea comunismului şi a desmăţului social.

Corneliu Z. Codreanu din frageda sa copilărie a fost crescut în mediul, în care disciplina şi simţul erarhiei stăteau la baza educaţiei cetăţeneşti. Elev la Mânăstirea Dealului, Liceul model înfiinţat de neînfricatul patriot Nicolae Filipescu, Corneliu Codreanu şi-a format spiritul în atmosfera înălţătoare a exaltării permanente a jertfei de sine. N'a apucat însă să stea multă v r e m e la poalele munţilor, respirând aerul tare de acolo ci răsboiul încă de copil, la aruncat în vâltoarea vieţii. Depoziţiile martorilor ce s'au perindat prin faţa D-voastră coroborate cu însăşi declaraţia acuzatului, vi l-au arătat preocupat în acele timpuri tragice numai de soarta ţării lui. A întovărăşit pe tatăl său pe front ca cercetaş, luând parte la răsboiul acesta în prima lui fază şi nu s'a despărţit decât în clipa când tatăl l-a pus în faţa răspunderilor sale ca fiu mai mare, — singurul bărbat pe care familia sa îl avea pentru a o sprijini.

Iată primele trăsături ale caracterului lui Corneliu Codreanu

Cele ce urmează: lupte ca student al Universităţii din Iaşi contra propagandei destrămătoare comuniste, predicată în acele timpuri tulburi chiar de pe înălţimea catedrei profesorale, mişcările de stradă pentru a birui toropeala opiniei publice, înălţarea drapelului tricolor în locul celui roşu sunt consecin-

ţele fireşti ale unei convingeri patriotice adânc înfipte în sufletul acestui om.

Aţi ascultat martori ajunşi la cele mai înalte trepte ale erarhiei sociale, făcându-vă în mod cu totul obiectiv fizionomia morală a acuzatului, în lupta sa dârză pentru a-şi realiza convingerile pornite din-tr'o adâncă credinţă.

Dar trecând peste această perioadă, să revenim acum la acţiunea sa politică din ultimul timp şi să o analizăm trăgând din ea concluzile ce se impun.

Cum am mai spus-o la început, acţiunea tineretului intrat în cadrele Mişcării Legionare e inspirată de doctrina naţionalistă, doctrină ce pune accentul mai mult pe sentimentul naţional lăsând în umbră preocupările sociale ce împing la sfâşieri şi lupte intestine.

N'avem decât să privim la spectacolul anarhiei spaniole ca să ne dăm perfect de bine seama unde duce intrasigenţa doctrinară, atunci când nu ţine nici o socoteală de necesitatea supremă dea salfgarda unitatea sufletească a unei naţiuni.

Ei bine, cu toate exemplele, nu numai din Spania dar şi din alte ţări din apus, cu o civilizaţie superioară nouă, unde rivalitatea dintre dreapta şi stânga a alunecat pe terenul duşmăniei personale, a urii fraticide, Corneliu Codreanu a ştiut să menţină mişcarea sa de dreapta numai în cadrul unităţii sufleteşti a Neamului Românesc.

El deşi sub steagul regenerării naţionale, s'a ferit de a porni la luptă în contra proprilor lui fraţi, căci şi a dat seama prea bine că atât aşteaptă duşmanul din afară şi din năuntru pentru a ne da lovitura de moarte. Nu spun eu aceasta, o declară în-

săşi acuzatul în declaraţiunile sale publice, făcute într'o vreme când nimănui nu'i putea trece prin cap că va avea să apară vre odată — în faţa Tribunalului Militar.

Dar ceva mai mult: aduceţi-vă aminte în ce condiţii s'au făcut alegeri parţiale acum doi ani Cete înarmate cutreerau satele, unele susţineau o tabără, altele pe cealaltă. La Mehedinţi în special a fost un fel de repetiţie în mic a tacticei răsboiului civil. Ei bine, la aceste jocuri premergătoare anarhiei, Corneliu Codreanu n'a luat parte. Iar atunci când la 20 Decembrie partidul „Totul Pentru Ţară" a pus şi el liste de candidaţi, cea dintâi grijă a lui Corneliu Codreanu a fost să împiedece destrămarea ţării, încheind cunoscutul pact de neagresiune cu partidul Naţional-ţărănesc şi altele deşi ştia prea bine că va fi expus atacurilor politice Totuşi — din patriotism adevărat, Corneliu Codreanu a ferit România de sguduiri ce-i puteau primejdui unitatea.

Dacă acest om ar fi urmărit revoluţia socială şi rebeliunea, nimic nu era mai uşor decât, lăsând ura să clocotească, să profite, dând apoi lovitura catilinară.

Corneliu Codreanu n'a fost însă un rebel, n'a fost un agitator urmărind ascensiunea sa politică prin orice mijloace, el a fost călăuzit de interesele supreme româneşti cari reclamau ordine, disciplină şi armonie sufletească. Pactul încheiat la sfârşitul anului 1937 dovedeşte nu numai maturitate politică, curaj civic, dar şi un superior sentiment de răspundere personală.

Să trecem mai departe. Domnul Octavian Goga este chemat. Noi alegeri se anunţă. Campania elec-

torală se prezintă de astă dată sub aspecte şi mai întunecate. In Moldova, în Basarabia, în Bucovina patimile fierb, un vânt de nebunie pare a se fi abătut asupra ţării noastre. In judeţul Ilfov un grup de tineri legionari din partidul „Totul pentru Ţară" ducându se cu o camionetă în propagandă se întoarce cu doi morţi. Care este reacţiunea imediată a lui Corneliu Codreanu? Sete de răsbunare? Nu, dar un sentiment de adâncă îngrijorare românească

Domnul Gen. Antonescu chemat ca martor v'a expus conversaţia avută cu Corneliu Codreanu imediat după înregistrarea faptului.

Ce a făcut acuzatul de azi pentru a împinge ţara pe povârnişul fatal pe care se angajase? Nu numai că n'a făcut nimic pentru a accentua anarhia, dar a avut singurul gest capabil de a o înfrâna: s'a retras din propaganda electorală.

Iar atunci când a luat contact direct cu Preşedintele Consiliului de atunci: Octavian Goga—după declaraţiile unuia din intimii săi colaboratori Alexandru Hodoş fost Secretar la Preşidenţie — la obiecţiunile grave ridicate de regretatul patriot, că acţiunea naţională poate fi definitiv compromisă în cazul când lupta dintre cele două tabere de dreapta naţionalistă ar continua, Corneliu Codreanu într'un gest spontan a oferit domnului Goga retragerea sa din alegeri.

Care e partidul capabil de asemenea jertfă în interesul liniştii publice şi pentru biruinţa credinţii lui?

Ei bine, am revelat această atitudine a lui Corneliu Codreanu din ultimul timp pentru a demonstra că ea este în absolută contradicţie cu rechizitorul şi cu acuzaţiunile ce i-se aduc căci, e departe de a fi pregătit o atmosferă favorabilă rebeliunei şi răsboiu-

lui social, a avut din contră darul de a linişti spiritele şi de a feri România de sfâşieri.

Şi din acest punct de vedere, pot să o spun cu toată convingerea: Corneliu Codreanu, prin atitudinea sa recentă a bine meritat de la Patrie.

Dar, Domnule Preşedinte şi Onorat Tribunal, însă-şi educaţia legionarilor vădea o orientare cu totul nouă în viaţa publică românească. Ceeace caracterizează acţiunea tineretului strâns în jurul lui Corneliu Codreanu e dispreţul satisfacţiilor materiale. De aceea nu vedem în propaganda electorală ce o intreprindeau nici o răscolire de revendicări, nici o făgăduială mincinoasă, nici o aţâţare a sărăcie masselor. De aceia acuzaţiunea ce i-se aduce lui Corneliu Codreanu c'ar fi urmărit o revoluţie socială, o socotim vădit nedreaptă.

Ceeace a avut darul să răscolească duşmănii ireductibile acuzatului ce stă în faţa Domniilor Voastre e faptul că ceeace caracterizează viaţa obişnuită a partidelor îi este cu totul străin. Pornind dela ideia că România nu va juca în lume rolul la care aspiră, decât în clipa când vom reuşi să ne înălţăm la o concepţie superioară a vieţii, Mişcarea Legionară a reuşit să smulgă generaţia nouă din cloaca materialismului vulgar, manifestându-se prin opere de interes obştesc, ridicări de diguri, construcţii de Biserici, legionarii au dovedit că au ajuns un alt plan de viaţă străin ariviştilor şi sperţarilor ce au invadat politica românească. Iată ceece nu se poate ierta acuzatului de astăzi. A forma astfel de oameni e într'adevăr o primejdioasă răsvrătire!

Dar punctul culminant la atins prin jertfa eroică a lui Moţa şi Marin. Prin dispreţul morţii, manifestat

într'o cauză ce nu atingea direct interesele româneşti, aceşti martiri creştini au dovedit lumii întregi că virtuţile româneşti n'au fost încă înăbuşite. Căci ori din ce punct de vedere ar fi privită jertfa lor, ea este un act de eroism care cinsteşte şi înalţă neamul românesc.

Domnule Preşedinte şi onorat Tribunal, ceremonia ce a marcat funerariile lui Moţa şi Marin la Bucureşti, dovedeşte că acţiunea „Gărzii de Fier" începuse a intra în adâncimea sufletelor. Nu sunt decât un observator imparţial. Ceeace am constatat eu, alţii de bună credinţă sunt convins că au constatat la rândul lor.

Dar actul martirilor dela Majadahonda n'a avut numai repercusiuni hotărâtoare asupra mentalităţii publice, el a deschis ochii fără îndoială în primul rând aceluia ce purta răspunderea directă a politicii „Gărzii de Fier", lui Corneliu Codreanu.

Sunt convins că acţiunea atât de cuminte din ultimele luni, manifestată prin acorduri electorale şi mai pe urmă hotărârea de a se retrage din alegei, a fost determinată de spectacolul înfiorător al tragediei spaniole, pe care supravieţuitorii români le-au adus şi transmis celor de acasă.

Fără îndoială că un om care reuşeşte să sădească în suflete o neţărmurită credinţă şi mai ales puterea de a te jertfi, ei, nu poate fi privit cu nepăsare.

Mişcarea Legionară, se poate cu drept cuvânt, mândrii cu aceşti eroi. Iată ceeace înspăimântă pe toţi profitorii politicei româneşti, pe toţi cei ce se târăsc ca râmele gunoaielor. Iată crima pentru care

Corneliu Codreanu e chemat să răspundă astăzi în fața Domniilor Voastre.

Dacă acest om era împins de o ambiție nestăpânită, ar fi îmbrățișat intrasigența ideologiilor străine, dacă ros de setea de putere ar fi dat drumul patimilor politice, dacă într'un cuvânt ar fi pus foc țării, fără îndoială că n'am fi fost astăzi aici. Faptul că n'a servit de instrument unor forțe străine vieții românești, în clipa când a socotit că liniștea Țării e primejduită. faptul că s'a manifestat mai mult pe terenul național, decât pe cel strict politic. iau creeat dușmăniile înverşunate ce l'au adus aici, în acest pretoriu.

Domnul, Președinte și Onorat Tribunal.

S'a făcut o largă publicitate răspunsului la interogator al lui Corneliu Codreanu. după ce rechizitoriul domnului Procuror General pusese în curent opinia publică cu faptele ce i se impută. Acei ce au organizat această publicitate au socotit-o ca o supremă abilitate. Lovitura însă nu numai că a dat greș, dar a avut cu totul alt efect. Căci nu numai Juriștii și-au putut da seama din cetirea interogatorului acuzatului că nimic din ce i se pune în sarcină nu stă în picioare, dar opinia publică, țara întreagă s'a convins astăzi că acest proces nu e decât o odioasă înscenare.

Iată rezultatul la care s'a ajuns. Și după ce această convingere unanimă ați format-o tuturor, se poate oare să eşim din aceste tragice desbateri cu un verdict de condamnare?

Domnule Președinte și Onorat Tribunal

N'am venit la acest proces să fac o manifestațiune politică. Nu sunt legionar. Am făcut o altă

politică, decât aceea a „Gărzi de Fier". Dacă sunt totuși aici, prezența mea vă rog să v'o explicați numai prin adânca îngrijorare a unui patriot român despre viitorul țării sale.

Gândiți-vă domnilor judecători Militari că, acuzatul a jucat un rol determinant în ce privește orientarea tineretului român din Universități. Intr'un timp când în alte țări elanul generației noi se manifesta mai mult pe tărâmul luptei sociale, când aspirațiile de egalitate și era privilegiilor sociale călăuzea pe studenți — împingându-i pe nesimțite în câmpul teoriilor comuniste — Corneliu Codreanu a fluturat la noi numai culorile românești Fiu de profesor, exilat voluntar din Bucovina, el nu reprezintă decât burghezia de mijloc, rezervoriul mărirei, a bunului simț, al echilibrului social Că în această încleștare de înălțare a curs sânge de o parte, și de alta, nimeni nu o neagă. Firul călăuzitor al acuzatului de astăzi e însă neîndoelnic desprins din cea mai curată iubire a neamului și a Țării Românești Iată constatarea pe care orice om obiectiv ar trebui s'o proclame fără reticențe.

Și acum, domnule Președinte și Onorat Tribunal, gândiți-vă ce s'ar putea întâmpla cu această generație nouă, crescută în sentimentul ideii naționale în cazul când Corneliu Codreanu ar păşii mâine sub bolta rece a ocnii. Căci ați venit aici să judecați nu atât faptele acuzatului ci mai mult acțiunea sa întreprinsă în mijlocul tineretului.

Revolta le va răscoli sufletele în fața unei ispăşiri atât de nedrepte și va determina nu numai un val de desnădejde, dar și de dispreț al ordinei instituite, ce va împinge generația nouă tocmai pe povârnişul de unde o sentință condamnatoare pare

a vrea s'o smulgă. Vă vorbesc cinstit, din inimă, ca un om deplin conştient de importanţa cuvântului rostit în aceste clipe. Nu creaţi domnilor Judecători Militari, ireparabilul. Daţi-vă seama că dacă România Mare a fost realizată prin cucerirea graniţelor istorice, ea nu e încă deplin consolidată.

Multe duşmănii ne pândesc, nu numai din afară dar şi din năuntru. Datoria noastră de Români este de a veghea permanent ca sufletul naţiei noastre să nu fie ros de cancerul revoltei stările.

Sentinţa domniilor Voastre poate să determine multe. Reflectaţi deci adânc asupra consecinţelor ei.

Trăim în cea mai primejdioasă epocă a isoriei universale. Concepţiile referitoare la viaţa statelor la dreptul individual, la libertăţile publice se ciocnesc violent în arenă. Prin poziţia pe care o ocupăm în Europa, noi suntem un fel de piatra de hotar al ideologiilor rivale.

Ţară de bun simţ şi de toleranţă, să ne ferim a intra în vâltoarea luptelor intestine. Şi mai ales să nu creem între autoritatea de Stat şi cetăţean numai un raport de forţă.

Domnule Preşedinte şi onorat Tribunal.

Dar problema ce o pune acest proces constiinţelor domniilor Voastre mai prezintă un aspect pe care am datoria de a vi-l înfăţişa. Mişcarea „Gărzii de Fier" reprezintă cum v'am mai spus o, o acţiune tânără, o acţiune a cărei judecată obiectivă numai cei ce vor veni după noi vor avea s'o pronunţe.

Dar încă de azi poate fi considerată, ca o reacţiune firească contra străinismului parazitar şi a inereţiei româneşti.

Din acest punct de vedere ea merită toată atenţia şi tot sprijinul adevăraţilor patrioţi.

Nu săpaţi o prăpastie între generaţiile ce ne succed. România este produsul muncii neîntrerupte şi a jertfelor continui a acelor ce ne-au precedat

Dacă în decursul istoriei noastre am putut înfrunta primejdiile, şi să biruim soarta vitregă, aceasta nu se datoreşte decât solidarităţii depline a bătrânilor cu tinerii în faţa problemei de viaţă a românismului. Nu rupeţi firul tradiţiei naţionale, nu ostracizaţi din arena politică prin sentinţa ce ve-ţi, da generaţia venită imediat după înfăptuirea năzuinţelor noastre seculare.

Corneliu Codreanu nu reprezintă în faţa domniilor Voastre numai persoana lui, ci aspiraţiile înăbuşite ale celor ce vor avea mâine răspunderea destinului nostru istoric. Rândurile naţionaliştilor se răresc Gândiţi-vă la ce ne poate rezerva viitorul

De aceea vă cer în interesul salvării unităţii sufleteşti a ţării şi a apărării viitorului nostru ca neam, achitarea în unanimitate a lui Corneliu Codreanu

Pledoaria d-lui adv. Horia Cosmovici

Domnule Prim Preşedinte, Onorat Triaunal,

Dl. C. Z. C. a fost trimis în judecată pentru trădare, revoluţie socială şi războiu civil, adică trimis în judecată pe baza art. 190—191, 209 punctul 4 şi 210 cod penal.

In măsura în care ştiinţa noastră: Dreptul, nu este decât o ştiinţă a cuvintelor, pentru ca eu să pot vorbi şi Dvs. să judecaţi, este absolut necesar să luăm garanţii că ne vom înţelege. Trebue să avem certitudinea că vorbim aceiaşi limbă, deoarece ca

medicul care lucrează pe cadavru, noi lucrăm pe cuvinte Zadarnic ar fi orice discuţiune, atâta vreme cât de una aş vorbi eu şi de alta a-ţi judeca Dvs.

Să revenim deci la cele trei capete de acuzare şi mă voiu ocupa de fiecare în parte.

Trădare! a precizat rechizitorul definitiv, trădare a reluat ordonanţa definitivă, trădare a menţinut decizia camerei de acuzare, trădare au împrăştiat gazetele dintr'un colţ în altul al ţărei, trădarea s'a difuzat prin radio şi pentru trădare sunteţi întruniţi astăzi să judecaţi Aşa că degeaba încearcă astăzi D-l procuror general ca ocolind, să ne spue că este vorba de altceva. Nu domnilor! Este vorba de trădare, adică de cea mai murdară dintre crime, aceia care dovedeşte că cel acuzat nu a avut în sufletul său loc, pentru cel mai firesc ataşament, pentru cea mai normală legătură, aceia cu Ţara sa.

Nu pricepem dece această întorsătură de ultimă oră din partea onor. acuzări. De altfel încercarea — care denotă lipsa ori cărui temei din partea acuzărei — mai prezintă încă un aspect dureros al sancţiunilor cerute faţă de ocolul vădit al cuvântului de trădare, după ce asupra acestui om s'a aruncat prin toate mijloacele noroiul celei mai odioase crime.

Intr'adevăr potrivit noului cod penal, care menţine sistemul vechiului cod penal, calificarea infracţiunilor în: crime, delicte şi contravenţii, se face prin criteriul pedepsei. Este crimă ceiace se pedepseşte cu dela atât până la atât. Este delict ceiace se pedepseşte cu dela atât până la atât şi aşa mai departe, după cum ne indică în mod obligator art. 22, 23 şi 24 din c. p.

Mă întreb, cine n'a ştiut în ţara aceasta că pedeapsa promisă lui C. Z. C. era de cinci până la 25 ani muncă silnică.

Apoi dacă pedeapsa care mă pândeşte este pentru crimă de trădare nu e juridic — cel puţin — ca să-mi vorbeşti altceva din cauza jenei de a putea să se încadreze, decât de osânda hotărâtă.

Dar să trecem la text.

Domnilor! Aici ierăşi îmi este foarte greu să urmez metoda onoratei acuzări care nu, nu mai că desprinde un text dintr'un cod, dar mai mult, desface câteva cuvinte din acest text desprins. — Aceasta nu înseamnă interpretare. Aceasta înseamnă a chinui textele ca să poţi chinui oamenii. Prima regulă de interpretare care se dă unui student din primul an al facultăţii, este aceia că un text nu poate fi smuls şi izolat. Ca orice lucru în viaţa asta, care are un început şi un sfârşit, şi textele de lege îşi au capul şi coada lor. Codul nostru penal în cartes II-a titlul I-iu despre crime şi delicte contra statului, distinge — prin aceia ca format două capitole separate — crimele şi delictele contra siguranţei exterioare a statului, de crimele şi delictele contra siguranţei interioare a statului. Prin urmare, o primă distincţiune se impune, şi se impune pentrucă între teoria ordonanţei definitive şi părerea D-lui Prof. Dongoroz exprimată într'o lucrare din anul 1929 şi dispoziţiile c p. al M. S. Regele Carol II trebue — fiindcă nu putem altfel — să le urmăm pe acestea din urmă.

Art. 191 punctul 1 şi 2 ca şi art. 190 la care ne trimite sunt cuprinse sub capitolul, crime şi delicte contra siguranţei exterioare a statului. Capitolul II referitor la crime şi delicte contra siguranţei in-

terioare a statului începe abia cu art. 204. Aşa dar prin ceia ce mă acuzaţi că am făcut, trebue să corespundă pentru stat cu o periclitare a siguranţei sale exterioare.

Că este aşa, avem două rânduri de argumente, rămânând ulterior să privim aceste texte şi din punctul de vedere al elementului intenţional. Dar să revenim. Iată cuprinsul textului ; Art. 191 punctul 1. pentru punctul II raţionamentul rămâne valabil.—„1. Cetăţeanul român care îşi procură sau deţine fără calitate de a lua cunoştinţă de ele, planurile, scriptele sau documentele menţionate în art. 190". Ce dă *caracterul penal unei atare fapte ? D l Procuror General vorbeşte de deţinere. Or, nu deţinerea este ceiace aduce nota penalităţii. Pot deţine multe lucruri, şi chiar fără calitate cum zice textul, şi totuşi să nu fie trădare. Pot deţine bună oară, fără calitate un legat şi nu credem că iar trece cuiva prin minte să mă acuze de trădare. Pot deţine fără calitate o cambie, o scrisoare, şi aşa mai departe. Deci nu deţinerea fără calitate este ceiace dă caracterul de penal. Atunci să vedem ce mai rămâne din text. Nimic alt decât actele menţionate în art. 190.*

Şi efectiv aci, şi numai aci găsim elementul penalităţii.

Domnilor ! Privitor la această trimitere trebue să fim iarăşi cu multă băgare de seamă. Cuprinsul art. 191 punctul 1, nu se referă la art. 190 decât numai în ceiace priveşte enumerarea actelor acolo prevăzute. Aceasta este singura tangentă permisă între art. 191 punctul 1 şi art. 190.

Contrar uşurinţei cu care s'a trecut peste aceastǎ enumeraţiune noi vom insista, pentru că ne găsim nu în faţa câtorva cuvinte înşirate cu sau fără rost, ci în faţa unei enumeraţiuni care cuprinde 180 cazuri posibile, adică sunt aci în acest text, în această enumeraţiune 180 de acte care ar fi deţinute fără calitate, să poată motiva munca silnică dela cinci la douăzeci şi cinci ani. Intr'adevăr avem întâi 9 acte şi anume : planuri, schiţe, desene, fotografii, acte, scripte, documente diplomatice secrete, informaţiuni, notiţe secrete. Mă opresc pentru a observa că nici unul din aceste 9 acte prin speţa care o reprezintă nu poate motiva nici o invinuire. Deţinerea lor fără calitate devine infracţiune din clipa în care ori care din ele ar interesa sau ar fi privitoare la unul din cele 20 de puncte a căror enumerare o găsim în continuarea textului de lege. Aceste acte trebuesc să intereseze, adică să fie referitoare la: apărarea teritoriului, siguranţa statului, mobilizarea şi concentrarea armatei, mobilizarea economică a teritoriului naţional, starea, cantitatea şi calitatea materialului militar de orice categorie, pieţile întărite, forturile, stabilimentele technice, porturile, aero-porturile, bazele navale, vasele de răsboiu, aeronavele, arme, muniţiuni, explozibile, echipamente sau orice alte referinţe în interesul apărărei naţionale. In acest fel avem 180 de posibilităţi. 180 de neamuri de acte ! şi din 180 n'aţi isbutit să găsiţi la C. Z. Codreanu nici unul. Intr'un proces normal dacă aş spune numai atâta aş socoti că am făcut o apărare complectă Dar în acest proces instinctul îmi comandă altfel.

Ce acte a-ţi găsit care să intereseze teritoriul, siguranţa exterioară a statului — am explicat dece nu poate fi vorba de siguranţa interioară — mobilizarea şi concentrarea armatei, materialul militar şi aşa mai departe? N'aţi găsit nici unul! Dar absolut nici unul! Că doar nu puteţi pretinde că statul român şi-ar avea fiinţa periclitată prin aceia că nu ştiu care autoritate a dat ordin ca Sima Simulescu să fie împiedecat de a face legiuita propogandă electorală.

Pentru respectul cuvenit insanţei ne place să credem că siguranţa exterioară a statului este cu totul altceva.

Lucrările pregătitoare ale Consiliului Legislativ care au servit la redactarea codului penal, în expunerea de motive referitoare la crima de trădare, examinând diferenţa dintre siguranţa exterioară a statului şi siguranţa interioară a statului, atât din punctul de vedere obiectiv cât şi subiectiv, diferenţă impusă, primită şi consacrată de codul penal, precizează că prin crimele siguranţei exterioare a statului se tinde la distrugerea independenţei noţiunei.

Aşa că ori cât ne-am căsni, noi nu putem pricepe măsura în care acte abuzive ale autorităţii, ascunse tomai din cauza abuzivului, sub eticheta de confidenţial şi uneori transmise cifrat şi care ar putea fi cel mult socotite ca ingerinţe electorale, spun nu pricepem cum ar putea periclita siguranţa exterioară a statului, ştirbindu-i independenţa.

Iată însă şi al doilea rând de argumente, că pentru a fi pedepsit aşa cum se cere, este nevoie ca prin fapta mea să fi periclitat siguranţa exterioară a statului, adică însăşi fiinţa lui.

Domnilor! Sunt două infracţiuni identice la noi ca şi aiurea. Identice până la confuziune şi care nu se deosebesc decât din punctul de vedere a calităţii infractorului. Vorbesc de trădare şi de spionaj. Intr'adevăr, pentru a fi cât mai apropiat de codul nostru penal citesc din aceiaşi expunere de motive a Consiliului Legislativ: „In consecinţă, consacrând în totul această nouă doctrină ca criteriu de distincţiune, textele au fost astfel redactate, ca intenţia legei să fie evidentă în sensul că faptul de a culege informaţiuni, spre a fi procurate unei puteri streine, precum şi faptul predărei unor astfel de informaţiuni sau planuri, secretul unor negociaţiuni, etc., pentru un român constitue crimă de trădare, pe când pentru un străin crimă sau delictul de spionaj".

Aşa dar, identitate perfectă ca structură intre trădare şi spionaj. Atunci când — şi cred să fiu de acord cu toată lumea — spionajul este făcut cu scopul şi având ca rezultat periclitarea siguranţei exterioare a statului, într'o logică seriosă, pentru o minte corectă, trădarea nu poate prezenta altă primejdie. Cu alte cuvinte, pentru statul victimă nici o deosebire în ceiace priveşte prejudiciul, între trădare şi spionaj. Pentru persoana infractorului o singură diferenţă: calitatea de cetăţean sau străin.

Conchid asupra acestei prime părţi, cuprinzătoare a două rânduri de argumente. Cine spune trădare, inplicit vorbeşte de periclitarea siguranţei exterioare a statului.

Nu aveţi, fiindcă nu există, nici un act, nici un ordin de asemenea natură, aşa că legitim mă

întreb, dece atâta ecou al cuvântului de trădare, când însăşi cuvântul nu a ţi fost îndreptăţiţi ca să-l rostiţi.

Tot în cadrul acestui text urmează să atragem în mod respectuos atenţiunea Onoratei judecăţi asupra încercărei — pornită din aceiaşi înclinare separatistă în acest proces — de a desprinde cuvântul „deţine" din textul art. 191, după ce însuşi textul art. a fost smuls din capitolul care-l cuprinde şi care prevede crime contra siguranţei exterioare a statului.

Se zice: legea spune „oricine deţine". Prin urmare legea pedepseşte singurul fapt material al deţinerii, indiferent dacă ai sau nu intenţia alăturând în sprijinul acestei curioase teorii o lucrare a d lui Prof. Dongoroz din anul 1929, citită trunchiat şi ne la locul ei.

Sunt trei consideraţiuni pentru care noua teorie a ordonanţei definitive nu poate fi primită, şi anume: cuprinsul art. 126 din c. p. comentariile de sub art. 191 a. c. p. adnotat şi de d l Prof. Dongoroz — numai în anul 1937, — şi un argument de text tras din art. 583 c. p.

Să le analizăm pe rând.

Art. 126 din c p. prevede: „Crima se săvârşeşte cu intenţie". Prin urmare trădarea fiind crimă, pentru trădare se cere intenţie. In acelaş sens este şi nota d-lui Ionescu Dolj de sub art. trădării şi anume: „Urmând sistemul codului ne-am ocupat special de elementul intenţional, el fiind presupus că există, pentru fiecare infracţiune după distincţiunile din art. 126, din partea generală". Aşa dar pentru

crima de trădare de care este acuzat C. Z. C., trebue să existe intenţiune.

Comentariile de sub art. 191 c. p când analizează ipoteza prevăzută de text zic: „cea de a doua ipoteză este aceia a oricărui cetăţean care fără calitate îşi procură sau s'ar afla în posesiunea unor acte sau documente secrete, chiar fără să le fi comunicat". Deci când textul legii spune „deţine" nu înţelege prin acest cuvânt că nu e nevoie de intenţie, ci spune cu totul altceva şi anume: că deşi nu le-a comunicat, adică deşi nu le-a transmis mai departe ci numai le deţine, este totuşi vinovat de trădare. Aşa dar pentru crima de trădare de care este acuzat C Z. C. trebue să existe intenţiune.

Argumentul tras din art 583 c. p punctul 4 este şi mai elocvent. Iată cuprinsul: „Executarea, fără permisiunea autorităţii militare sau maritime şi fără intenţiune frauduloasă, de fotografii, ridicări de planuri sau lucrări topografice, în zona interzisă sau în stabilimente militare ori maritime; se pedepseşte cu închisoarea poliţienească dela 5-20 zile, şi amendă dela 100-1000 lei". Or, dacă ridicând un plan al unui stabliment militar sau maritim, fotografiind un atare stabiliment este socotit ca o contravenţie şi pedepsită cu maximum 20 zile închisoare, atunci când cel care face asemenea lucruri grave n'a avut intenţiunea fraduloasă, cum s'ar putea sustine că pentru exact aceleaşi lucruri enumerate în art 190 la care ne trimite art. 191, intenţiunea nu are a fi cercetată, decât numai poate dintr'o sete de a condamna şi o teamă ca din toată gravitatea atât de sunată peste tot să nu rămâe decât cel mult — şi nu exagerez când zic cel mult — o simplă contravenţie. Aşa dar pentru crima

de trădare de care este acuzat C. Z. C. trebue să existe intenţiune.

Dar intenţiunea nu există. Şi tocmai fiindcă nu există s'a încercat eliminarea ei de către onorata acuzare.

Nu există intenţiune pentru că mai întâi toate aceste ordine care se impută au fost divulgate oral în auzul tuturor şi a oricui voia să audă. In al doilea rând ele au fost reproduse în circulări şi astfel divulgate, oferite primei mâini întinse, căci aşa se împărţeau circulările la sediul legionar.

In al treilea rând au fost afişate la sediu.

In al patrulea rând au fost publicate în gazete şi mai ales în Buna Vestire.

In al cincilea rând au fost strânse şi publicate într'un volum.

Ei bine domnilor, mă opresc căci e deajuns. Dovada lipsei de intenţiune e strigătoare. Afară numai dacă n'am admite că după ce au fost arătate şi divulgate prin grai ori cui, îngrijat C. Z. C. că nu este acuzat de trădare le ar fi reprodus şi împrăştiat pe cale de circulări, şi că văzând totuşi că nu este arestat, în desperare ar fi dat dispoziţii să se şi afişeze la sediu. Dar ulterior văzând că procesul de trădare întârzie le-a trimis ziarelor spre publicare şi că în fine decepţionat de lipsa de atenţie din partea autorităţilor s'a hotărât în speranţa obţinerei unei acuzări să le publice într'un volum, expunîndu-le în vitrina celei mai mari librării din Bucureşti.

E cu neputinţă, nu pentru curăţenia lui C. Z. C. dar pentru cel mai de jos om. Inseamnă să împingem perversitatea până la prostie, şi asta nu se poate !

Dar ce cuprindeau aceste ordine pentru care vi se cere pedeapsa muncei silnice ?

Domnilor ! E dureros dar trebue să o spunem. Cuprindeau toate la adăpostul calificativului de confidenţial şi secret acte abuzive ale autorităţilor, puse în serviciul partidului dela guvern împotriva legionarilor în timpul alegerilor. Cuprindeau ceiace printr'un termen consacrat se chiamă ingerinţe electorale. Pentru actele abuzive de autoritate îmi dă legea voie să mă plâng în justiţie. Am dreptul să o fac. De ce spun că am dreptul ? Pentru că ceiace caracterizează un drept, este acţiunea, acţiunea în justiţie. N'am acţiunea, n'am drept ! Pentru abuzurile autorităţii am o lege care îmi pune la dispoziţie chiar acţiunea necesară. Odată cu acţiunea, în măsura în care pot să o exercit am şi dreptul implicit de a mă plânge de abuzul comis, chiar dacă din prudenţă explicabilă îl găsesc înfăşurat în confidenţial, personal şi secret. Şi în fine am acţiuni puse la dispoziţie şi de alte legi speciale.

Un alt mijloc era şi acela pe care l'am întrebuinţat şi eu, după ce a fost întrebuinţat înaintea mea de atâţia alţii.

V'am prezentat numere de Monitoare Oficiale cu desbateri parlamentare din care reeşea darea în public, printr'un reprezentant al partidului lezat, de atari ordine. V'am prezentat ziare ca de pildă „Dreptatea" din anii trecuţi în care victimile abuzurilor denunţau opiniei publice prin presă, conţinutul unor atari ordine secrete şi confidenţiale. V'am adus martori de valoarea celor ca Dl Iuliu Maniu care v'au declarat sub prestare de jurământ că le soseau şi lor adesèori dela cunoscuţi sau necunoscuţi atari ordine abuzive Dl Iuliu Maniu v'a spus: numai în 1927 am avut nu mai puţin de 16 atari ordine confidenţiale şi secrete, şi nimeni nu s'a gândit, să mă

acuze fiindcă nici nu putea să-mi aducă vre-o imputare, căci despre trădare nici nu putea fi vorba.

Şi atunci ne întrebăm ce are de a f a c e siguranţa exterioară a statului cu ordinul nu ştiu cărei autorităţi care îşi permite — nesocotind legea — să mă oprească în desfăşurarea campaniei mele electorale?

Şi chiar dacă n'ar fi un act abuziv, încă ca jurist, ca om de drept mă întreb: tot una este siguranţa exterioară a statului adică însăşi existenţa lui ca stat faţă de alte state, cu măsuri de poliţie interioară?

S'a vorbit de hărţi! Domnilor e dureros fiindcă revoltător nu mai are de ce să fie. Luaţi vă rog dosarul 19 şi răsfoiţi-l. Cuprinde hărţi reprezentând diferite judeţe, cumpărate în librării, şi de care se servesc şcolarii. Acestea au fost găsite la Dl Inginer Clime şi din ceiace a fost scris pe unele din ele cu creionul roşu sus, se poate constata că au servit în desfăşurarea campaniei electorale legionare. Vi s'ar părea poate curios acest lucru? Dar pentru cine cunoştea mentalitatea şi minuţiozitatea legionară, lucrul e firesc. Propaganda legionară nu se făcea în capitale de judeţ sau oraşe importante. Nu! Se scotea harta judeţului şi fiecăruia din cei destinaţi propagandei li se dădea o atare hartă. Li se arăta — după ce se diviza o hartă în sectoare — care este sectorul pe care trebuia să-l străbată sat cu sat, cătun cu cătun. Aşa se făcea propaganda legionară. Şi cu harta în mână plecau legionari, cântând, voioşi, senini, cu gânduri bune, opriţi de a aduce vre o ocară oricui ar fi, spunându-li-se: nu-i nici o laudă să arăţi greşelile şi păcatele altora. Arată ce eşti tu ca legionar. Lauda ta să fie curăţenia faptelor tale.

E drept că mai sunt două hărţi. Puse deasupra.

Una care poartă titlul: Manevrele din anul 1929, şi alta o hartă turistică din regiunea Rucărului.

Dar domnilor, Inginerul Clime pe lângă că a făcut răsboiul mai e şi ofiţer în rezervă. O fi făcut omul manevrele în 1929, şi are harta cum o am şi eu pe aceia a manevrelor la care am luat parte. Pentru harta turistică a unui munte, măcar ca respect faţă de onorata instanţă îmi iau libertatea de a nu mă ocupa. Iată grava problemă a hărţilor găsite la Dl Inginer Clime, dar enumerate pasemi-te în virtutea inerţiei — tot ca piese esenţiale în acuzarea lui C. Z. C.

In fine mai rămâne încă să pomenim de un tot atât de trist capitol — trist pentru acuzare — informatorii.

Domnilor mă întreb ce aş mai mai putea adăoga — fără riscul să stric — la explicaţiunile atât de clare şi de precise ale lui C. Z. C.

Mai întâi circulara prin care se convocau — contându-se pe probitatea lor — informatorii altora în sânul Mişcării Legionare a fost şi ea publicată în circulări, prin ziare, în volum. Dacă acuzaţi că aş avea un serviciu de spionaj, sunt în drept să afirm fiindcă altfel nu se poate: că acuzaţia e neîntemeiată, când sunt atât de prost. Căci prost trebuie să fiu ca atunci când am de gând să spionez, să aleg maximum de publicitate posibil, adresându-mă spionilor mei în văzul şi auzul tuturor. Odată cu aceasta cade însăşi acuzaţia ca neîntemeiată. De altfel vi s'a citit din dosar ce a înţeles lumea legionară. Cetite aceste circulări în cuiburi, pentru cei lipsă, şeful de cuib scria în dreptul lor: „pe garanţia mea că nu fac parte din cei mai sus vizeţi". Este evident că era vorba de informatorii altora la mine iar nu de informatorii mei la alţii.

Şi acuma, ce rămâne din trădare, care vă sunt

actele de acuzare prin care să aveţi dreptul de a mă târî prin noroiul josnicei acuzări de atâta vreme? Nimic şi iar nimic.

Iată cum a fost clădit acest proces.

Să trecem la celalalt capăt de acuzare: revoluţia socială.

Art 209, are următorul cuprins „constituie delict de uneltire contra ordinei sociale". . . . . punctul 4; „Faptul de a intra în legătură cu vre-o persoană sau asociaţie de caracter internaţional din străinătate sau din ţara, în scopul de a primi instrucţiuni sau ajutoare de ori ce fel pentru pregătirea unei revoluţii sociale".

Domnilor! dacă este ceva dezolant, apoi nu poate fi decât situaţiunea de a trebui să pledezi evidenţa

Dar să încercăm. Intr'un proces normal, încercarea ar constitui o imprudenţă din punct de vedere profesional. Imprudenţă pentrucă ne-am angaja, fără rost în combatere atâta vreme cât acuzarea nu a adus nici o probă.

Textul cuprinde două părţi. Prima, referitoare la legătura care trebue să o am cu vre-o persoană sau asociaţie de caracter internaţional din străinătate sau din ţară, dela care să primesc instrucţiuni sau ajutoare, partea doua cere — pentruca să existe ceva culpabil — ca toate cele de mai sus să fie făcute cu scopul pregătirii unei revoluţii sociale.

Cari vă sunt actele sau cari vă sunt dovezile că am avut sau am încercat să am o astfel de legătură care să vă îndreptăţească a afirma că am primit instrucţiuni sau ajutoare? Intrebarea o formulez şi răspunsul nu mi-l puteţi da.

C. Z. C. păstrând linia de conduită avută în întreg acest proces, care la rândul ei corespunde ţinutei morale a întregei sale vieţi, v'a spus cu simpli-

tatea pe care numai o profundă corectitudine sufletească, o poate ajunge. V'a spus: „Pentru actele mele răspund eu oricare ar fi ele şi oricum ar fi înţelese". „Eu nu pot fugii de răspunderi. Insă, nu pot cuprinde în sfera răspunderilor mele acte aparţinând altora, cu atât mai mult cu cât aceştia sunt oameni pe cari nu i-am văzut în viaţa mea, oameni pe cari nu-i cunosc".

Perfect, să răspund — şi e mare lucru în ţara aceasta — până la cel mai mărunt fapt, până la ultima frântură a gândului meu; dar să răspund de ce au scris alţii, de ce au gândit alţii, nu pot. Nu se poate domnilor să condamni pentru fapta altuia, din punct de vedere juridic — şi mă ocup numai din punct de vedere juridic — însemnează o monstruozitate. Din punct de vedere omenesc v'au spus o C. Z. C, fără nici o revoltă, poate cu reproş dacă vreţi, din cauza simplităţii, a aceleaşi simplităţi de care vă vorbeam adineaura, aţi auzit-o toţi: „Nu e bine. Eu nu aşi fi făcut aşa ceva".

Cu toate acestea acuzarea a făcut ceace am numit eu din punct de vedere juridic o monstruozitate şi ceeace din punct de vedere omenesc Corneliu Z Codreanu a numit un lucru care nu e bine să se facă. Aţi reţinut în acuzare o scrisoare, scrisă de mână, adresată Excelenţei Sale Adolf Hitler.

Din primul moment în care a fost văzută de C. Z. C. la dosar ne-a declarat: „Eu nu ştiu de unde s'a putut găsi la mine o atare scrisoare. N'am văzut-o în viaţa mea". In timpul scurt, chiar extrem de scurt, pe care l-am avut ca să studiem cele 20 de dosare, două zeci teoretic, căci efectiv noi nu am avut niciodată la dispoziţie toate dosarele la proces, am citit şi recitit de atâtea ori această scrisoare, încât eu unul astăzi aşi putea să o recit pe dinafară, dacă nu mi-ar fi frică să cad în ceiace noi ne te-

mem grozav, fiindcă ne sunt neplăcute tainele, adică şedinţă secretă. Cuprinsul ei cum am observat atunci când am formulat un incident cu privire la această scrisoare este cu totul deosebit, strigător de de deosebit de stilul precis, limpede şi simplu al lui C. Z. C. Ceace însă frapa erau două expresiuni, în ştiinţă le spunem concepte, cari nu au mai fost întrebuinţate până astăzi şi pe care nu le putem atribui decât unei încercări de inovare din domeniul în care ele au fost întrebuinţate, adică în economia politică. Puteţi căuta până la ultima filă scrisă în materie şi nu le veţi găsi. Este vorba de: „Imbogăţire mutuală" şi „Economia automată". Multe s'au făcut în lumea asta „automate" Pistoale, aparate şi mai ştiu eu ce; dar economie automată mărturisesc că inovaţia mă pune pe gânduri Pornind dela aceste două caracteristicce precum şi enumerări ca acelea puse alături ca şi cum ar fi în antiteză: „deziderate, profesionale, naţionale şi internaţionale", am început cercetări. Desigur, că atunci când C. Z. C. v'a spus la interogator: „O să se caute şi nu se poate ca Dumnezeu să nu ne ajute ca să găsim persoana care a scris această scrisoare", desigur că mulţi poate or fi zâmbit. Minunea însă s'a întâmplat, ăci nu în mai puţin de două zile din 20 de milioane de locuitori a putut fi găsit originalul autor.

Original nu numai în domeniul economiei politice; dar, original şi în atitudinea pe care a avut-o atunci când i s'a adus la cunoştinţă că din cauza „Economiei sale automate" îl aşteaptă pe un om munca silnică şi când revoltat ne-a spus: „Domnilor, eu sunt cel care am conceput „Economia automată" şi nu înţeleg ca ceace reprezintă fructul meditărilor mele să fie atribuit altuia"-

Acest om este domnul Rădulescu Thanir, colaborator la ziarul „Neamul Românesc". V'am adus

scrisul lui, scris de om format, v'am adus o carte intitulată „Neocooperaţia". având pe copertă ca subtitlu: Solidaritatea mutuală" şi dedesupt, tot pe copertă; „Economie automată". Autorul este domnul Rădulescu Thanir. Şi numele lui este scris tot pe copertă. Cartea este tipărită cu mulţi ani înaintea acestui proces. Aşa că nu a putut fi făcută pentru acest proces Dealtfel, din cauză că scrisoarea dela dosar este scrisă cu mâna, posibilitatea oricărui dubiu este înlăturată, căci din toţi oamenii de pe pământ, numai el singur poate scrie la fel cum e scrisă scrisoarea dela dosar.

In termen, v'am depus toate aceste probe şi v'am adăugat: Este afară la uşă D-l Rădulescu Thanir. Daţi ordin să fie introdus şi întrebat. In măsura în care credem că menirea Dvs. este să descoperiţi adevărul, avem dreptul să afirmăm, că dovezile au fost suficiente, şi că audierea lui nu mai era necesară, după cum nici o expertiză nu şi-ar fi avut rostul în concepţia Dvs. de vreme ce şi această probă ne-aţi refuzat-o.

Şi atunci revin la ceace am spus dela început. Răspund de tot ce este al meu, dar nu pot răspunde de ceace este al altora.

Cum a ajuns această conceptă în dosarul nostru, noi nu înţelegem să aducem nimănui vre-o imputare. Pe căi normale sau anormale nu interesează. Ar fi posibil să fi sosit aşa cum soseau multe lucruri adresate uneori şefului, alteori conducerii Partidului „Totul pentru Ţară", mai ales când erau de natura scrisorii de faţă Domnilor, nu trebue de uitat un lucru, că în afara faptului calităţii de şef al unui partid politic, adică a unui om care avea oricând posibilitatea rezolvirii unei probleme în cadrul organizaţiei de stat, C. Z. C prin suflul nou şi adânca reînoire a vieţii noastre sociale trecea în ochii tuturor

ca primul dintre cei ce puteau să înfăptuiască orice ideie nouă, orice formulă originală. De aici e foarte posibil ca acest proect de reformă a vieții „profesionale, naționale și internaționale" prin „solidaritate mutuală" și „economie automată" să fi căutat autorul ei să-l facă să ajungă dacă s'ar fi putut chiar înmâna șefului Mișcării Legionare. Că n'a ajuns e mai mult decât firesc, căci e mult prea originală ideia și e de bănuit că până la șef se făcea o anumită triere. Și dacă ni s'ar fi adus citarea martorilor de fapt dela Miercurea Ciucului, e fără discuție că și acest exces din partea apărării în explicarea tuturor amănuntelor ar fi avut deplină reușită.

In fine, repet iarăși, și dacă ar fi nevoe aşi spune o de atâtea ori până când fraza ar deveni un strigăt: Nu pot răspunde decât pentru faptele mele. Scrisoarea nu e un fapt al meu. Autorul nu e un cunoscut al meu. Nu se poate și nu aveți nimic a imputa lui C. Z. C. depe urma ei.

Dar care sunt faptele mele, care sunt ideile mele în această privință pe care le asum față de toată lumea și pentru care înțeleg să răspund nu numai în fața Dvs. ci în fața oricui?

Domnilor, dacă este ceva care putea jena poate pe unii, în viața acestui om, dacă este ceva care pentru unii — din cauză că nu le seamănă — ar motiva sancțiuni, este sentimentul demnității de om și român împins până la maximum de exigență. Ați auzit la interogator explicațiunile cari v'au fost date privitor la telegrama de felicitare adresată domnilor Musolini și Hitler cu ocazia intrevederilor de către C. Z. C. V'a spus atunci. „Am trimis telegrama în trei limbi: In limba italiană, în limba Germană și în limba Română. Am trimis-o și în limba Română pentrucă dintr'un sentiment de mândrie națională, înțelegeam să pun pe picior de egalitate limba țării mele

cu limba statelor socotite ca mari puteri în Europa. Ei bine, cum e posibil unui om de această ținută să i se poată spune că ar concepe să primească ajutoare cum zice art. 209 pt. 4, sau cum ar spune el în locul textului, să primească pomană?

Tot Dvs aci vi s'a arătat că atunci când s'a ținut congresul internațional antisemit la Nürenberg au fost invitați din țara noastră ca să participe la el următorii: A. C. Cuza, Octavian Goga, Corneliu Z. Codreanu. D-l Cuza ca și defunctul Octavian Goga au acceptat invitația și următor ei au luat parte la congres. Corneliu Z Codreanu, a refuzat și nu a luat parte la congres spunându-vă: „Eu nu înțeleam să merg acolo unde toți erau așa de mari, asumându-mi sarcina de a reprezenta România, când știam din câte cauze, noi eram atât de mici".

Am dreptul să întreb, am acest drept în numele justiției, cum e posibil ca nesocotind cu totul atitudini atât de înalte ca acestea să poți arunca cu noroiul textelor penale spunând că să primeau instrucțiuni și s'ar fi putut primi asemenea instrucțiuni ca acelea enumărate în art. 209 pt. 4., dela personane sau asociații de caracter internațional?

Ceva mai mult nu instrucțiuni dar nici măcar inspirații nu puteam primi din afară pentrucă nu aveam dece să primes din afară.

Vi s'a citit din cartea „Pentru Legionari", pagini întregi scrise și iarăși repet, ce vreți îmi place repetiția în acest proces, e scrisă această carte în 1936, deci nu scrisă în vederea procesului — pagini întregi în cari se arată ca surse de inspirații pentru naționalismul nostru românesc un Simion Bărnuțiu, un Mihail Kogălniceanu, un Vasile Conta, un Mihail Eminescu și atâția filozofi, scriitori, poeți, oameni politici, de ai noștri cu toții, din

sângele nostru, luptători aprigi şi neobosiţi, doctrinari ai dragostei de Neam şi nu avem nevoe de alte surse de inspiraţii şi în nici un caz noi nu putem primi lecţii din altă parte când pe timpul acestor oameni de ai noştri cari slujeau aceiaşi scumpă flacără astăzi nouă, statele mari ca Germania, ne impuneau tratatul dela Berlin în care se prevedea — împotriva voinţii poporului Românesc — dreptul de egalitate pentru jidani.

Dar nici măcar sursă de inspiraţie în linia de conduită a mândriei noastre nu concepem. Cum se poate D-lor să ni se aducă usturătoarea acuzaţie ca a sta în postură de milogi cerşind instrucţiuni de peste hotare, Dar încă odată, nici o probă nu veţi găsi în toate cele 20 de dosare în care s'a adunat până la ultimul gunoiu, din casă unui om, ridicat la rangul de pagină de dosar cu număr, când el cel mult ar fi putut motiva din partea unui stăpân mai sever concedierea personalului de serviciu care şi-a neglijat îndatoririle pentru curăţenia din casă.

Cât priveşte partea doua a textului, aceia a pregătirii a unei revoluţii sociale, ea cade pentru simplul motiv, că dacă nu s'a adus nici o probă — căci de probe ne ocupăm în procese nu de svonuri şi insinuări, nici o probă din care să reeasă legătura cu vre o persoană sau asociaţie de caracter internaţional din străinătate sau din ţară în scopul de a primi instrucţiuni sau ajutoare de orice fel n'am, cum fi acuzat că servindu-mă de atari mijloace cari n'au fost dovedite aşi fi preparat o revoluţie socială. Cu toate astea problema revoluţiei sociale o reţinem totuşi şi ne vom ocupa de ea odată cu aceea a războiului civil prevăzut de art, 210.

Să trecem la art. 210, crima de răsvrătire.

Aici găsim două idei şi anume: înarmarea locuitorilor sau instigarea de a se înarma, o idee, în scopul de a provoca războiul civil, ceea de a doua idee

Pentru înarmarea locuitorilor sau instigarea de a se înarma care vă sunt probele domnule Procuror General? Arătaţi-ne una. Ordonanţa definitivă zice: s'au găsit depozite de arme. Vă rugăm arătaţi ne unul din aceste depozite. Locul unde l'aţi găsit. Persoana care'l păzea. Ordinul care l'am dat în acest sens. Răspunsul Dvs. este o vastă tăcere. Răspunsul din punctul de vedere al probei, căci răspunsul din punctul de vedere al insinuărilor şi al afirmaţiunilor gratuite aşa cum face o anumită presă, acest răspuns n'avem ce face cu el. Nu avem ce combate.

Pentru a da însă prilej anumitei prese devenită uneori din ordin astăzi toată presa, să poată anunţa cu litere groase si mari: însemnate depozite de arme şi muniţiuni găsite la membrii fostei organizaţiuni politice „Totul pentru Ţară", aţi pornit cu percheziţiile, şi s'a colindat ţara întreagă, o precizează însă Ordonanţa definitivă când zice" pe întreg teritoriul rural". Şi ce aţi găsit? Ici şi colo la câte un biet român, o ciosvârtă de puşcă ruginită sau o bucată de pistol fără cocoş, sau mai ştiu eu ce briceag, nici una din ele ne fiind adunată cu alta împreună, ci răspândite pe la fiecare om, rămase unele din bătrâni, altele din războiu. Acestea sunt arme importante şi muniţiuni cu care să provoc şi să susţin un războiu civil într'o ţară? Şi mai mult, din ordinul acestui om atât de periculos? Păi dacă e periculos cum îl puteţi acuza că armele i s'ar reduce la toate jucăriile ruginite găsite ici şi colo?

Pericol? adică cum? Ar veni cam aşa: —

enumăr, pe răspunderea mea, exact în acest exemplu din armele enumărate de ordonanța definitivă — C. Z. C. cu gândul la războiu civil a chemat și a zis: pentru Dvs. luați aceste tuburi de cartușe de vânătoare și veți cuceri Nordul Basarabiei. Pentru Sudul Basarabiei luați această vargă de armă și două boxuri. Transilvania e ceva mai greu luați această bandă de cartușe de mitralieră și petarda asta goală. Perfect, mai rămâne Banatul. Aici întrucât este însăși industria noastră de războiu, luați această sută de grame de alice de vânătoare. Mă opresc domnilor căci am fost crescut în respectul justiției. Mie greu să mai continui. Am impresia că povestesc la copii, iar nu că discut în fața Dvs., pentru cinstea, onoarea și viața unui om.

Și de ce ași fi avut nevoie de răsboi civil sau revoluție socială despre care am promis să ne ocupăm împreună? Reprezentam un partid politic de frunte. Reușisem să avem în Cameră peste 70 de deputați. In Capitala Țării am fost, după guvern întrucât guvernul nu contează în alegeri la luptă egală, el având mijloace confidențiale, secrete și cifrate, primul partid ca forță electorală. In alegerile care se anunțau aveam ca sigură dublarea voturilor. O știți cu toții. Ne aștepta întreg viitorul și ne promitea toată înțelegerea celor ce căutau ceva curat în care să creadă. De ce ași fi făcut revoluția socială? La ce mi-ar fi servit răsboiul civil?

Zadarnic însă au fost toate acestea căci pretutindeni, până și în pretoriul acestei instanțe s'a sunat alarma răsboiului civil, strigătul mijloacelor violente.

Mijloace violente? Dar ce, nu știe o lume întreagă, că se trăgea în legionari cu pușca ca în câini? Și că răspunsul lor era acelaș: „dați cât vreți loviți cât puteți. Nu vă fie nici o teamă. Noi nu vom reacționa. Nu poate nimeni omorî din noi atâția

câți suntem gata să murim pentru credința noastră. Dușmanilor din afara și dinlăuntrul hotarelor care și închipue că legionarii le pot face jocul printr'un început de răsmeriță, le răspundem că se înșală". Și au murit atâția pe această linie de conduită, că ne cutremurăm la gândul că ni se mai poate vorbi nouă de revoluții și război civil.

Nu domnilor, e rău ce se face.

Așa ați înțeles și așa ați răstălmăcit viața acestui om și prin ea viața Legiunii.

Fără nici o dovadă pentru Dvs. și cu toate probele din partea noastră ați urcat până la epuizarea ultimei trepte din scara acuzațiilor neîntemeiate

Mișcare clandestină. Clandestină a spus rechizitoriul și ordonanța definitivă și imputarea a fost reluată de Dl Procuror General în concluziile sale. Spun imputare, pentrucă acest fapt ca și toate de cele care mă voiu ocupa nu pot primi nici o încadrare penală din punct de vedere juridic si nu-și au rostul de cât în setea de defăimare a curățeniei desăvârșită a unui om.

Ce e domnilor clandestin în Mișcarea Legionară?

Se șoptește, căci e numai șoaptă, șoapta e sunetul insinuării, se șoptește, că Legiunea este organizată în cuiburi. Ei și? Ce e clandestin? Cuibul? Ei bine să vorbim despre cuib.

Ce e domnilor cuibul? Dacă v'ași spune — o eu, ați zice că o spun pentru proces. Dar v o spune însuși C. Z. C. cu mult înainte de proces. Și o spune nu numai Dvs., nu numai ordonanței definitive care recunoaște că i-a spus o, v-o spune prin ceace a numit el „Cărticica șefului de cuib" o cunoașteți, este cărticica acela pentru care condamnați zilnic dela 6 luni închisoare în sus.

Să o luăm dela titlu. „Cărticica șefului de cuib", adică a șefului primei c e l u l e a organizării

noastre. Cuibul în Organizarea Legionară, reprezintă familia în organizarea statului. Dacă zilnic condamnaţi pe cei cari o posedă, ia-ţi dat oarecum un caracter oficial. Pe de altă parte autenticitatea conţinutului ei reese şi din aceia că fiind călăuza celulelor de temelie a Organizaţiei Legionare pentru a nu fi avut riscul de aşi vedea organizaţia subminată prin propria sa faptă C. Z. C. a trebuit să cuprindă în ea liniile mari de conduită ale vieţii legionare.

Pe prima pagină în stânga găsim primele elemente. „Legiunea este o organizaţie întemeiată pe ordine şi disciplină Legiunea e călăuzită de un naţionalism curat, izvorât din nemărginita dragoste de neam şi ţară. Legiunea vrea să trezească la luptă toate energiile creatoare ale neamului. Legiunea apără altarele Bisericii, care dusmanii vor să ni le dărâme Legiunea îngenunche înaintea crucilor viteji lor şi mucenicilor neamului Legiunea stă scut ne clintit în jurul Tronului, din care Voevozi şi Reg s'au jertf t pentru apărarea si înălţ rea Patriei. Legiunea vrea să clădească din suflete tari şi braţe vânjoase o Ţară puternică, o Românie Nouă

Toate acestea Legiunea şi le promite în primul rând prin păzirea cu sfinţenie a celor 6 legi fundamentale ale cuibului. Le enumerăm: „1. Legea disciplinei: fii disciplinat legionar, căci numai aşa vei învinge, Urmează-ţi şefui şi la bine şi la greu. 2. Legea muncii: munceşte Munceşte în fiecare zi. Munceşte cu drag. Răsplata muncii să-ţi fie nu câştigul, ci multumirea că ai pus o cărămidă la înălţarea Legiunii şi la înflorirea României. 3. Legea tăcerii: Vorbeşte puţin. Vorbeşte ce trebuie. Vorbeşte când trebuie. 4. Legea educaţiei: Trebuie să devi altul. Un erou în cuib fă-ţi toată şcoala. Cunoaşte bine Legiunea.

5 Legea ajutorului reciproc. Ajută-ţi fratele căzut în nenorocire. Nu-l lăsa. 6 Legea onoarei: Mergi numai pe căile indicate de onoare. Luptă, şi nu fi niciodată mişel. Lasă pentru alţii căile infamiei. Decât să învingi printr'o infamie, mai bine să cazi pe câmpul onoarei".

La pagina 9, a acestei cărticele a şefului de cuib, care putând fi cumpărată de oricine, din orice librărie, putea fi cunoscută de toată lumea, se defineşte „cuibul" astfel: „Cuibul adunat este o biserică. Intrând în cuib te desbraci de toate chestiunile mărunte şi închini o oră gândurile tale curate, patriei. Ceasul de şedinţă a cuibului este ceasul patriei".

Odată cuibul definit, pentrucă un legionar chiar să poată intra în această biserică i se cere: „să fie cu inimă bună. Să nu pornească cu gând de sfadă, de răutate, căci în cuib n'are voie să se certe cu nimeni. Lucrurile mari şi bune se fac cu inimă bună, pentrucă unde e inima bună acolo e Dumnezeu".

Vi s'a vorbit domnilor, şi veţi găsi aceasta mai ales în ordonanţa definitivă, despre jurământul legionar. S'a făcut mult sgomot în jurul acestui jurământ. Şi nepricepându se că un legionar îl presează pentrucă este pătruns şi crede în legiune; iar nu că pentrucă a jurat ar fi legat de sufletul mişcării, acest jurământ a stârnit invidii şi a format prozeliţi. Pentrucă însă setea de defăimare o cerea, şi cu privire la acest capitol răstălmăcirile nu au lipsit. In ordonanţa definitivă s'a trecut un jurământ, a cărui formulă exactă, nu mi, fac vr'o imputare, nu am reţinut-o textual. Pe cât mă ajută memoria — Dv. mă veţi controla, domnul procuror general o poate face de îndată — venia cam aşa: Jur că voi urmări pe cutare, toată viaţa

lui, atât pe el cât și toate neamurile lui. Pri epeți acum dece n'am putut-o reține textual. Astfel de formule o minte normală nu le poate reține. Ne întrebăm însă, dacă această descoperire senzațională se datorește tot asiduității instrucției și zelului descinderilor făcute?

Dacă nu ar fi existat cărticica șefului de „cuib", deși n'ar fi fost scuzabil, ar fi fost totuși o posibilitate de a da o explicație cu privire la alcătuirea jurământului așa cum vi l'am reprodus. Dar prezența în orice librărie a cărticelii, înlătură orice motivare. Jurământul sună astfel: „Să ne rugăm lui Dumnezeu, sa ne ridicăm cu gândul la sufletele martirilor: Moța, Marin, Sterie Ciumetti și ale tuturor camarazilor noștri căzuți pentru Legiune s'au morți în credința legionară. Să credem în învierea României Legionare și în sfărâmarea zidului de ură și de mișelie care o împresoară. Jur că nu voi trăda niciodată Legiunea."

Apropiați formula ordonanței definitive de ceeace v'am dovedit că reprezintă jurământul legionar. Faceți vă rog această apropiere și veți simți și Dv, ca judecători, dece pentru a păstra linia de conduită legionară, ne abținem dela orice comentariu

Al dar „marșul" legionar, la ce discuții, la ce analizi, la ce deducții nu a dat naștere? Fac marșuri s'a zis și trecându-se prin filtrul celor mai subtile analize s'a conchis sever și categoric: se antrenau să facă marșuri, în scopul marșului asupra Bucureștiului. Ar veni adecă cam așa: să cucerești Bucureștiul dând din picioare. Dece însă domnilor nu s'a vrut să se înțeleagă ceeace s'a scris în cărticică la pag 21. — Cetesc: „Dumineca și în zilele de sărbătoare, cuiburile de toate categoriile trebue să se obișnuiască a pleca în

marș. Noi nu ne cunoaștem țara. Unii nu-și cunosc nici satul vecin. In zile de sărbătoare, pe ploaie sau pe vreme bună, iarna sau vara să eșim afară în mijlocul naturii... In timpul slujbei să se oprească la Biserica din cale. Să se oprească la camarazii din satele vecine. Marșul este sănătos. Marșul repauzează și reface nervul și sufletul omenesc„ Așa dar marș făcut pentru a'ți cunoaște țara, a-ți cunoaște satele vecine, a fi în mijlocul naturii și a merge la B i s e r i c ă; iar nu asupra Bucureștiului. Ce vreți, cui săi spui, pe cine să rogi să priceapă?

E desigur dureros tot ceeace se întâmplă, dar toate intră ca mai dinainte socotite în linia vieții legionare. La pag 53 din cărticică găsim: Ce drum are de străbătut un legionar în viața sa legionară:. Viața legionară este frumoasă. Dar nu este frumoasă prin bogăție, prin viață de petreceri și lux, ci este frumoasă prin nobila camaraderie care leagă pe toți legionarii din întreaga țară într'o sfântă frăție de luptă; înălțător de frumoasă prin neplecata, prin bărbăteasca atitudine din fața suferinții „Atunci când cineva intră în organizația legionară trebue să cunoască mai dinainte viața care-l așteaptă, drumul pe care-l va străbate. Drumul acesta, va trece prin muntele suferinții, apoi prin pădurea cu fiare sălbatice și prin mlaștina desnădejdii. Muntele suferinții. Dupăce un om s'a înrolat cu dorul de patrie în inima sa, nu-l așteaptă masa întinsă, ci trebue să primească pe umerii săi jugul Mântuitorului nostru Isus Hristos: „luați jugul meu asupra voastră". Și cărarea legionară începe să urce un munte pe care lumea la numit: „muntele suferinții" La început, pare ușor de urcat. Ceva mai târziu, urcușul devine mai greu, suferința mai mare Cele dintâi broboane de sudoare

încep să picure de pe fruntea legionarilor. Atunci un duh necurat, strecurat printre legionarii care urcă, aruncă pentru prima dată întrebarea:" Oare n'ar fi mai bine să ne întoarcem înapoi? Cărarea legionară pe care am apucat începe să fie grea și muntele e lung și înalt de nu-i mai vedem sfârșitul. „Dar legionarul nu ascultă, merge înainte și urcă cu greu Dela un timp urcând mereu pe muntele nesfârșit, începe să obosească, pare că puterile încep să-l părăsească Norocul lui că întâlnește un izvor, limpede ca inima unui prieten". Domnilor încercați vă rog să vă reamintiți de: „îmbogățireamutuală" „economia automată" și „alianța economică". ca să simțiți ce departe sunt aceste lucruri de noi, Dar să continuăm: Să răcorește, se spală pe ochi, răsuflă puțin și apoi o ia în sus din nou pe muntele suferinții. Trece de jumătate și de acolo începe muntele fără apă, fără iarbă, fără umbră, numai din piatră și stâncă. Și legionarul când vede zice: mult am mai chinuit până aici, ajută-mi Doamne să ajung până sus Dar duhul cel rău îi svârle întrebarea: „Oare n'ar fi mai bine să te întorci înapoi? lasă-ți încolo dorul tău de patrie. Nu vezi ce trebue să tragi dacă-ți iubești patria și Regele, neamul și pământul? Și apoi: ce câștigi de aici? Nu-i mai bine să stai acasă?". Pe stânca goală, el se urcă mereu cu nesfârșită credință. Acum e obosit. Cade. Își julește mâinile și din genunchii lui pentru prima dată vede sângele curgând. Se înalță ca un viteaz și pornește din nou. Mai are puțin. Dar stânca a devenit dreaptă și colțuroasă, îi curge sânge din piept și se prelinge pe stânca neîndurătoare. „Oare n'ar fi mai bine să te întorci înapoi". Se aude din nou glasul duhului necurat. Pare că rămâne pe gânduri. Dar deodată, aude un glas strigând din adâncul miilor de veacuri:

„Inainte copii. Nu vă lăsați!" Un ultim efort. Și fruntea de viteaz ajunge sus la creasta învingătoare, pe vârful muntelui suferinții, cu sufletul creștin și românesc, plin de fericire și de bucurie!" Fericiți veți fi când vă vor goni pre voi și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră". Iar ei plecau bucurându se că s'au învrednicit de a fi bătuți pentru numele lui Isus". Multe pătimesc legionarii, urcând acest munte al suferinții. Ar trebui o carte întreagă ca să se scrie suferința lor".

Pădurea cu fiare sălbatice Să nu-și închipue însă cel ce dorește să devină legionar, că încercările s'au sfârșit aici, în vârful muntelui suferinții. Și este bine ca fiecare să știe dela început ce-l așteaptă să cunoască drumul pe care-l apucă.

A doua încercare: nu trece mult și cărarea legionară intră într'o pădure căreia lumea i-a zis: „pădurea cu fiare sălbatice".

Dela marginea pădurii se aud urletele acestor fiare sălbatice cari deabia așteaptă să intre cineva acolo pentru a-l sfâșia.

După muntele suferinții, aceasta este a doua încercare prin care trebue să treacă legionarii. Cine este fricos rămâne acolo la marginea pădurii. Cine are inimă de viteaz, intră înăuntru, se luptă cu vitejie și înfruntă mii de primejdii despre cari ior s'ar putea scrie și se va scrie mai târziu o carte întreagă. In această luptă legionarul nu fuge de pericol, nu se ascunde după copaci. Din contră, el apare acolo unde primejdia este mai mare. Dupăce a străbătut pădurea și a eșit cu bine, o nouă încercare îl așteaptă.

Mlaștina desnădejdii. Cărarea se pierde și ei trebue să treacă printr'o mlaștină. Aceasta se cheamă „mlaștina desnădejdii, pentrucă pe acel ce intră

într'însa pentruca să ajungă la capătul celălalt, îl ai pucă desnădejdea. Unii nu mai au curajul să mai intre, — începe să se îndoiască de victorie, că este prea departe, — că nu vor mai ajunge până la biruință. Așa că mulți din cei ce au străbătut prin pădurea cu fiare si au urcat muntele suferinții se îneacă în această mlaștină a desnădejdii. Alții intră și se întoarnă înapoi, iar alții se îneacă acolo. Dar legionarii adevărați nu pierd nădejdea, ei străbat și această ultimă încercare și ajung la mal, acoperiți de glorie.

Acolo, la sfârșitul drumului greu al celor 3 încercări, începe apoi munca cea dulce, munca cea binecuvântată pentru înălțarea din temelie a României celei noi.

Numai acela care a trecut cele trei examene, adică, peste muntele suferinții, prin pădurea cu fiare sălbatice și prin mlaștina desnădejdii și a reușit, este legionar adevărat".

In aceste condițiuni, suntem în drept să întrebăm, care organizație politică a procedat în acest fel până astăzi. Despre ceace se promitea unui legionar, nici nu poate fi vorba c'ar putea fi găsit în altă parte. Dar întrebăm în ceeace privește mijlocul de a face cunoscută până în cele mai mici amănunte felul în care era organizată mișcarea legionară. Nici o obligațiune din partea legii în această privință, totuși conducătorul ei a înțeles să arate oricui bazele de alcătuire al mișcării sale. Și cu toate acestea, acuzația de clandestinitate nu i-a fost cruțată.

„Dar cu listele negre", procedeul n'a fost identic? Ce a fost și ce a înțeles ordonanța definitivă?

Am aci „ziarul Buna Vestire" cu data de Miercuri 26 Ianuarie 1938 care în pag. 6 cuprinde circulara partidului „Totul pentru Țară" din 24 Ianuarie 1938. Iată cuprinsul ei. „Ni-se semnalează din unele

județe că s'ar produce silnicii, ilegalități, arestări și chiar bătăi împotriva legionarilor. Șefii de regiuni și județe vor raporta, după fiecare caz în grabă: 1. Numele și adresa legionarului prigonit, arestat sau bătut. 2. Numele, funcțiunea și adresa agentului făptuitor. 3. Fapta descrisă în amănunțime. 4. Martorii, dacă sunt".

S'au făcut liste negre a zis ordonanța definitivă, listă neagră de persoane cărora trebuia să li se aplice pedepse, în timp ce orice om văzând cuprinsul circularei poate înțelege fără nici un efort că se dăduse ordinul cu scopul ca pe căi legale să se înfrângă abuzul. Se cerea numele victimei, numele infractorului, fapta comisă și martorii dacă sunt. Cu alte cuvinte se strângeau toate elementele necesare unui proces. Dacă, pentru cei ce-și clădesc existența pe ilegalitate, circulara putea fi numită ca ordin de formarea unor „liste negre", pentru cei care pretind a fi reprezentanți ai justiției lucrul nu era îngăduit.

In aceste liste nu văd și nu găsesc colorat în negru, decât întunecimea abuzului și bezna inconștienții acelor care pentru orice faptă le apare justificată, atâta vreme cât făgăduelile curg.

Și nu numai cu listele negre, dar cu organizațiile paramilitare lucrurile nu s'au petrecut la fel? S'a răstălmăcit pe dearândul. Fiecare vorbă cântărită cu gramul și nici o șansă cât de mică de a putea să apese insinuarea, nu era pierdută. Se căutau cuvinte, pentrucă se doreau pedepse.

La interogatorul său C. Z. C., a explicat și a lămurit, așa cum numai el poate să explice și să lămurească de limpede, orientarea mișcării sale către corporatism, impusă de firea lucrurilor. In acest chip așa cum avea un corp al muncitorilor, un corp al intelectualilor și așa mai departe, avea și un corp al

foştilor militari activi, adăogând că prezenţa acestui corp în cadrul organizaţiei sale ar fi trebuit să înlăture — fără nici o altă apărare din partea sa — acuzările ce i se fac că a încercat o rezmeriţă în ţară, că oamenii cari si-au închinat viaţa — aşa cum o fac militarii — fără precupeţire, apărării patriei lor, oameni al cărui sânge a picurat pe tot întinsul ţării nu ar fi putut la sfârşitul vieţii lor, la încheierea unei cariere atât de glorioase, să provoace sau să i-a parte la ceiace ar fi constituit o prăbuşire pentru ţara noastră: un răsboi civil, care să o transforme într'o Spanie însângerată.

Dar totul a fost zadarnic. Vârtejul acuzărilor continuă, nevrând să cruţe nici cea mai perfectă distilare a sublimului în ceeace s'a numit „Corpul Moţa Marin". De o parte ordonanţa definitivă şi rechizitoriile Ministerului Public acuzând, de alta explicaţiile şi doveziile cari n'au putut fi şi nu au fost într'u nimic combătute de acuzare, prin care scopul acestui corp a fost precis definit ca o atitudine eroică în faţa vieţii şi în faţa morţii.

Cum spuneam însă, s'au desprins cuvinte, pentrucă se căutau pedepse.

Domnilor, vi s'a dovedit că educaţia lui C. Z. C. a fost făcută la Mânăstirea Dealului. Crescut acolo, în anii în care urmele educaţiei primite impun linia întregei vieţi, în disciplina ostăşească, a păstrat în felul său de a gândi şi realiza caracteristica militară. Asa se explică în primul rând disciplina perfectă — pe care chiar duşmanii o recunosc — dovedită de organizaţia sa în orice împrejurare.

Găsiţi în mişcarea legionară respectul şi ascultarea gradului. Executarea ordinului şi încrederea în superior. Ţinuta cuviincioasă şi chiar luarea poziţiei de drepţi atunci când un gradat îţi adresează cuvântul. Mersul în coloană obligator atunci când sunt

mai mulţi. In fine ori unde şi despre orice s'ar căuta în mişcarea legionară se va găsi o perfectă ordine impusă de o disciplină severă. Este domnilor realizarea în viaţa publică, totdeauna atât de dezordonată, realizarea principiilor pe care cea mai bună şcoală militară a ţării noastre, prin cei mai aleşi profesori, le-a făcut să pătrundă în inima şi în mintea lui C. Z. C.

E tragic poate, ca să-l acuzaţi şi să-l judecaţi, pentru ceiace Dv. l-aţi învăţat să facă.

Şi acum iată dovada peremtorie:

Domnilor, pentru toată lumea, comerţul e comerţ. Pentru C. Z. C. comerţul „e bătălie". Pentru oricine, cei care au nevoe de colaboratori pentru un comerţ, se numesc: funcţionari; pentru C Z C. funcţionarii poartă denumirea de „batalion" Aşa veţi găsi în „Ziarul Buna Vestire" cu data de Sâmbătă 4 Dec. 1937 în pag. 6 scris cu litere mari, cu litere mari de tot: „Batalionul Comerţului Legionar începe bătălia, în Moldova cotropită de jidani FAŢĂ ÎN FAŢĂ CU DUŞMANUL".

Se va zice poate — căci ce nu s'a zis în acest proces — că e vorba de titlul unui articol Ei bine, vă voi ceti un ordin de zi semnat chiar de C. Z C. şi înserat în prima pagină al „Ziarului Buna Vestire" cu data de Duminecă 12 Sept. 1937. Eu vă rog ca atunci când îl voi ceti, Dv care sunteţi militari să mă opriţi dacă nu ve-ţi avea impresia că vă citesc un adevărat ordin de zi dat pe câmpul de luptă, dat în toiul unei bătălii crâncene. Pare că răsboiul e în plin. Şi totuşi iată titlul: „COMERŢUL LEGIONAR". Să trecem la cuprins: „Dacă cooperativa legionară din Bucureşti a avut caracterul de şcoală, comerţul din vară dela Carmen Sylva a avut caracterul de *răsboi*, DE OFENSIVĂ. Prima ofensivă legionară din domeniul comerţului. Prin terminarea sezonului şi în-

chiderea celor două intreprinderi, această OFENSIVĂ A ÎNCETAT, soldându-se cu UN MARE APORT MATERIAL și cu UN MARE APORT MORAL. În amintirea acestei prime și în adevăr GLORIOASE OFENSIVE legionare: se înființează o nouă dinstincție — ordonanța definitivă acuză că împarte decorații — în cadrul mișcării noastre, care se va numii: „BATALIA COMERȚULUI LEGIONAR", EA SIMBOLIZEAZA: 1. Corectitudine până la cea mai oarbă încredere. 2. Buna cuviință și eleganță.

Aceasta alături de devotament și de capacitate. Dragi camarazi,... Pretutindeni comerțul este comerț. La noi comerțul este RASBOI. RASBOIUL unei rase care în 100 de ani și-a pierdut toate POZIȚIILE economice în favoarea unei rase străine, NAVALITOARE ÎN RASBOIUL ACESTA, PAS CU PAS VEI CUCERII TU LEGIONAR. TOATE POZIȚIILE ROMÂNEȘTI PIERDUTE, DÂND PESTE CAP ORICE REZISTENȚA. În curând BATALII noui vă așteaptă: ele vor urma una după alta. V'așteaptă BIRUINȚI ȘI GLORII pe care nu le vor putea întuneca nici o uneltire. La toți vă strâng mâna cu drag. C. Z. C. Carmen Sylva, 1 Sept. 1937".

Acestea sunt organizațiile paramilitare. Cu ele se pregătia războiul civil. Nu domnilor, nu s'a înțeles, s'au nu s'a vrut să se înțeleagă nimic din viața acestui om.

Acum, în spre sfârșit, — deși mi s'a cerut să trec sub tăcere — cer scuze că nu o fac, dar ce vreți, mă sugrumă revolta și așteptând mustrarea vă voi vorbi, ca și Dv. să simțiți din durerea pe care am trăit o, ca om, despre „morminte".

A zis ordonanța definitivă mirată: „Eroismul legionar are ca unitate de măsură: Mormântul!" Ei da! întreb ce altă unitate poate fi mai justificată decât aceasta. Și plâng pe cei a căror eroism s'ar prețui altfel.

Dar dece morminte e vorba? Morminte de ale altora? Sau de mormintele noastre?

Suntem crescuți în cultul morților noștrii pe care îi iubim. E firesc să respectăm și morții altora, dacă moartea i-a ajuns în clipe de eroism. Dar eroismul nostru nu poate fi decât emanația mormintelor noastre.

Iată dovada:

Vă aduceți aminte că în timpul guvernării Goga, din cauza luptelor politice — și bine s'a mai făcut că s'a desființat politica — se ajunge la un punct extrem de critic. Sunt împușcați doi legionari: Mija Dumitru, muncitor si Popescu Florian, student. Sunt aduși în Capitală de camarazii lor, în care se continua să se tragă. Capitala era în fierbere. Reacțiunea legitimă a mișcării legionare era așteptată.

Apare Buna Vestire cu data de Miercuri 9 Februarie 1938 cu următorul articol de fond: „Ultimele lor cuvinte". Legionarul Mija Dumitru a fost împușcat în cap, în momentul când intona imnul „sfântă tinerețe legionară: pentru sfânta cruce pentru țară, înfrângem codrii și supunem munți..." au fost ultimele lui cuvinte... s'a prăbușit apoi, în brațele camarazilor săi. In spitalul Colentina legionarul Florian Popescu si-a dat sufletul. Ultimile lui cuvinte au fost: mă doare! — iar când unchiul său a venit și plângând i a spus: tatăl tău a murit la Turtucaia, să se scoale și să te vadă acum împușcat de jandarmi! El a răspuns: „Nu mai plânge unchiule căci și sângele meu tot pentru țară se varsă".

A doua zi după convocarea senatului legionar la ora 11 jum. noaptea apare o ediție specială a ziarului Buna Vestire, care deși trasă în 20.000 de numere, se epuizează în jumătate de oră, cuprinzând atitudinea m i ș c ă r i i legionare. R ă s p u n s u l dat acestor două morminte de eroi, de ai noștri, este

următorul: „Nu poate nimeni să omoare atâţia dintre noi, câţi suntem în stare să murim pentru credinţa noastră. Mişcarea legionară cu inima însângerată şi îndoliată nu răspunde provocărilor nelegiuite la care a fost supusă. Atacaţi cum vreţi, loviţi cât puteţi. Noi nu avem nimic de răspuns şi nu vă fie teamă de nici o reacţiune. Puterile vrăjmaşe din afara hotarelor s'au din năuntru, care-şi închipue că legionarii le pot face jocul printr'un început de resmeriţă, le răspund că se înşeală".

Intreb, aceasta nu e eroism?

Mormintele nu erau ale noastre?

Am cerut, să vină ca martori cei cu domiciliu forţat la Ciuc. Ni i-aţi respins. Dar pe unul din ei nu-l puteţi împiedeca să depună. Acesta este poetul Radu Gyr. In ziarul Buna Vestire cu data de Vineri 21 Feb. 1938 vă spune — el — dece morminte e vorba, pentru măsura eroismului legionar. Iată:

„Avem atâţia morţi, atâtea oseminte,
Că fruntea-i grea de amintirea lor..
Purtăm în piept solarele morminte
şi de lumină coastele ne dor.

Atâţia morţi, atâtea legăminte...
Cu smirna lor pe tâmple ne sfinţim
Şi dela noi la gropile lor sfinte
Ne'ntinde luna aurit chilim.

Atâţia morţi, atâtea dragi morminte...
Vezi, sufletul lor vine din grădini
Şi ne sărută frunţile, fierbinte,
Precum un vânt de seară plin de crini.

Ne pâlpâie pe mâini şi în cuvinte
Ca Soarele ne arde pe obraz...

Atâţia morţi, atâtea oseminte,
Se-aprind în somn: icoane de topaz

Atâţia morţi, atâtea dragi morminte,
Ca o catapeteazmă cresc în noi.
Cum şi mucenicii noştrii, înainte
Prin gloanţe, prin furtună şi prin ploi!..

Atâţia morţi ascut în noi oţele!...

Se sparge Veacu'n ţăndări mari de fier.
Cu jertfele de ne izbim de stele,
Cu rănile noi ne am atins de cer.

Zidim Destin. Parâng de ziduri sfinte.
Dar nu din var şi piatră ctitorim,
Ci tencuim cu albe oseminte,
Din cărămida rănilor zidim..

Turnaţi în cremene şi'n jurăminte,
Cu ochi de foc aprinşi de-un sfânt mister,
Privim cum, zilnic, alte noi morminte
Se'nalţă — pajuri albe — către cer —
Să pună Ţării temelii de fier!...

Avem atâţia morţi atâtea oseminte...

— — — — — — — — — — — — — — —

S'a făcut şi mai târziu.
Veţi spune un „da" sau un „nu".
Un cuvânt pentru o viaţă întreagă.

Dar să ştiţi, că dacă veţi condamna, veţi închi de odată cu Corneliu Zelea Codreanu, sufletul unei generaţii întregi.

Motivele de recurs la Casaţie

MOTIVUL I.

Violarea dreptului de apărare. Denaturare. Exces de putere. Violarea art. 220, 221 C. J. M. comb. cu art. 276, 279 pr. penală şi art. 305 comb. cu art. 270 pt. 3 al ultim cod. pr. penală şi 275 pt. 4 acelas cod

Incidentul formulat în faţa Tribunalului Militar.

Apărarea în faţa Trib. Militar a formulat, înglobând în parte în primul incident, următoarea obiecţiune:

1 Dosarele cauzei nu au fost trimise şi deci au lipsit Camerei de acuzare la darea Deciziei Nr. 17 din 17 Mai 1938 fapt care constitue o violare flagrantă a dreptului de apărare, cu nesocotirea dispoziţiilor categorice ale legii.

2. Corneliu Z. Codreanu a fost pus în imposibilitate de a formula memoriul — la care avea dreptul — în faţa Camerei, fapt care iarăşi constitue o tot atât de flagrantă violare a dreptului de apărare.

1. Prima obiecţiune.

Camera de aeuzare nu a avut dosarele cauzei la dispoziţie.

D o v a d a: Adresa Nr. 213 din 16 Mai 1938 a Cabinetului 5 Inst. către Parchetul Trib. Militar cât şi adresa Nr. 17. 130 din 17 Mai 1938 a Parchetului Trib. Militar către Camera de Acuzare din care rese că s'au trimis mai puţin dosarele cu Nr. 12, 14, 15 (2), 16, 17, 18, faptul este recunoscut atât de d-l Procuror General cât şi de Trib. Militar, după cum rese din însăşi Sentinţa atacată.

Argumentarea noastră: Art 220 C. J. în ultimul aliniat spune: „Or cari ar fi concluziunile Ordonanţei definitive, în caz de crime, Ministerul Public v'a înainta dosarul Camerii de Acuzare... „Prin urmare legea organică a Trib. Militar impune Ministerului Public să înainteze dosarul Camerii de Acuzare. In speţă dosarul se compune din 22 volume numerotate dela 1 la 20, dosarele 15 şi 19 cuprinzând fiecare două volume şi anume, 15 (1 şi 2), 19 (1 şi 2).

Din aceste dosare au lipsit şase volume, ceace face ca „dosarul cauzei" în înţelesul art. 220 al ultim, nu a fost trimis Camerii de Acuzare, violându-se prin aceasta dispoziţiile categorice ale legii.

Pe de altă parte, argumentam că potrivit art. 276 şi 279 pr. penală la care ne trimite art. 221 C. J. M. reese aceeaş obligaţiune a Camerii de Acuzare de a avea dosarele cauzei Intr'adevăr, aliniatul ultim al art 276 spune: „Preşedintele, primind dosarul...", la pt 3 al aceluiaş text se vorbeşte de Camera de Acuzare când este chemată să examineze „dosarele în cauze criminale" apoi, mai departe se reea iarăş chestiunea dosarelor în felul următor: „repartiţia dosarelor pentru raport se face egal între toţi membrii Camerii". Art 279 în partea finală vorbeşte de obligaţiunea Camerii de Acuzare de a statua asupra tuturor infracţiunilor care rezultă „din actele de instrucţie". Este evident că prin „actele de instrucţie" se înţeleg toate actele; iar nu numai o parte din ele lăsată la libera apreciere a Ministerului Public.

Asa dar, şi din aceste texte, aceeaş obligaţiune pentru Ministerul Public de a trimite dosarele, şi pentru Camera de Acuzare de a le avea. Lipsind 6 dosare s'au violat şi aceste texte categorice în această privinţă.

In acest fel, prin violarea legii, s'a ajuns la o

strigătoare violare a dreptului de apărare, înlăturându-se tot odată art 277 pr. penală și alin. ultim al art. 27o pr penală.

Intr'adevăr: pentru ca un Tribunal să poată judeca în materie de crimă, este nevoie ca acuzatul să fie trimis în judecată din ordinul — cum zice legea — Camerii de Acuzare Camera de Acuzare însă poate declara prin Decizia sa, potrivit art 277 pr penală și că „nu este caz de urmărire", dacă constată că „nu sunt destule indicii de vinovăție", sau potrivit art. 276 al ultim, „poate ordona de va cere trebuința noui informații sau cercetări, delegând pe Judecătorul de Instrucție cu aducerea lor la îndeplinire sau pe un alt Judecător" Dar cum poate constata că nu sunt destule indicii de vinovăție, sau că cercetările trebuesc continuate (continuate și pe piese cari nu au fost reținute în acuzare) dacă nu are dosarul respectiv în întregime? Această posibilitate prin lipsa dosarului îmi este înlăturată.

In speță, violarea dreptului de apărare prin lipsa dosarului, adică a tuturor dosarelor, se produce mai ales pe două considerații și anume:

1 Lipsa pieselor originale.

2. Lipsa actelor cari NU au fost reținute în acuzare.

1. Lipsa pieselor originale. In penal, actele încriminate sunt corpuri delicte. Copii după ele nu se poate, decât dacă originalele s'ar fi pierdut, și chiar atunci reconstituirea se face după anumite norme, nu prin certificarea lor. Corpurile delicte trebuesc aduse și prezentate totdeauna în materialitatea lor. Ca o aplicațiune a acestui principiu sunt și dispozițiile cuprinse în art, 305 din pr. penală, precum mai ales acelea ale art 270 pt 3 al ultim cod pr penal.

Dar ceva mai mult,: Ministerul Public nu este instanță de Judecată, după cum nici Judecătorul de

Instrucție și nici Camera de Acuzare pentru fond,
căci altfel nu s'ar explica dece posterior Ordonanței
definitive sau deciziei Camerii de Acuzare trebue
să urmeze o judecată în fața unui Tribunal Ministe-
rul Public este parte în proces. Reprezintă societatea.
Ca parte în proces nu poate avea mai multe drep-
turi decât cele ale apărării. Și atunci nu poate certi-
fica copii, pentrucă ar fi identic cu aceea când le-ar
recita. Nu! In penal trebuesc actele încriminate în o-
riginal. CU ATÂT MAI MULT CU CÂT PENTRU DE-
ȚINEREA ORIGINALEI OR SUNT DAT IN JUDECATĂ.

Iată un exemplu în speță din care rezultă că
dacă ni s'ar fi pus la dispoziție o copie și nu ori-
ginalul unui act, apărarea nu ar fi fost posibilă față
de acest act. Este vorba de scrisoarea adresată Ex-
celenței Sale Adolf Hitler. In original, scrisoarea este
scrisă de mână. Consecința a fost: mai întâi că s'a
dovedit a nu fi scrisă de acuzat, apoi, că s'a putut
găsi autorul ei, și în fine că dovada că cel găsit era
autorul a fost preemtorie, pentrucă numai el putea să
scrie la fel cu mâna. Dacă această piesă ni s'ar fi
prezentat în copie — chiar certificată de acuzare —
toute aceste mijloace de apărare ne-ar fi fost înlă-
turate prin însăși lipsa originalului.

2. Lipsa pieselor cari nu au fost reținute în acuzare.

Pentru apărare, în fața Camerii de Acuzare, in-
teresul nu poartă asupra pieselor reținute în acuzare,
ci mai mult asupra pieselor ce nu au fost reținute în
acuzare. Rațiunea e simplă Piesele reținute în acu-
zare folosesc acuzării si raționamentelor acuzării. În
apărare deci, trebue să mă servesc de celelalte pie-
se și din ele mai ales să aduc dovada nevinovăției
mele adică îmi trebuesc piesele asupra cărora nu
poate exista nici o posibilitate de discuțiune. Piese

clare, care nu pot fi supuse la dubiul concluziunilor contradictorii.

Iată un exemplu în speţă, din care rezultă că dacă ne-am fi rezumat la piesele acuzării numai, cu privire la una din acuzaţiile cele mai importante, noi nu ne-am fi putut apăra. Este vorba de circulara cu „informatorii". Numai circulara a fost reţinută în acuzare. Este drept că apărarea se poate face şi explicând conţinutul ei; însă sunt la dosar un număr de răspunsuri ale membrilor Organizaţiei Legionare din care reese clar, precis şi fără posibilitate de discuţiune, că circulara se referea la informatorii altora în sânul Mişcării Legionare şi nu la informatorii Mişcării Legionare la alţii. Aceste răspunsuri au următorul cuprins: „pe garanţia noastră că, legionarul lipsă nu face parte din cei mai sus vizaţi", etc.

2. A doua obiecţiune

Corneliu Z. Codreanu a fost pus în imposibilitate de a formula memoriul — la care avea dreptul — în faţa Camerii de Acuzare, fapt care iarăşi constitue o tot atât de flagrantă violare a dreptului de apărare Într'adevăr, potrivit art, 276 pr. penală, „Ministerul Public, partea civilă şi inculpatul, AU DREPTUL de a depune memorii scrise;...". Depunerea memoriului este deci UN DREPT necontestat al inculpatului. Cine are un drept trebue să i se lase posibilitatea de a-l exercita Dreptul nu poate fi platonic. Or, când Ordonanţa definitivă poartă data de 16 Mai 1938 şi Decizia Camerii de Acuzare poartă data de 17 Mai 1938, deci în interval de O ZI: s'a redactat Ordonanţa definitivă (dovada că s'a redactat în cursul zilei de 16 Mai este ultimul interogator luat tot la 16 Mai, când Ordonanţa nu putea fi încă redactată), s'a făcut adresă către Parchet, Parchetul a făcut adresă

către Camera de Acuzare, raportorul si-a redactat raportul, Camera de Acuzare a studiat dosarele şi a redactat Decizia sa, ne permitem a crede că numai printr'o dureroasă ironie s'ar putea pretinde că acuzatul şi apărarea ar fi avut posibilitatea materială, efectivă, în termen util, de a-şi redacta memoriul la care-i dădea dreptul art 276 din pr. penală.

Motivarea Tribunalului şi viciile pentru care se cere.

Tribunalul, atunci când se ocupă de acest incident si îl ia în consideraţie, printr'un exces de putere denaturează felul în care incidentul a fost susţinut, căci nu vorbeşte nimic de violarea dreptului de apărare, în timp ce incidentul a fost formulat sub acest aspect sub care a fost prezentat şi anume, în raport cu sesizarea sa, şi pentru care ne-am plâns în cel de al doilea motiv de casare de violarea art. 103 pr. penală.

Pe de altă parte, motivând că sunt suficiente copiile legalizate si că dosarele sunt lăsate la facultatea cererii Camerii de Acuzare de a fi sau nu trimise ei, violează dreptul de apărare nesocotind disp. categorice ale art. 220, 221 C, J. M comb. cu art. 276, 277 şi 279 pr. penală, precum şi art. 305 comb. cu 270 pt 3 al ultim şi 275 pt. 4 cod. pr. penală, din care reese obligaţiunea existenţei la Camera de Acuzare a tuturor dosarelor precum şi originalele încriminate, cu posibilitatea ca prin analiza lor să se reformeze Ordonanţa de trimitere în sensul „că nu este caz de urmărire".

Motivul II.

Violarea şi greşită interpretare a art. 221 C. J. M comb. cu art. 281, 102, 103, 109, 275, pt. 4 şi 270 pt. 3 cod. pr. penală.: Violarea art. 103

din Constituția dela 1923 azi art. 75 din Constituția Carol II și 228 cod. pr. penală.

Tribunalul Militar, simțind slăbiciunea argumentelor cuprinse în considerentele sale, atunci când ne combate incidentul de care ne-am ocupat în motivul I. de casare, încearcă un refugiu dând o greșită interpretare art. 221 din C. J. M., violând odată cu el și toate articolele menționate în titlu prezentului motiv de casare.

Intr'adevăr, Trib. Militar zice: ultimul aliniat al art. 221 din C. J. M spune că: „Camera de Acuzare pronunță în ultimă instanță". Dacă pronunță în ultimă instanță—continuă raționamentul Trib. Militar—înseamnă că oricum ar judeca, cu sau fără forme legale, nimeni nu se mai poate plânge. Dacă nimeni nu se mai poate plânge, conchide că nimeni nu poate judeca. Și sfârșește cu constatarea că din „nimeni" face parte și el.

Problema prezintă însă mult mai multă seriozitate, decâtcat cum crede Ministerul Public, reclamant în această obiecțiune, și Trib. Militar care o primește.

In primul rând observăm că incidentul formulat de noi era dedicat greșitei sesizărei a Trib. Militar, adică de sesizarea viciactă.

Art. 103 din pr. penală prevede că: „dispozițiunile .. relative la sesizarea instanței sunt în totdeauna prescrise sub pedeapsă de nulitate". Și textul mai adaugă: „această nulitate nu poate fi înlăturată ÎN NICI UN MOD; ea poate fi propusă în ORICE STARE A PROCESULUI și trebue să fie pronunțată chiar din OFICIU". Sub acest aspect Tribunalul Militar nu poate refuza cercetarea incidentului formulat de noi, pentrucă era vorba de sesizarea sa.

Sesizarea Tribunalului Militar nu se poate face

decât prin ordinul Deciziei Camerii de Acuzare, după cum reese din comb. art. 270 pt. 3, 275 pt. 4 și 279 pr. penală.

Or, dacă Decizia Camerii de Acuzare reprezintă sesizarea Trib. Militar și dacă potrivit art 103 pr. penală privitor la această sesizare se prevede că motivele de nulitate nu pot fi înlăturate — și mai mult — că pot fi propuse în orice stare a procesului, trebuind chiar să fie pronunțate din oficiu, Trib. Militar numai violând dispozițiunile categorice ale acestor texte se derobează prin greșita interpretare și violare a art. 221 al. ultim din C. J. M.

Dece spunem că Trib. Militar face o greșită interpretare și comite o violare a art. 221 al. ultim C. J M?

Mai întâi confundă două noțiuni bine distincte: judecățile definitive, cu judecățile irevocabile. Art. 221 al. ultim C. J. M, zice: „Camera se pronunță în ultimă instanță". Numai atâta spune. Aceasta nu înseamnă însă, că prin ultimă instanță se poate înțelege: ne supusă nici unui control, implicit nesupusă nici recursului în casare. Nu se poate acest lucru pentrucă s'ar viola dreptul de recurs în virtutea art 103 din Constituția dela 1923 astăzi devenit art. 75 din Constituția Carol II., este de ordin Constituțional.

Dacă s'ar da o atare interpretare de către Inalta Curte de Casație Militară, ne rezervăm expres dreptul de a ataca în fața Secțiilor Unite ale Inaltei Curți de Casație și Justiție art. 221 al. ultim C. J M., ca neconstituțional, printr'un motiv special potrivit legii, menținând în acest scop și în fața acestei Onorate Instanțe, chestiunea neconstituționalității.

Prin urmare, Decizia Camerii de Acuzare este supusă recursului în casare, ceeace înseamnă a se pune în acord cu ceeace se poate înțelege din cu-

prinsul art. 221 al ultim C. J. M., că Decizia Camerii de Acuzare este definitivă; DAR NU IREVOCABILĂ.

În acest sens, întrucât art. 282 pr. penală nu contravine întru nimic dispozițiunilor din C. J. M. el rămâne în vigoare, își are toată puterea. Consecința aplicării lui este că Decizia Nr. 17 din 17 Mai 1938 a Camerii de Acuzare a Corpului II de Armată nu putea constitui o regulată sesizare a Tribunalului Militar, pentrucă neîndeplinindu-se formalitățile față de acuzat, a comunicării Decizii și a notificării Procurorului General, în fața Tribunalului Militar ca și astăzi, acuzatul este în drept de a ataca cu recurs Decizia Camerii de Acuzare Deciziunea putând fi reformată.

In ori și ce caz, dacă s'ar refuza aplicațiunea art 282 pr. penală, urmează a se aplica art. 33 din Legea Organică a Inaltei Curți de Casație și Justiție, având dela comunicare 30 zile libere iar nu 5 zile libere dela comunicare si notificare a Procurorului.

Observăm că art. 282, nu creează dreptul de recurs. Nu! Din cuprinsul chiar, art. 282 reese că dreptul de recurs există; și nu vorbește de acest drept decât că obligă pe Procuror de a notifica acuzatului că are acest drept. Iată textul: „Procurorul notifică acuzatului că are dreptul..". Singura modificare adusă de text este în ceeace privește termenul, reducându-l dela 30 zile la 5 zile libere.

In aceste condițiuni întrebăm: Poate fi socotită regulat făcut și conform legii, sesizarea Trib. Militar, pe baza unei decizinui care nu este irevocabilă?

Tribunalul Militar însă trebue să constate și să primească nulitatea sesizării sale prin obligațiunea — ia însă și sub pedeapsă de nulitate fiind de ordine publică — impusă de art. 103 pr. penală, datorită faptului nulității deciziei Camerei de Acuzare.

Că decizia Camerii de Acuzare este nulă, atunci când este dată așa cum a fost dată în speță, adică fără a avea „dosarul" cauzei, spune art. 281 din pr. penală. Potrivit acestui text, Decizia Camerii de Acuzare trebue să conțină o expunere amănunțită. Ce fel de expunere amănunțită poate fi făcută fără dosar? Mai mult potrivit aceluiași text: „Camera este obligată a se pronunța asupra mijloacelor esențiale de apărare, invocate sau în cursul instrucției sau prin memoriu..". Intrebăm: Cum poate Camera să-și îndeplinească această obligațiune, fără dosar și mai mult fără „memoriul", așa cum a făcut-o, acuzatul fiind pus în imposibilitate, cum am arătat în motivul I de recurs, să-i formuleze memoriul. Toate aceste dispoziții sunt prescrise „sub pedeapsă de nulitate".

Dar, și din aplicarea principiilor generale cuprinse sub capitolul nulităților din cod. de pr. penală, nulitatea Deciziei Camerii de Acuzare și pe cale de consecință nulitatea Sentinței Tribunalului Militar se impune. Intr'adevăr, art. 102 pr. penală prevede nulitatea actului „când neobservarea formei a adus părții ce o invocă o vătămare ce nu se poate înlătura decât prin anularea actului". Pe de altă parte art. 109 pr. penală precizează că, atunci când un act este declarat nul, el atrage și nulitatea actelor anterioare, concomitente sau posterioare, față de care această nulitate se impune prin legătură cauzală" Asa dar, nulă Decizia Camerii de Acuzare, nulă și Sentința Tribunalului Militar prin cea mai strânsă legătură cauzală posibilă: Decizia Camerii de Acuzare fiind actul de sesizare al Trib. Militar, fără de care el nu poate judeca.

Conchidem asupra acestui motiv, că Trib. Militar era obligat de art 103 pr. penală să constate nulitatea sesizării sale, prin aceea că, pe de o parte

actul de sesizare, adică Decizia Nr. 17 din 17 Mai 1938 a Camerii de acuzare fiind încă supusă recursului putea fi reformată, nefiind încă irevocabilă (nici până azi) iar pe de altă parte sesizarea făcută printr'un act nul, impunea prin cauzalitatea prevăzută de art. 109 pr. penală aceiaşi constatare cu privire la nevalabilitatea sesizării sale, repetând totodată că chestiunea sesizării instanţei, implicit art. 103 sunt de ordine publică, putând fi ridicate ori unde, în ori ce stare a pricinei, şi chiar din oficiu.

Motivul III

Violarea dreptului de apărare. Violarea art. 335 C. J. M. Denaturare de fapte. Nemotivare

Apărarea a relevat Tribunalului Militar un fapt concret, nediscutabil şi anume, că i s'a aplicat acelaş tratament ca şi Camerii de Acuzare, în sensul că nu i s'a pus la dispoziţie toate dosarele, din care cauză a fost pusă în situaţiunea de a nu-şi putea pregăti apărarea complect.

Art. 335 C. J. M. arată precis, că în atare caz Apărarea este îndreptăţită a cere amânarea procesului pentru un termen cât mai apropiat.

Tribunalul de fond însă, contestă evidenţa şi afirmă denaturând: că Apărarea a avut la dispoziţie dosarele înainte de judecată. Pe lângă faptul de necontestat, că în mod repetat, prin petiţii s'au cerut dosarele lipsă şi prin procese verbale s'a arătat lipsa anumitor dosare — petiţii şi procese verbale înregistrate la Instanţa de Fond — dovadă despre această lipsă o mai constitue şi adresa Nr. 213 din 16 Mai 1938 a Cabinetului V Instrucţie către Parchetul Trib. Militar, cât mai ales adresa Nr. 17, 130 din 17 Mai 1938 a Parchetului Trib. Militar, către Camera de Acuzare din care se poate constata că

parte din dosare au fost trimise Prefecturii Poliţiei Capitalei.

Deci avem, dovada peremtorie că dosarele au eşit dela Trib. Militar şi nici o altă dovadă de revenire a dosarelor în termen util, nu există. Lipsa dosarelor a împiedecat pregătirea Apărării care a fost privată atât de originalele actelor încriminate cât şi de restul pieselor, în sensul cum foarte pe larg s'a arătat în motivul I de casare.

Afirmaţia Tribunalului Militar, că totuşi apărarea a avut dosarele, constitue o flagrantă denaturare de fapt şi implicit o eronată motivare, violând totodată prin aceea că înlătură — din cauza denaturării când afirmă că dosarele n'au lipsit — aplicaţiunea art. 335 din C. J. M., prin care ni s'ar fi putut acorda termen. Violarea dreptului de apărare este evident.

Motivul IV

Exces de putere. Violarea art. 313 C. J. M. Chestionar viciat. Intrebări complecte şi necomplecte. Violarea şi greşita aplicare şi interpretare a art. 191 pt. 1 şi 2, 190 şi 126 cod. penal Lipsa elementelor constitutive ale infracţiunei.

Violarea art. 314 C. J. M. Violarea principiului „Nul poena sine lege“ (art. 1 cod. penal)

Greşită calificare (încadrare). Violarea I. D. R. Nr. 856/938 privitor la decretarea stării de asediu. comb. cu art. 110 şi urm. C. J. M. şi cu art. 393. pt. 2 C. J. M. Incompetenţă.

Desvoltarea motivelor:

A. Intrebările de culpabilitate referitoare la „crima de trădare prin deţinerea şi publicarea de acte secrete interesând siguranţa Statului“ sunt în întregime viciate, neîndeplinind condiţiunile substanţiale juridice prevăzute de textele sus zise. Intr'adevăr în primul rând, întrebările de culpabilitate trebue să

cuprindă şi să menţioneze toate elementele de fapt şi toate elementele de drept caracteristice imputaţiunii, pentru care inculpatul a fost trimis în judecată, astfel cum această inculpaţiune a fost determinată şi încadrată prin Ordonanţa definitivă şi Decizia Camerei de Acuzare

In speţă, toate aceste elemente trebuiau să reeasă din însăşi formularea întrebărilor:

a „Actele secrete erau din acelea prevăzute în art. 190—191 cod penal?".

b. „Aceste acte erau, prin conţinutul lor secrete?

c. „Se referă aceste acte la siguranţa exterioară a statului?

d. „Erau de natură ca, cunoscute de alt Stat să aducă atingere siguranţei exterioare a Statului nostru, adică teritorului nostru, suveranităţii sau independenţii noastre sau raporturilor noastre cu alte State? (căci în caz contrariu „crima de trădare" era imposibilă!)

e. „Inculpatul a avut intenţiunea de a transmite vre'unei puteri străine aceste acte cu intenţiunea de a avantaja aceea putere în dauna Ţării noastre, adică a comite un „act de trădare"? (animus hostilis)?.

Nici unul însă dintre aceste elemente indispensabile nu face obiectul vre'unei întrebări de culpabilitate, ceiace face ca întregul chestionar să fie în întregime viciat.

Alta ar fi fost de sigur soluţiunea Instanţei, dacă întrebările de culpabilitate ar fi conţinut, cum cere legea, aceste elemente, fiindcă în acest caz, răspunsurile ar fi fost desigur negative — sau putea fi negative — lipsind infracţiunei elementele sale constitutive, căci nu poate exista „crimă de trădare" fără ca „actele" să fie din cele prevăzute de lege în

art. 190 cod. penal şi fără ca aceste acte să fie deţinute, cu intenţiunea de a fi transmise unei puteri străine, codul nostru penal necunoscând crime fără elementul intenţional şi crime de trădare, fără intenţiunea de a trăda.

In al doilea rând întrebările sunt şi complexe şi nici nu se precizează în deajuns sensul cuvântului „intenţie" întrebuinţându-se termenul generic în loc de cel specific infracţiunii imputată.

In felul acesta, prin exces de putere Tribunalul a violat atât art. 315 C. J M. cât şi disp. art. 191 pt. 1 şi 2 şi 120 cod. penal care s'a aplicat şi interpretat cu totul greşit.

B. Din chipul cum sunt întocmite întrebările de culpabilitate, rezultă că tribunalul a schimbat — fără să pună în discuţiunea părţilor şi fără să pună din oficiu cum cere art. 314 C. J. M. „chestiuni subsidirare" — calificarea faptului din „crimă de trădare" prin deţinere de acte secrete interesând siguranţa (exterioară) a Statului (pentru care inculpatul fusese trimis în judecată) în „crimă de deţinere de acte secrete privind siguranţa (interioară) a Statului".

Procedând astfel Tribunalul prin exces de putere violează art. 314 C. J M. şi creind un fapt penal nou neprevăzut de lege „crimă de deţinere de acte secrete privind siguranţa interioară a Statului" violează şi principiul „nula pena sine lege" art 1, cod penal.

C. Chestionarul de culpabilitate reţinând faptul de deţinere şi publicare de acte interesând siguranţa Statului, nu stabileşte elementul că această deţinere s'ar fi făcut în scop de trădare, adică cu inteţiunea de a deţine actele spre a le pune la dispoziţia unui guvern străin sau agenţilor lui.

Fapta a fos încadrată în prevederile art. 191 pt. 1 şi 2 cod. penal. care art. împreună cu art. 190 la care trimite, priveşte trădarea.

Ori trădarea nu este posibilă, în sens juridic, fără „animus hostilis" faţă de Ţara naţionalui infractor, acest element fiind de esenţa infracţiunii.

Pentru recurent nefiind deloc reţinut acest element prin chestionarul de culpabilitate şi cum nu rezultă de altfel nici din întreg cuprinsul dosarului cauzei, încadrarea faptei în prevederea art. 191 pt. 1 şi 2 comb. cu art. 190 cod penal este lipsită de ori şi ce consistenţă.

Şi cum calificarea faptei este o problemă de drept care poate fi ridicată şi înaintea instanţei de recurs, urmează a se trage consecinţele legale din această lipsă à elementelor constitutive, care conduce la greşita calificare a faptei.

Fapta în mod legal, scăpând de sub prevederile art. 190 pt. 1 şi 2 comb. cu art. 190 cod penal nu-şi poate primi o încadrare — dat fiind natura ordinelor ce se afirmă a fi fost deţinute de inculpat, ordine privind cel mult siguranţa interioară a Statului (fiind simple măsuri de poliţie interioară, cu vădită preocupare politică) decât ca simplă contravenţie poliţienească care nu justifică, nici sub durata stării de asediu, competinţa Tribunalului Militar.

Cum decretul de extindere a stării de asediu pe întreaga Ţară ca şi Decretele anterioare, a prevăzut judecarea de către Trib. Militare a deliquenţilor nemilitari cari săvârşesc fapte în legătură cu ordinea publică şi siguranţa statului şi cum natura faptei este aceea care fixează jurisdicţiunea excepţională şi nu articolul indicat a încadra o faptă, urmează ca în speţă fiind vorba de o simplă

contravenţie poliţienească (vezi art. 583 cod penal). Tribunalul Militar nu era competinte a judeca, pentru care motive solicităm trimiterea afacerii Judecătorilor fireşti, întrucât nici cele lalte două infracţiuni reţinute în sarcina recurentului de asemenea prin greşită calificare, nu justifică competinţa Trib. Militar, pentrucă nu întrunesc elementele componente ale infracţiunei prevăzută de textul aplicat.

Motivul V.

Violarea art. 137 cod pr. penală, a dreptului de apărare a art. 294 şi 309 C. J. M.; nemotivare; Exces de putere.

In cursul desbaterilor orale, apărarea a ridicat un incident pe trei laturi, în legătură cu fapte încadrate în prevederile art. 209 pt. 4 cod. penal şi calificată „uneltiri contra ordinei sociale" în următoarele împrejurări:

Recurentul, Corneliu Z. Codreanu, nu a recunoscut nici un moment, nici la instrucţie, nici în faţa instanţei de fond, că el ar fi autorul scrisorei adresată lui Adolf Hitler, scrisoare care formează piesa de acţiune pentru infracţiunea încadrată în art. 209 pt. 4 cod penal.

A urmat o frământare continuă a recurentului cât şi a apărării în dorinţa de a afla cine poate fi autorul acestei scrisori. Printr'o împrejurare fericită şi conduşi de repetarea în cuprinsul scrisorii a unor expresii specifice care se regăseau sub aspectul unei adevărate obsesiuni într'un volum intitulat „Necooperaţia" scris de un funcţionar superior, Dl. Rădulescu Thanir, apărarea — după ce tot printr'o împrejurare fericită a intrat în posesia unui astfel de volum cu dedicaţia autorului, dedicaţie al cărei scris era indentic cu acel al scrisorii pusă

în sarcina recurentului — a luat contact cu Dl Thanir care a recunoscut că el este autorul scrisorii adresată lui Adolf Hitler și a declarat că se pune la dispoziția Tribunalului Militar pentru a da lămuriri, însoțind în acest scop apărătorii la Consiliu de Răsboi.

In fața acestei situațiuni noi prin care se putea înlătura comiterea unei grave erori judiciare, apărarea în timp util a cerut audierea ca informator a Dl. Thanir și a persoanei căreia îi dăduse volumul cu dedicație, care așteptau la ușa Tribunalului, și efectuarea unei expertize grafice care să constate că scrisul dedicației de pe volumul „Neo-cooperația" al Dl. Thanir este unul și acelaș cu scrisul scrisoarei adresată lui Adolf Hitler, pusă în sarcina recurentului.

Tribunalul Militar respinge incidentul pe considerațiunile că pe baza art. 309 C. J. M. Tribunalul apreciază că nu e necesară audierea informatorilor propuși și. tot astfel, nu e necesară nici expertiza solicitată de apărare.

Socotind că Tribunalul a adoptat această soluție, printr'un flagrant exces de putere și probatorul nostru s'a respins prin totala nesocotire a dreptului de apărare și cu violarea textelor arătate mai sus.

Probatorul propus, era de natură a lămuri definitiv judecata, că piesa pe care se reazămă imputațiunea de uneltiri contra ordinei sociale aparținei unei terțe persoane, străine de proces, după cum își arogă însăși aceea persoană paternitatea conținutului piesei încriminate.

Un atare probatoriu nu este succeptibil a fi refuzat. Nu credem să existe în analele Justiției un

al doilea precedent ca cel de față și anume: să fie indicată persoana autoarea a unei piese incriminate care face obiect de judecată penală, persoana ea însăși să se pună la dispoziția Justiției și justiția să refuze a o audia

Dar însă-și forma respingerii incidentului este complect nejuridică. In adevăr art. 309 C. J. M. dă voie ca Președintele să aprecieze suveran oportunitatea persoanelor chemate în cursul desbaterilor dar, in cazul când, o cerere devine contencioasă întrucât rezolvirea ei ș-o asumă întregul complet de judecată nu numai există suveranitate de apreciere. Tribunalul când dă o hotărâre în complect, trebue să-și motiveze soluția

Or motivarea impune nu numai simpla declarațiune că o cerere de probatoriu nu este necesară, e lipsită de oportunitate, ci trebue să se arate de ce nu este necesară proba propusă.

Or în speță, atâta asupra audierii persoanelor propuse, cât și asupra expertizei, Tribunalul nu motivează de ce nu este oportună audierea și expertiza, ci evocă numai principial că e suveran să aprecieze, fără a motiva însă în fapt de ce cererea apărării este neoportună și neconcludentă.

Atât prevederile legii cât și dreptul cel mai elementar de apărare fiind nesocotite, sentința pronunțată în atari condițiuni nu poate să-și păstreze valabilitatea.

Motivul VI.

Nemotivare; Exces de putere; Violarea art. 137 cod pr. penală; Violarea dreptului de apărare.

Recurentul și apărătorii lui au cerut insistent aducerea și audierea măcar a o parte a martorilor de fapt, care erau necesari disculpării. In această

categorie a martorilor de fapt se cuprindeau mai ales toţi foştii colaboratori ai lui Corneliu Z. Codreanu cărora puterea executivă le-a hotărât domiciliu forţat. Importanţa acestor martori de fapt era capitală, întru cât toţi erau în strânsă legătură şi aveau cunoştinţe despre fapte cu privire la acuzările aduse.

Tribunalul respinge cererea ca „neoportună" în nesocotirea flagrantă a dreptului de apărare şi cu violarea art. 137 pr. penală, potrivit căruia proba nu putea fi respinsă decât ca neconcludentă.

Tribunalul trebuia să motiveze dece nu este concludentă aducerea şi audierea martorilor solcitaţi şi care, prin faptul că Tribunalul a admis să fie citaţi din nou au fost câştigaţi desbaterilor şi deci lipsa lor nu putea fi motivată decât de vreun eventual caz ge forţă majoră. Simple afirmaţiuni nu au constituit nici odată o motivare.

Motivul VII.

Violarea art. 313 C. J. M comb. cu art 209 pt. 4 cod. penal; Chestionar necomplect şi viciat.

Chestiunile de culpabilitate trebue să precizeze faptele concrete materiale din care rezultă elemente juridice

Recurentul a fost condamnat pentru fapta de uneltire contra ordinei sociale fără ca întrebarea de culpabilitate respectivă să cuprindă vr'o precizare de circumstanţe materiale.

Nu se precizează nimic, astfel că, chestiunea de culpabilitate este redactată în abstract, — dar recurentul este condamnat pentru pretinse acte concrete, — pe care nu le vedem.

Se spune în chestiune pur şi simplu că a intrat în legături cu asociaţii din străinătate cu caracter

international Dar care e aceea asociaţie şi de unde a rezultat caracterul ei internaţional?

E posibil însă a se susţine o atare teză că recurentul a intrat în legătură cu asociaţii internaţionale? Dar unde se vorbeste în dosar de aşa ceva?

Atunci care e asociaţia? Nu se spune nimic. Şi poate fi condamnat astfel

Dar întrebarea mai afirmă că s'au cerut ajutoare şi instrucţiuni de orice fel, — cari sunt însă aceste ajutoare şi instrucţiuni? Nu se spune nimic în chestionar, probabil pentrucă nu era nimic, însă un acuzat nu poate fi condamnat pe nimic.

Tot astfel se spune că s'a voit a se schimba ordinea socială. Cum şi prin ce mijloace, nu se spune, utilizându se termeni vagi, coopiind se pur şi simplu litera legii, pentru a fi condamnat recurentul fără precizare de fapte materiale. De sigur un atare chestionar nu poate justifica condamnarea şi pentru motivele de mai sus urmează a se anula.

Motivul VIII

Violarea art 313 C. J. M comb cu art. 210 cod penal; Chestionar necomplect şi viciat; Nemotivare.

Aceeaşi lipsă totală de precizare de fapte materiale se constată şi la întrebările de culpabilitate referitoare la faptul de răsvrătire.

Textul de lege cere ca înarmarea să se facă prin acţiunea infractorului, dar de unde a reeşit în speţă acest element care nu avea cum — şi de aceea nu a fost dovedit

Apoi, trebuia precizate persoanele înarmate şi a se vedea că înarmarea lor s'au datorit faptelor acuzatului. Se vorbeste apoi de depozite de arme, fără a se preciza care anume sunt acele depozite şi cum şi de cine au fost constituite.

O totală lipsă de precizare de fapte materiale care viciază verdictul pronunţat.

Motivul IX

Violarea art. 274 C. J. M.; comb. cu art. 328 pt. 7 C. J. M. şi 393 pt. 4 C. J. M. Violarea art. 311 C. J. M. comb. cu art. 304 pt. 10 cod. penal; Omisiune esenţială: Exces de putere; Violarea dreptului de apărare.

Publicitatea desbaterilor este una din regulile principale ale judecăţii represive. Acest principiu este garantat şi de C. J. M. prin art. 274 şi 328 pt. 14 şi 15. Aceste dispoziţii şi acest principiu garantează controlul cetăţenilor asupra legalităţii judecăţii şi de aceea, acuzatul şi apărarea sînt în special îndreptăţiţi a cere şi impune respectarea publicităţii desbaterilor.

Este adevărat că art. 274 al 2 dă dreptul de a se lua şi din oficiu dispoziţia şedinţei secrete. Dar când părţile intervin cu atare cerere, trebue pentru garantarea dreptului de apărare să fie ascultată şi apărarea acuzatului.

In speţă, din Sentinţă se vede că Ministerul Public a cerut, El, şedinţă secretă, în cursul interogatorului pentru citirea unei piese; iar Tribunalul şi a pronunţat hotărârea de a declara şedinţă secretă fără a asculta asupra acestei chestiuni şi apărarea, mai ales că acelaş Tribunal, hotărâse să se declare şedinţă secretă numai asupra părţii de interogatoriu referitoare la delictul de uneltiri contra ordinei sociale.

Apărarea a fost nesocotită în drepturile ei prin violarea art. 311 C. J. M comb cu art 304 pt. 10 pr. penală; iar omisiunea esenţială semnalată în acest motiv, atrage casarea Sentinţei de condamnare potrivit prevederilor art. 393 pt. 4 C J M.

Motivul X

Violarea art 311 şi 312 C. J. M. comb. cu art. 393 pt. 4 C J M. Omisiune esenţială. Violarea dreptului de apărare.

Art. 312 C. J. M. arată că „Preşedintele" sub pedeapsă de nulitate întreabă pe acuzat dacă mai are ceva de adăugat în apărarea sa, după care va declara desbaterile închise şi nici un act al desbaterilor nu mai poate avea loc.

In speţă, totuşi nu au fost respectate aceste prevederi prescrise în mod expres sub sancţiunea nulităţii.

Deci e clar, îndată ce se ia ultimul cuvânt acuzatului, desbaterile sunt închise şi nici un act al desbaterilor nu numai poate avea loc.

In adevăr, s'a luat ultimul cuvânt acuzatului şi totuşi apoi s'a rezolvit incidentul cu martorii; deşi acest incident făcea parte din desbateri, deoarece dacă acesta ar fi fost admis, desbaterile ar fi continuat. Apoi nu s'a mai luat ultimul cuvânt acuzatului. Deci pe deoparte deşi s'au închis desbaterile s'a mai rezolvat un incident privind desbaterile şi pe de altă parte s'au nesocotit şi prevederile art. 311 C. J. M. care spune că: „învinuitul şi apărătorul au cel din urmă cuvântul, sub pedeapsă de nulitate".

Pentru aceste consideraţiuni care relevă violarea unor dispoziţiuni prevăzute în mod expres sub pedeapsă de nulitate, solicităm Casarea sentinţei de condamnare.

CONCLUZIUNI

Din desbaterile procesului rezultă limpede că înscenarea şi reaua credinţă au dominat în întreaga lui desfăşurare. Rechizitoriul şi ordonanţa definitivă nu conţin nici un grăunte de adevăr şi se prăbuşesc la cea dintâi confruntare cu faptele. Rostul acestor două instrumente juridice a fost să apară în presă, să impresioneze publicul şi n'au avut nici o legătură

cu ceeace s'a petrecut în ședință, unde cu totul alte lucruri s'au desbătut.

Aceasta e realitatea în procesul Căpitanului și al Mișcării Legionare, o realitate aspră și neiertătoare, care nu poate fi schimbată nici de cea mai ascuțită conștiință juridică și morală.

Totuși Tribunalul militar l-a declarat vinovat pe Corneliu Codreanu.

Dacă așa stau lucrurile, care e justificarea sentinței?

Zadarnic am căuta deslegare, așa cum e firesc să se ceară, în faptele celui vinovat sau în „dovezile" prezentate de acuzare, pentrucă acestea au fost definitiv înlăturate prin strălucita apărare a Căpitanului și prin mărturiile categoric favorabile ale unor oameni de mare răspundere în stat.

Explicația celor zece ani de ocnă trebue căutată în altă parte.

* * *

Când o judecată e dreaptă, nu mai judecă nimeni, dar când o judecată e strâmbă, atunci judecă toată lumea. Iată dece procesul Corneliu Codreanu, pierdut înaintea instanței militare, continuă în fața tribunalului țării și sentința rămâne să se dea. Și nu se știe de care parte vor fi trădătorii și de care [redacted] patrioții.

Procesul acesta are un caracter politic. Aici nu s'a condamnat un om, ci o mișcare. Aici nu s'a pronunțat un tribunal militar, ci forța și-a spus cuvântul împotriva dreptului. Instanța militară a avut un rol secundar: ea nu a judecat, ci a executat un ordin. Ordinul guvernului Armand Călinescu. Întreaga desfășurare a procesului a fost dinainte stabilită, iar sentința fixată în birourile Ministerului de Interne.

Prin sentința impusă judecătorilor o mână de oameni, politicieni compromiși ai guvernărilor trecute, transformați peste noapte în regim de „salvare națională", urmăresc suprimarea morală și fizică a lui Corneliu Codreanu și prin el înfrângerea Mișcării Le-

gionare. Aceasta cu scopul evident de a-și apăra drepturile de exploatatori ai țării, amenințate de etica severă a legionarismului.

Dușmanii generației tinere au avut însă grija și perfidia să ordone măsurile lor nedrepte la adăpostul formulei salvatoare pentru ei și des repetată în asemenea împrejurări a „intereselor superioare ale țării", reluând vechea acuză că Legiunea pregătește mișcări violente cu scopul de a-și asuma puterea în stat. Pentru a risipi definitiv această acuzație e suficient să recapitulăm evenimentele din Decemvrie 1937 încoace.

La această dată, Mișcarea Legionară era în plină ascensiune; cucerise 70 locuri în Parlament după o bătălie electorală de mare răsunet. Alegerile următoare îi deschideau perspectiva unui succes desăvârșit. Dacă au fost împiedecate aceste alegeri, motivul trebue căutat în formidabilul curent de popularitate deslănțuit în jurul Legiunii. ÎN ASEMENEA ÎMPREJURARI EXISTA VREUN INTERES CA MIȘCAREA LEGIONARA SA FORȚEZE REALITATEA? SE POATE PRESUPUNE CA O GRUPARE POLITICA, CU TOATE PERSPECTIVELE SA AJUNGA PE CAI LEGALE LA CONDUCEREA ȚARII, SA RECURGA LA LOVITURA DE STAT?

Intervin evenimentele din Februarie 1938, cărora Mișcarea Legionară nu le opune nici o rezistență și singură își disolvă organizația politică.

INTREBAM ȘI DE ASTADATA PE ACUZATORII NEDREPȚI ȘI VICLENI: OARE NU ERA ACESTA MOMENTUL POTRIVIT, DACA LEGIUNEA AR FI AVUT INTENȚIA SA DESLANȚUIASCA FURTUNA ȘI SA-ȘI ASIGURE PUTEREA? Mai mult, șeful Mișcării Legionare află că va fi întemnițat și acuzat de trădare, știe de prigoana care se pregătește. Totuși ordonă „liniște", „supunere" și „evitarea oricărei violențe", împotriva dorinței guvernului Armand

Călinescu, care voia tocmai o reacţiune, pentru a-şi justifica apoi măsurile sângeroase, proectate de oculta iudeo-masonică.

Urmează un lanţ nesfârşit de suferinţe. Un examen greu, din care legionarii au ieşit biruitori, dovedind tăria şi superioritatea lor morală faţa de adversari. Atunci când e înfrânat până şi instinctul elementar al conservării de sine, fără îndoială că ne aflăm în faţa unei deosebite înţelegeri a vieţii şi a morţii. Inseamnă că omul nou conceput de Corneliu Codreanu, a devenit realitate; omul nou care urmează linia interioară a perfecţiunii sufleteşti, şi care aşteaptă biruinţa nu dintr'o bruscare a realităţilor, ci dela o prefacere sufletească lentă, pe calea convingerii.

Dar retragerea legionară pe linia suferinţii nu e identică cu o înfrângere. Pentru a fi înfrânt, trebue să dai o bătălie. Această bătălie nu s'a dat până acum. A întâmpinat vre o rezistenţă guvernul Armand Călinescu? Noi ştim că legionarii intră cântând şi fericiţi în închisori.

Până acum s'a înfăptuit numai o retragere pe linii mai îndepărtate, Legiunea refuzând l u p t a în asemenea condiţiuni.

Liniştea perfectă a mişcării nu înseamnează un certificat de slăbiciune, cum sunt înclinaţi adversarii să creadă. Această linişte e firească, pentrucă reprezintă seninătatea omului puternic. Totodată e un act de mare cuminţenie politică, ce depăşeşte sfera de pătrundere a conducătorilor actuali. Rezistenţa legionară ar fi însemnat răsboi civil şi intervenţia puterilor străine: o groaznică nenorocire pentru ţara noastră abia închegată. Legionarii pentru a apăra cu adevărat interesele superioare ale ţării, au acceptat mai de grabă suferinţa lor decât să-şi vadă neamul sfâşiat de lupte interne.

Dar forţele legionare sunt intacte, ori unde s'ar afla: în cer şi pe pământ, în temniţe şi în fundul

ocnelor, în sate şi oraşe, legionarii stau gata de jertfă, gata de moarte.

Cu tot aspectul exterior de linişte şi resemnare, totuşi legionarii poartă în adâncuri un răsboi greu, pe care numai ei ştiu să-l ducă şi care ţine de esenţa mişcării lor. In acest răsboi, mânuesc arma teribilă a suferinţii. Nimeni şi nimic nu poate rezista acestui „formidabil instrument de luptă, care este propria noastră cenuse" (I. Moţa). Rezultatul acestei lupte e confirmat de realitate: s'a creeat un curent de unanimă simpatie în jurul celor oprimaţi, o stare de ecumenicitate, care cu greu s'ar fi atins prin alte mijloace. După patru luni dela isbucnirea prigoanei, putem afirma că situaţia mişcării e mai bună decât la începutul acestei perioade de suferinţă.

Rămâne întrebarea finală. Unde vrea să ajungă guvernul Armand Călinescu?

Mişcarea Legionară nu poate fi înfrântă prin forţă. O m i ş c a r e nu e înfrântă când stă la închisoare, ci numai atunci când îşi pierde încrederea poporului. Nimeni nu ne mai poate îndepărta de sufletul neamului, decât în ziua când ar reusit să ne compromită, căci cine s'a compromis odată nu-şi mai poate apropia dragostea lui. Guvernul a reuşit numai să ne facă să suferim, dar mişcarea n'a putut fi compromisă. Dimpotrivă, ea a crescut în prestigiu. Până şi adversarii noştri au rămas umiliţi în faţa puterii de sacrificiu a legionarilor.

Va continua guvernul cu arestările? Cu această metodă va ajunge să transforme ţara în închisoare, pentrucă numărul legionarilor creste mereu.

SE URMĂREŞTE EXTERMINAREA LUI CORNELIU CODREANU? IN ACEST CAZ, ÎNTREAGA PATURĂ CONDUCĂTOARE A ŢARII E SOLIDAR RESPONSABILA DE ACTELE GUVERNULUI. ATÂT ÎN FAŢA ISTORIEI CÂT ŞI ÎN FAŢA MIŞCĂRII LEGIONARE.

Va continua guvernul cu provocările? Legionarii vor suferi în tacere, atât timp cât Dumnezeu le va da răbdare. Dar, e bine să se știe că Legiunea nu va tolera niciodată ca mișelia să fie ridicată la rangul de doctrină în stat, și în cazul când răbdarea va lua sfârșit — așa cum noi nu dorim — aruncăm răspunderea asupra guvernului: agentul desordinelor, provocatorul anarhiei, dușmanul țării și elementul de desagregare al Statului

Pentru ori ce minte limpede, guvernul polițist al lui Armand Calinescu aluneca în haos. Jocul devine primejdios și trebuie înfrânat. Ambițiile dictatoriale ale unui om inutil și neserios, mărunt din toate punctele de vedere, dar periculos prin instinctele sangvinare, nu poate constitui îndreptarul unei opere serioase de guvernământ.

Acest personagiu pentru a-și consolida situația politică, a recurs și recurge la tot felul de mijloace pentru compromiterea Mișcării Legionare. Fabrică și răspândește, prin agenții personali, svonuri, circulări și ordine, ca venite din partea conducătorilor Legiunii și chiar din partea lui Corneliu Codreanu. Toate acestea pentru noi n'au nici o valoare. Nu știm de câtă autoritate se bucură în altă parte.

Aceasta este judecata țării în procesul lui Corneliu Codreanu și al Mișcării Legionare.

După datina străbună, așteptăm cu încredere si judecata Domnului Țării, Capul suprem al Statului și Păzitorul destinelor neamului

MIȘCAREA LEGIONARĂ.